Så vann han Stolts Jungfrun

LYRISKT SAGOSPEL I FEM AKTER</(h2>

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta sagospel av **Concordia Löfving** (1843-1927) har digitaliserats för Dramawebben och anpassats till Projekt Runeberg i mars 2015 av Ralph E.

Så vann han

Stolts Jungfrun.

LYRISKT SAGOSPEL I FEM AKTER

med prolog

af

CONCORDIA LÖFVING.

Af Svenska Akademien belönadt med hedersomnämnande.

Pris: 1 kr. 50 öre.

STOCKHOLM, Looström & Komp.HELSINGBORG, Schmidts Boktryr.'-»rj_Äktiebolaga tryckeriSå vann han

Stolts Jungfrun.

LYRISKT SAGOSPEL I FEM AKTER

med prolog

af

CONCORDIA LÖFVING.

Af Svenska Akademien belönadt med hedersomnämnande. STOCKHOLM, Looström «S£ Komp.HELSINGBORG, Schmidts Boktryckeri-Aktiebolags tryckeri, 1890.Förord.

Detta "sagospel" utgör en dramatiserad utveckling af sagan om ".Prinsessan och Vallaregossen", som jag skref redan 1874, vien ej offentliggjorde förrän långt senare, uti en sagosamling kallad " Sommarsagor för Vinterqväll ar ne", hvars första upplaga utkom pä hösten 1885.

Stycket utgör dock ej en vanlig s. k. dramatisk bearbetning; det är en ny, sjelfständig /conception, med så betydande dimensioner, att originalsagan förhåller sig till detsamma egentligen blott som ett i stycket ingående uppslagsmoment. Detta förhållande torde väl närmast och naturligt nog ha sin orsak i sjelfva den grundskillnad, som förefinnes mellan de begge diktarter, i hvilka idéen sökt sig uttryck.

Det förefinnes nämligen en bestämd väsensskillnad mellan den berättande sagan och den dramatiska dikten. I den förra. behöfva handlingarne knappast tydligt motiveras; — man får veta att vissa tilldragelser egt rum, men. ofta icke hvarför, icke den innersta grunden till handlingar och händelser. I den dramatiska dikten deremot måste läsaren (eller hellre åskådaren) tydligt kunna skönja deras följdriktiga uppkomst ur det ödesdigra förflutna och ur de handlande personernas karaktär och åskådningssätt.

Sålunda har här å ena sidan den olycka, som träffar den öfvermodiga pri v.messan, blifvit motiverad och förberedd (jenom det hat och den hämndlystnad, som hennes sjelfviska hänsynslöshet uppväckt hos en man meden lika sjelf vi sk och hänsynslöst lidelsefull natur som hennes; och å andra sidan har hjeltens ädelmod och allt öfver-IV

rinnande tålamod erhållit .sin motivering såsom elt uttryck af en hela hans väsen genomträngande och till en högre menniskotillvaro nyfödande religion, hvars hänförelse rinner ökad styrka och värme, genom att i sig upptaga ett moment af rent mensklig kärlek — brudgummens kärlek till bruden.

Genom att förlägga handlingen till ett bestämdt land och en bestämd tidrymd — den period, dä kristendomens första strålar började intränga i Norden — har jag relät- gif ra dikten något, af det fasta grundlag, som är utmärkande för det historiska dramat; men i afseende på styckets yttre anordningar har jay dock ansett mig oförhindrad att här och hvar begagna mig utaf den frihet, som den poetiska sagodiktningen skänker, i motsats till den strängt historiska, när sjelfva handlingen kräft en dylik frihet, jör att komina till sin fulla rätt.

Måhända skall någon tycka, att detta bindande afhandlingen till tid och, rum bort förpligta mig till alt ej låta hjelten förkunna en kristendom, som i mänga hänseenden är så olika mot den, som faktiskt blef införd här i Norden genom romerska kyrkans titsän-dingår (ty för hjelten i detta, stycke är kristendomen alldeles icke Boms "credo quia absnrdnm", utan tvärtom uttrycket för det högsta förnuft — ljuset, som skingrar mörkret, och i form af offervillig kärlek löser verld sgåtan); men så är det ej: i et! dikt verk af denna art förpligta de antydda bestämningarne alldeles icke till att framställa det historiskt verkliga, utan blott det historiskt möjliga.

Och de, som grundligt studerat kristendomens historia, de reta, att spridda drag af denna ljusa, rena kristendom risa sig här och hvar under hela Medeltiden; de skole derför ej finna det orimligt, att jag låtit alla dessa drag samla sig hos en person — detta så mycket mindre, som denne förutsattes att ha fått sin fostran uti Irland, hvarest just rid den tiden en af Rom oberoende kristendom höll på att blomstra upp), ehuruväl den sedermera på Roms tillskyndan qväf des i blod af Englands härar.

En gärd åt den historiske sanningen, pä samma gång som ett i handlingens utveckling starkt ingripande moment, är den framställning af de djupa etiska element, som förefunnos i våra urfäclers religion; och jag har i återgifvande af deras föreställningar omY

straffen i under c t riden — som å öfriga ställen, der de (/unda riyterna berörts — hållit mig till de nyaste oeJt pålitligaste forskningarne i Germansk mytologi.

Deremot har jag ej rid de i stycket förekommande sångerna ansett mig förpliglaä att binda mig vid någon gifven fornnordisk form: ty med undantag af en enda — Hjeltesången, sid. 28 — äro de ej alls ämnade, att rara egentliga konst-sånger (såsom fallet är med de qväden, hvilka Eddorna bevarat åt oss, och som voro diktade af den tidens "mästersångare", de s. k. galdrasmederna eller skalderna), utan antingen blott att rara uttryck af ögonblickets stämning (ss. t. ex. Signes sång i skogen, naturandarnes sånger, skaldens slutqväde), eller ock att föreställa kristna sånger, som genom krigsfångar och, missionärer hittat väg till Norden (ss. t. ex. pilgrimernas sång i prologen, och tärnans sånger i första akten). Den gamla, vackra folkvisan "Till Österland vill jag fara", som jag låter tärnan sjunga i första akten, och hvilken tillhör de s. k. andliga folkvisornas antal, kan mycket väl antagas ha blifvit diktad af en person, som antingen hade blott en mycket oklar aning om hvem Kristus ("allrakärasten'-) var. eller ock ej rågade tala öppet om han* person, af fruktan för sin omgifning.

Anna en annan större frihet har jag vågat taga, nämligen att ej bilda den här uppträdande skalden enligt de typiska framställningar, so)n förekomma i alla vara dramatiska framställningar af vikingatid en.

Han är snarare en Norna Gest, som vandrat genom alla länder och derunder småningom påverkats af kristendomens ande. lian har i Grekland och Italien mött en och annan uf de folksångare, som, i det de sökte att hålla de gande grekiske rhapsodemas traditioner vid magt, bildade öfvergången till Medeltidens trouverer och minnesångare; — han har hört Orfei hymner sjungas ined kristna ord, och han har mången gång i kyrkorna lyssnat till cle recitativ-artadc mcssornu och till de Ainbrosianska sångerna.

Det är derför naturligt, om någonting af (dit detta återfinnes uti det sätt hvarpå han föredrager sitt eposarta de kärleksqväde i första akten. Detta motiv är eljest rent nordiskt, här hemtadt ur den vackra sången om Svipdag uti Sämunds Edda.VI

Dessa gestalter — Sigrune ock Skalden — äro tänkta likasom, förstlingsfrukter af den ande. som i Medeltidens Europa slutligen i någon mån tog historisk form uti eissa riddarordnar (t. ex. Johanniterorden) och i de åkta Minnesångame; men frie från celibatets och inkvisitionens onaturliga, andeqeåfrande tryck.

For Sigrune står del kristliga äktenskapet i det fulla, rena ljus, hvari det uppenbarades för de förste lärjungarne: — den äkta kärleken mellan man och qvinna är ett "sakrament", ett rmysterium der uti en underbar extas det sinnliga och jordiska elementet, helgas och genomtränges af sjelfva den eviga kärlekens väsende, med den kraft den skänker Ull allt fördragande tålamod.

Ej torde jag behöfva frambära någon ursäkt, för det, att jag rågat göra ett så högt öarne till föremål för dramatisk behandling; ty var ej den dramatiska konsten, framför andra konstarter, ursprungligen en dotter af religionen?

Den är också, mer ån någon annan, egnad att öfva, ett uppfostrande inflytande på massorna.

Konsten är visserligoi ej sjelf "det allra heligaste"; 'men den utgör likasom "hedningarnes förgård', der skönheten, till och med starkare än i den yttre naturen, förmår att draga menniskohjertat till det sanna och goda. eftersom den förra kan gifva idéen ett för både förstånd och känsla fattligare uttryck än den sötare.

Alla enas visserligen derom, ott konsten ej bör vara "blot til Lyst", utan att. den derjemte äfven bör vara "bildonde"; men nom har kommit i en sådan vana nit tanklöst använda ordet, bilda, som om det vore ett neutralt, sjelftitträckligt verb och ej ett sådant, som oundgängligt förutsätter ett objekt: — bilda hvad? Jo, sanna menniskor; bilda eller utveckla rå-me nuiskan. om jag så ma säga, till likhet med det specifikt menskliga ideal, som uppenbarat sig för hen n es med veta n de.

Men just emedan jag tillägger den dramatiska konsten en så stor bildande eller uppfostrande betydelse, anser jay att dess skapelser helst böra klädas i en form, som är så fattlig för den stora mängden som möjligt.

Hå ridt jag kunnat döma efter min erfarenhet, ha massorna mycket svårt ut t följa med handlingen uti cn "opera scria" eller uti cnVII

lång versifierad tragedi, jci t. o. m. uti de moderna dramer, der intrigen är mycket komplicerad och en mängd, ofta för handlingen öfverflödiga bipersoner komma och gå; men sagostoffet med dess trollska poesi intresserar dem, och de fatta det vanligen bäst i prosaform genomträngd af ett starkt lyriskt element, som här och hvar höjer sig till sång.

Jag har derför en viss förhoppning om, att när en gäng den till detta sagospel erforderliga musiken blifvit färdig, sa att stycket kan komma till utförande pä scenen, det skall visa sig njutbart för folket — för den stora mängden, ej blott för några fä privilegierade naturer.

Då musiken har en stor betydelse för detta stycke, och det dessutom är att befara, att många vigliga ställen i detsamma ej utom skådebanan komma till sin fulla rätt, har jag länge tvekat att på förhand våga låta det komma ut i bokform ; vien dä nu arbetet — med undanlag af titelbladet — legat färdigtryckt redan i tvenne är, hafva slutligen ekonomiska skäl nödgat mig att ej längre hålla det tillbaka.

Det erkännande, som förlidet år kom stycket till del från Svenska Akademiens sida, har äfven varit mig en uppmuntran till dess utgif vande.

London i Augusti 1890.

C. L**g.Personerna.

BJÖRN VÄRING, en rik och mägtig fylkeskonung i Södra Norge.

SIGNE, hans dotter.

ALFHILD, hennes tärna.

HERIBERT, konungens jarl och frände.

SUNE DEN FRTSISKE, kallad AMBLODE.

SIGRUNE, en vallareman.

HALVAR SVENSKE, en vandrande skald.

ARNE)

GUNNAR 1 småsvenner' Trollqvinnan HYNDLA.

Hofgodar, hirdmän, kämpar, tärnor, fruar, trälar, svenner, pipare och harpolekare, kristne prester och pilgrimer.

Svartalfer, dvergar, trollbytingar, elfvor och huldror.

Prologen tilldrager sig i trollqvinnans hala. Första akten i konung Björns gärd.

Andra akten i en hydda uti vilda skogen, nära riksgränsen.

Tredje akten i Svithjod.

. (l:a afdeln. i skogen nära kungsgärder

Fjerde akten i JNorge \ „ , . , <, ,

J b (2:a afdeln. i kungsgarden.

Femte akten likaledes i kungsgården.

Tiden omkring midten af nionde ärhundradet.PROLOG.

Trollqvinnans hala. Natt. Åska och ljungeld, deremellan hagelbyar. Månen blickar stundom fram. mellan sönderslitna moln.

Bläaktig belysning.

Scenen är ett vildt fjellandskap. Några snötäckta toppar skimra i fjerran. En del af scenen till venster om åskådarne upptages af en rymlig, hvälfd grotta, i hvars midt en stor eld flammar. Öfver elden hänger en stor, kokande gryta.

Scen 1.

TR0LLQV1XNAN och hennes tjenande SVART ALFER, DVERGAR och TROLL.

TROLLKVINNAN

(höljd i ett dok, så att anletsdragen cj urskiljas tydligt, står vid den pä elden sjudande grytan, i hvilken hon efter hand nedlägger de ingredienser, som hennes tjenare, den ene efter den andre bära till henne. Allt emellanåt makar hon samman bränderna, så att elden flammar häftigt upp.)

Ja, sjud och sjud, du svarta gryta, der men'skors öden med konst jag blandar och skiljer åter, allt efter arten utaf de ämnen, hvarmed jag göder din glupska buk!

Deruppe i men'skovimlet

nian talar vördsamt om höga nornor,

som sägas råda för verldens öden;

och bålde kämpar det finns,, som tro, att sjelfve

de kunna smida sitt ödes länkar — och andras äfven —

•ned blotta magten ulaf sin vilja och svärdets spets..Men jag vet bättre besked än någon,

Jag, som har suttit här i min håla i femtio är

och lärt at' moder och moders moder att koka seid,

så kraft ig som na nsin Odens, den höge drottens.

Jag, som i mansåldrar tvenne ledt rikets öden,

just som jag velat; — fast de, som utfört de stora dåden,

trott att de gjort dem af egen vilja:

det var min vilja de gjorde blott.

Sannt är att Urd, den höga nornan

(Urkel jag vet är hennes rätta namn:

ty dödsnornan är hon, som råder öfver men'skolifvet),

hon vattnar sjelf med mägtig hand det träd,

ur hvilket lifvet strömmar till allt och alla;

hon spinner sjelf med vigda tingrar de grofva trådar.

som tjena I ill ränning i men"skolifvets stora väf;

men de fina trådar, som äro inslag uti den väfven,

de trådar formas af andra händer.

Oden sjelf är med derom, det vet jag väl;

och för att vinna större magt och vishet

han ock lärde att. koka seid. —

Han trodde sig få bli allena om konsten, det förstår sig:

men han glömde, sn vis han är, att uti alla tider

det, funnits menskor, som velat fuska i gudars handtverk!

.Min slägt på mödernet är af den arten.

Vi alla varit kloka qvinnor — icke sköna;

men hvad gör väl detta, när magt man eger

till alt förvända synen på älskogskranka män! . . .

Kn seidkunnig qvinna, som förstår att brygga

den älskogsdryck, som väcker osläcklig åtrå i mannens sinnen,

hon är för honom sä fager som Halders mö! —

Så lyckades det mina stammödrar till att vinna.

hvar efter annan, till män de bäste hjeltar.

De förde till oss lifskraftigt blod.

Så blefvo vi, fastän från början af usel, kortlifvad dvergaätt. — som väl snart nog ej skulle mägtat till att bärasa mycken klokskap uti sin klena kropp — jemngoda uti höjd och styrka med men'skors ätt. Ja, hade blott min moder mig hunnit lära

allt hvad som fordras till att brygga den underbara älskogsdrycken, då skulle mina efterkommande ha blifvit iwi'

än merTskor äfven i kroppens höjd och styrka:

jordens båldaste och bäste man jag skulle sökt att vinna! —

. . . .Men nu min ätt går ut med mig, och allt hvad jag kan göra.

det är att söka förlänga lifvet hos mig sjelf

förlänga det uti oändlighet:

da liar jag besegrat den höga nornan sjelf,

och hvem kan då sta mot min magt V —

Men mycket fattas ännu i brygden. (Häftigt:)

Skynden er, skynden er, drumlige dvergar! trollbytingar alla!

Skaffen hit — drakablod, ormafett och helsvarta korpars tungor!

Skaften hit lejonmärg. paddhjertan och örnaögon!

Skaffen hit jungfruskinn och mördade dibarns tandrötter!

Skaften hit uroxens finstötta horn och ben

och hängde mäns naglar och här!

(Dvergarne, svartalferna och trollen springa i rasande fart, med små trippande steg omkring och hemta i vràarue små fyllda krukor, som do lemna trollqvinnan. Denna tömmer dem efter haml högtidligt i grytan, emellanåt beskrifvande tecken i luften med pekfingret och mumlande obegripliga ord.)

Men det bästa kunnen [ej skaffa mig ändå, •let måste jag mig skaffa sjelf, skaffa med egen kraft: . . . mannablod måste jag ha i min gryta — lefvande mannablod. som brinner af skaparelust !

(Hon skrifver med fingret några runor i luften midt öfver grytan och ropar:)

Hitåt, hitåt, du starke man! Här får du bot för hjertesot!

Hitåt, hitåt! (Det bubblar och fräser i grytan.)

Nej, se' en härlig bubbla sig reser der pä mosets yta, och klart den speglar en mans gestalt: — just den jag ville! crm tjenameo Fort undan med er i vrån derborta' — Vi fa besök!

(Tjänarne springa skyndsamt undan bakom ett klipphörn, hvarifrån de allt niellanàt titta fram, nyfiket väntande och sakta sjungande:)

Hyss, hyss, hyss, hyss! Korn, låt oss lyss!Det syns ingen än: men var fru, som är klok,

— åh så klok, åh så klok! —

Hon vet att det kommer en menniskotok.

— en tok, en tok. — He-he-he! hi-hi-hi! ha-ha-ha!

det var bra, det var bra! ha-ha-ha!

(Skrattande ekon ljuda från bergen: ha-ha-ha! ha-ha-ha!)

Hu-u-hu, hu-u-hu! Det skrattar så hemskt! Det tassar sä lömskt!

Här finns andra troll än som vi och vår fru, och de vilja för visst.

— för visst, för visst, —

ha del i den man, som vår fru lockat hit med sin list,

— med iist. — Men de ska" ingenting fa, he-he-he! hi-hi-hi! ha-ha-ha! hå-hå-hå! de ska' ingenting få!

hå-hå-hå! hå-hå-hå!

(Heribert Jarl synes komma på afstånd à en stig, som leder ned för bergets högra sida. Han är klädd i blänkande stålhufva och brynja samt en läng kappa, och har et.t kort, bredt svärd i handen.)

(Alla trollen och dvergarne ge till ett gällt anskri:) Hi-lli-i ! (de springa med

snabba, korta steg hän till trollqvinnan:) Hjelp! der komilier Cll man llied

blankt stål i sin hand'

TROLLQVINNAN.

Nå ja, edra ynkryggar, jag vet väl att I ej kunnen lefva, om 1 kommen för nära blankt stål. Springen da så långt I kunnen hinna undan; men ve er, om 1 icke åter ären här, när jag behöfver eder!

(De tumla öfver hvarandra i sin ifver att komma undan och försvinna till venster bakom scenen. Trollqvinnan lyssnar efter den kommandes steg. När han kommit närmare, tar hon en vedbrand, för att lysa på honom. Månen går i moln, och skarpa åskskrällar höras.)Scen 2.

TROLLKVINNAN, HERIBERT JARL.

HERIBERT JARL

(kommer in tätt vid bergväggen till höger.)

(jod qväll, och tack för sist, du kloka qvinna! (Skakar sin kappa.) Det är ett rysligt väder. Den höge Thor tyckes ha fått en af sina berserkastunder, fast det ännu är tidigt på våren. Han åker i en sådan fart efter trollen, att jag tycker han skulle kunna göra ände på dem allesammans, innan solen går upp.

(En åskskräll höres, värre än de andra.)

Hör bara! .... har du någonsin, så gammal som du är, hört ett sådant thordön som i qväll ? . . . Visst är, att ingen annan af kungens hirdmän skulle ha vägat sig I ill din håla en sådan natt.

TRO LLQ, VINNA X.

Du kallas också med rätta »den fräcke»; ty djerf du är och rädes åldrig! . . . Kom nu hit till elden och värm dig och torka dina våta kläder! . . . KörLälj mig under tiden ditt ärende; ty grannt förstår jag, det är ej bara för att fröjdas af min åsyn, att du har kommit hit i sådant heljars väder . . Du syns så mörk i hågen som dagqväljarn sjelf vid vintertid . . . Ar den fagra kungadottern ännu lika hårdsint emot dig, och är det. din älskog I ill henne, som drifvit dig att komma hit igen?

HERIBERT JARL.

Der gissade du rätt; det är för hennes skull jag kommer — fast icke vet jag, om den känsla jag nit hyser för den stolta qvinnan bör kallas älskog eller hat! ... Ej vill jag henne väl nu längre, blott böja, kufva, krossa henne, vill jag — se denna stolta nacke ödmjukt böjas i stoftet inför sin herre! . . . Säg, har du icke ännu lyckats finna ut den sjunde parten utaf deri trollska drycken, som din moder så väl förstod att brygga, °ch som ofelbart dref qvinnor likaväl som män att älska den.som gaf dem drycken? — dref dem att älska sa utan mått och sans, att de voro som salda med sjiil och kropp at den man. som önskat deras ynnest? . . . Det var sä jag ville se denna stolta mö. drifven af älskogsvanvett bjuda sig sjelf at mig — och sa fä njuta af hämndens vällust och stöta henne tillhaka med förakt, att hon skulle känna sig sämre än den uslaste trälinna, som uti striden blifvit segrar'ns byte!

Säg. har du lyckats alt sätta samman denna älskogsdryck, så nämn ditt pris, jag väger upp den med allt mitt guld, om sa du fordrar! Ty hämnden kan aldrig köpas för dyrt, sa tycks det mig.

TROLLKVINNAN.

Nej, ty värr, som jag dig sade förra gängen, den hemligheten log mor min med sig uti grafven" — När hon lag der döende uppå sitt läger, träffad utaf den vilde jägarns lömska spjut, då kom hon plötsligt ihåg. alt del fanns en

af hennes konster, som hon ej ännu lärt mig. Hon drog mig I ill sig. upprepade tre gånger besvärjelsen, som skulle sjungas, och sa förtrodde hon mig, att sju ling fordrades för älskogsdrycken. Sex af dem hann hon nämna; men just som hon skulle utsäga det sjunde, då andades hon ut sin visa själ! . . Men är det eljest något jag kan göra för dig, sa säg!

HERIBERT JARL.

.lag har tänkt ut ett anslag, alt genomen annan man kunna förnedra kungadottern och så få min hämnd på henne: — ty hämndens vällust tyckes mig nu ändå större än att ega den stolta qvinnan! — Du vet, att jag är ej den ende giljare, som försmåtts af henne: ingen af alla dem, som mält sig till hennes ynnest, har varit henne rätt till lags: alla ha med spott och hän fått vända hem igen. Bland dem ha funnits rike furstar öfver stolta länder; — och mig har det tyckts ganska underligt, att de nöjt sig med slikt besked och ej kräft bot med krigsmagt för den smälek som de lidit . . . Men, så nyckfullt är qvinnohjertat,att när det sa ändtligen kom en tid, då ingen giljare på länge hördes af, da började stolts jungfrun ledas vid. Och sa har hon nu slutligen förmatt den gamle kungen — som alltid varit svag för sin enda dotters nycker, emedan hon är sin moders afbild i fägring, fastän ej i vett — att färda ut ett påbud, att eho det vara må. som kan vinna öfver kungadottern i tafvelspel. honom skall hon höra till: och rätt får han till riket jemte henne, när kungen samlas till sina fäder . . . Xu har stolts Signe haft nog att roa sig med pa den sista liden; ty giljare ha åter kommit, ännu fler ätt förr. frän östan, vestan, nord och sunnan. Men öfver alla liar hon segrat — och är nu. om möjligt, ännu mera full af öfvermod än förr!

T ROL LQVINN AN,

Hrn-hm! högmod går för fall!

HER1 HERT JARL (med ott hånfullt leende i

Sa har jag också tänkt det skulle gå. i synnerhet om någon stod bakom skådebanan och gräfde fallgropen i ordning . .. Jag hade i förgår ett möte uti skogen, hvilket bragte mig i tankarne en list, som nog skall lyckas, ifall du hjelper mig.

Jag hörde en usel vallareman spörja helt noga ut en kolare i skogen om allt prinsessans görande, och om det påbud, som konungen låtit utgå. Deraf slöt jag mig till, att den stackaren, så eländig och namnlös som han stod der, visst hade fräckhet nog att våga tänka på att söka vinna öfver kungadottern uti spelet ... Då rann den tanken plötsligt upp hos mig: om man kunde lyckas ställa så till, att stolts jungfrun finge sådan eländig man till brudgum! — Det vore hämnd i sanning! , . . Hur det skulle kännas för henne, att se på honom, denne tiggare med tofvigt. lurfvigt, smutsigt hår, som sticker fram i raka testar emellan hattens nötta brätten och tiggarkåpan, — denna Tgg, som böjts af träldomssysslor, — hans tunga låter, — liansgång. som synes ännu klumpigare uti de tunga jernbeskodda träskor, som han bär på sina fötter : — och så se på mig, som hon försmått — se dessa långa lockar, som visa att jag är af Frankisk kungaslägt — se mina krigarlater, och allt. som hos mig är egnadt att vinna qvinnors hjertan! ... I sanning, det skulle vara mig en fröjdfull dag, den dag jag finge vara med att följa till brudgemaket denna stolta mö och denne tiggare, som man med nöd t våt t ren i trenne lögarvatten! (Skrattar bittert.) Jag talte några ord med honom och rådde honom att ej gå upp till kungsgården förrän på tredje dagen; ty kungen skulle som i dag ju hålla ting uppå sin faders hög, och der skulle han med högtidlig ed befästa det påbud, som gått ut kring landet, om att kungadottern skulle tillhöra den, som kunde öfvervinna henne i spel . . . Det var min mening, förstår du, att föreslå den gamle kungen alt gifva denna högtidliga stadfästelse på löftet; emedan äfven lågborne giljaro härigenom skulle uppmuntras att anmäla sig; ty hvar man vet ju, att kungen aldrig bryter en ed, som han svurit vid sin faders grift.

Tcke har dock hvarken kungen eller hans stolta dol ter någon-

O o

sin tänkt sig, att en stafkarl skulle mäla sig som giljare: så nog lär det väl bli en uppståndelse på kungsgården i morgon, nälden mannen lägger fram sitt ärende. Ifa-ha-lia!

TROLLKVINNAN.

Nu börjar jag se, hvartåt du syftar. Du vill, att jag skall hjelpa dig att leda lyckan mot kungadottern.

HERIBERT JARL.

Du gissar rätt . . . Här har jag fört en tärning med mig. Kan du gifva honom någon hemlig kraft, som gör att alltid minsta talet måste komma upp'? (Trollqvinnan nickar tre gånger.) Jag skall föreslå, att kungadottern ej begagnar samma tärningar som tiggaren (man kan ju antaga, att han — som många andra af hans likar — är skabbig som en herrelös hund!) och sä byter jag i en hast bort en af hennes tärningar mot den du signat.TROLLQVINXAX.

Bäst vore väl. om du kunde byta bort begge kungadotterns tärningar mot två, som jag förtrollat, så att de endast kunde slå lägsta I al et. Då vore ännu större vån att spelet vunnes af gångarpilten.

HERIBERT JARL.

Sannt säger du! . . . Men det blir svårare att i en hast och inför allas ögon helt oförmärkt byta bort två tätningar än eu . . . .Man får väl antaga, atl denne unge dräng — så stackare han är — har någon lycka och färdighet i spelet, eftersom han vågar försöket; . . . fast jag ej förstår, huru någon uti hans stånd har kunnat förvärfva sig slik fördighet . . . Jag måste vara varsam, ser du. att ej min list blir röjd. Det du gör vid tärningen får ej göra den tyngre eller pa annat sätt olika till sitt yttre mot de andra. Försigtighet höfves äfven den modigaste man '

TROLLQVIXNAX

(mcfl dof och hemlighetsfull röst.

Var lugn! . . . Det ligger i min slägt en kunskap om tingens inre väsende, som vår stammoder bragte med sig ifrån fjerran öster . . . Allting här i verlden är i rörelse. Hvarenda sak, hur fasl den synes, består af skälfvande smådelar, osynliga för vanligt men'skoöga; och det behöfves blott att eu af oss, velande, vidrör det föremålet, såsom endast vi förstå att göra det, då sjunker massans tyngd uti det inre mot den sida, som vi önska, hvarje gång den röres utaf en men'skoha.nd. — Sa skall det nu gå med denne tärningen. Jag skall rikta dess krafter så, all denna sidan kommer ned. hvar gång lian kastas al kungadottern; då kommer den sidan, som har ett öga blott, beständigt upp, och då kan hon aldrig slå högsta talet, om hon än hölle pä dermed till Ragnarök.

HERIBERT JARL.

Stor tack, du visa qvinna! Hvad skall jag gifva dig för «<enna tjensten?— 10 —

TROLLKVINNAN.

Silfver och guld behöfver jag ej; men också jag tycker som du, at! hämnden ,'ir ljuf! Också jag har en fiende, 'och när jag fått spana ut hvar han dväljes, då begär jag af dig, att du skall slå honom blindt, när iielst jag fordrar det utaf dig!

HERIBERT JARL.

Det lofvar jag; dock med det villkor, att den. mot hvilken du vill väpna min arm. ej far vara en frände, icke en fosterbroder och vän!

TROLLKVINNAN.

Del villkoret var inte svårt; ty den fienden, som jag menar, skulle vara din fiende äfven, i fall du kände honom.

HERIBERT JARL.

Om det är sa. då ger jag dig mitt ord! . . . .lag dräper honom, när helst du vill, med svärd eller med eld, i öppen tvekamp eller i lönndom, all! efter din vilja'

TROLLKVINNAN.

Svär det vid elden, den synliga bilden af varandets upphof!

HERIBERT JARL.

Jag svär det vid elden, som du dyrkar, och vid de ännu högre magter, som jag dyrkar! . . . Och må Lokesdolterns bleka följe hemta mig fill nedersta Xiflhel om jag bryter min ed!

(En stark åskskräll höres.)

TROLLQVINNAN (högtidligt.)

Nu hemtade en norna eden och skref den in uppå en koppartafla! (Smiiai.ae) Och nu vill jag blott begära af dig en obetydlig tjenst dessutom, så skall jag genast lemna dig tär-— Ilningen i sädant skick, som du begärt . . . Jag behöfver sju droppar mansblod uti min gryta — blod med starka, präktiga lifsfrön uti sig, såsom ditt blod. du bålde kämpe!

HE til BERT .JARL

(viker upp klädnaden på venstra armen.)

Se der, tag fort hvad du behöfver, men inte mera än de droppars antal, som du nämnde; — fy eu blodfattig man han duger hvarken till bardalek eller älskogsglam.

TROLLQVXNNAN

(gör med en stenknif en lätt skåra i hans arm oeli låter blodet drypa nti grytan)

En, två, fre, fyra, fem, sex, sju! — Se så. nu har jag fått min räkning ! (Lindar ett förband om hans arm.)

I morgon är såret läkt, och du skall känna dig lika full af hjeltemod och mandomskraft som förut . . . Och ge mig

nil tärningen ! (Han ger henne den. Hon vänder den sakta mumlande tro gånger mellan fingrarne.)

Se så, nu är den färdig! (Kastar den pà golfvet.)

Ser du, blott ett öga kom upp! försök nu sjelf, skall du få se, alt aldrig någon annan sida kan komma upp.

HERIBERT JARL

(tar tärningen och kastar deii Here gånger.)

Nej, mycket riktigt! Blott ett öga kommer upp. (Hànskrattar.) Ha-ha-ha! Det är ju rikligt lustigt till att tänka sig. alt. det är ./<l!J, som står bakom och vinner spelet åt tiggaren i morgon! (Han ser siff omkring.; Nu har stormen och regnet laggt sig, och Thor tyckes ha kört hem, för alf. ga till hvila hos Sif efter jagten. Der kryper månen fram mellan molnen. (Månsken.) Det är väl "äst att jag nu går hem, medan månen lyser min led, och innan midnattens gastar och troll samlas till dödningating i den urvilda skogen' . . . Hell dig, du visa qvinna!— 12 —

TROLL QVINNAN.

Hell dig. du dråplige jarl! Må din väg varda lyckosam! Och glöm ej din ed!

HERIBERT JARL. Jag glömmer aldrig! — Farväl!

(Han drager sitt bredsvärd och går.)

TROLLQVINNAN.

(Blir en stund stående och ser efter honom.)

Så stolt och trotsig han går derborta! . . .

Icke vet han, att han blott är ett redskap för min hämnd!

Nu skall fullbordas den slägtens öde,

som af min moder jag lärt att hata! . . .

Kunde nu blott jag finna den gren af slägten,

som gifvit hjertat ät hvite Krist!

Den är det dock, som jag djupast hatar;

tv får den väldet, min magt. är slut! . . .

Här sitter jag så tyst och stilla.

som spindeln sitter uti sitt nät.

De memskosöner, de komma till mig

som arma flugor, och ge sitt hjertblod till offer åt mig

för hvarje önskan jag fyller opp! . . .

I nornor höga, det sägs [raden

för menskors öden; men grannt jag känner

jag ock har magt att kalla till varande

de händelser och handlingar, som bilda sedan

ödets jernhårda ok för men'skors hals.

(Månen belyser klart fjellets högsta topp, der man otydligt skymtar en mängd hvitklädda skepnader — kristne pilgrimer, sakta tågande efter hvarandra. Be samlas en stund på en platå der uppe, innan de fortsätta vandringen. De anföras af några kristne prester i svarta kåpor, En aflägsen säng höres,)

KÖR af pilgrimerna.

Till Österlandet vi draga —

Till morgonrodnaden^ fagra land —^ 13 —

Och föra med oss tillbaka Nytt ljus och nytt lif åt vår mörka strand. Det sitter här uti höga norden Ett folk i dödens dvala och mörker sänkt: Vi bringa lefvande andeorden Och väcka detta folket helt oförtänkt. Ljus och kärlekslif bringa vi med oss till norden

från det härliga Osterland.

(Eko.)

PRESTERNA sjunga.

Veni creator spiritus. Mentes tuorurn visita. [mple superna gratia Quæ tu creasti pectora!

«

PILGRIMERNA sjunga.

1 Östern rann upp en stjerna, Så härlig, strålande, underbar, — Den kan mot domen oss värna, Som bidar i dödsriket en och hvar. Den leder oss till den högsta sanning, Att allt hvad godt och rätt är vi må förstå, Den en gång verkliggör hjertats aning Om riket, som i evighet skall bestå. Lifvets furste sjelf stjernan är, som för ur döden

till det eviga lifvets land.

(Eko.)

PRESTERNA sjunga.

Sit laus patri cum filio, San c to simul paraclito! Nobisque mittåt lilius Gharisma sancti spiritus!— 14 —

PILGRIMERNA sjunsra.

Till Österlandet vi draga — Till morgonrodnaden fagra land — Och föra med oss tillbaka Nvtt ljus och nytt lif åt vår mörka strand. Det sitter här uti höga norden Etl folk i dödens dvala och mörker sänkt: Vi bringa lefvande andeorden Och väcka detta folket hell oförtänkt. Ljus och kärlekslif bringa vi med oss till norden

från del härliga Osterland.

(Kko.)

HERIBERT JAKE

(blir synlig på en afsats ofvanom liàlan; ropar ned till troll(]vmiuiu)

llallå det nere, du visa qvinna!

Hvad är det väl för en skara af hvitklädde män och qvinnor, som syns der uppe på fjellet på andra sidan om bergforsen? Hör. huru de sjunga en underlig klagolåt!

TROLLQ.VINXAX (utom sig.)

Värre än Loke och hans ätt äro de! . . . Upp och dräp dem, sä snart du kan samla ditt folk! . . . De sprida en främmande gudalära, som om den får ostördt slä rot i landet, skall stjäla märgen utaf värt folk och röfva från oss nordmannakraften, hvarmed vi vunnit både folk och länder!

HERIBERT JARL.

Det tyckes som om de tänkte begifva sig af pä skeppet, som ligger förtöjdt der nere vid flodmunnen.

TROLLKVINNAN.

Så är det kanhända, (i hväsande ilska) Men hör du ej, att de sjunga om att komma tillbaka med större magt. för att träl-binda landet och draga det från Odens dyrkan!HERIBERT JARL* (häftigt.)

Det skall aldrig ske. sa länge jag bär mitt hufvud uppe! . . . .Mina fäder vandrade ut ur Frankerlandet till höga norden af vämjelse vid denna fega lära, som ville göra män till qvinnor eller något ännu sämre .. . Här tycks den ännu vara blott ett svagt, eländigt yngel. som lätt kan rotas ut med några svärdshugg.

Inom två timmar kan jag vara öfver dessa kräk med mina män.

TROLLQVIXXAX

Rätt sa! Dräp dem hvarenda en! Och när sedan du fått se din hämnd pä kungadottern, da skall du rusta drakskepp lit. och draga i viking hän mot vester och dräpa allt ormaynglet der! På den färden skal! du ock kunna finna och sia den fienden, som du mig svor att dräpa utan miskund. Jag sport lian lefvat mänga är hos kristne män på irska kusten.

Xär det blir tid alt rusta dina skepp, kom da och hemta hvad mer besked och kunskap om hans person, som jag kan ge. dig!

HERIBERT JARL.

Du har min ed! . . . Jag kommer och får besked, sa snart du vill . . . Men nu skyndar jag hän att samla hop mitt folk till blodig lek med dem deruppe. ! Försvinner bakom klippspetsarna.)

rROLLl-JA' INNAN (spejar uppåt berget ,

De tyckas ha fått för mycket försprång.

(Pilgrimståget gar sakta ned åt bergets venstra sida och försvinner smiuiiugom under trollkvinnans sista ord.)

Der ge de sig af längs fjellets sida ned mot stranden till! 'nom en timme äro de vid skeppet . . . Min trolldom studsar tillbaka magtlös emot dem, det vet jag af gammalt. (Hytter med 'landen.) \[en vänta bara, nu skall jag komma åt er pa annat sätt' Med skicklig hand skall jag söka länka så, att jarlen får kungadömet i sin hand. fastän han nu uti sitt blinda hat

ifö S

"fsinar att söka vinna det med kungadottern . . . Jag nog— 16 —

förstår, han fäst sitt tycke vid en annan qvinna af mera foglig art än kungadottern, och det gör att han valt denna nya form af hämnd — att låta en tiggare vinna den stolta mön. Mig lurar ingen! . . .

Först skall jag laga så. att denna förhatliga kungaätt blir störtad, så spelar jag riket i jarlens händer. Då får han magt tillräckligt att föra ut min vilja och krossa det kristna orma-ynglet. öfverallt i verlden . . . Tv krossas skall det!

PILGRIMERNAS Salig (tonar ånyo svagt.)

Lifvets furste sjelf stjernan är, som för ur döden

till del eviga lifvets land.

o

(Eko.)

TROLLKVINNAN (gör en hotande åtbörd) Krossas skolen I — eller ock gar jag för alltid under!

(Ridan faller.) (Musiken fortfar en stund och dör sedan sakta bort.)FÖRSTA AKTEN.

Höganloftssalen i Kungsgärden. På fondväggen en mycket bred öppen dörr, med fönster å ömse sidor. På högra väggen (fr. åskådarne) en mindre dörr. Utanför fonddörren en förstugubro, som fort-sättes med en s. k. »svale» förbi högra fönstret. Frän förstugubron leder en bred, långsluttande trappa framför venstra fönstret ned till borggården, I bakgrunden skymtas ett öppet fjellandskap och den vårblå himlen. Kring salens väggar bänkar med höga ryggstöd och betäckta med blåa hyenden. Till venster ett högsäte. En slända med spånad af högröd ull står i h. hörnet.

Scen I.

SIGNE och ALFHILD.

(Signe, klädd i en rik fornnordisk ylledrägt — hvit underklädning och skarlakansröd öfverklädning, sitter till venster, lekande tankspridt med ett perlhand, soin hon virar itn oni den ena armen, än om den andra.)

ALFHILD

(sittande vid högra fönstret, preludierar sakta pä en gyllene harpa och sjunger sedan ridån gått upp :)

Till Österland vill jag fara, Der bor allra kärasten min, Bortom berg och djupa dalar,

Allt under så grönan en lind.

SIGNE

(i en något hfird och försmädlig ton)

'jåt bli att qväda sådana der gråtmilda sånger; de plåga det vet du! Det är alldeles som om du föresatt dig att -"'a mig lika vek och klenhjertad som du sjelf; men det skall— 18 —

inte lyckas dig ... I dag tyckte jag eljest, att du såg gladare och hurtigare ut än du plägar, så jag tänkte till och med fråga dig hur det kom sig, att du var så glad i hågen . . . Jag sjelf är qvald af mörka tankar . . .

ALFHILD.

Jag kan inte vara annat än glad. Jag hade en sådan vacker dröm i natt.

SIGNE.

Nå, hvad drömde du då? . . . Berätta din dröm! thou nätter

sig vid fönstret, med handen under kinden och cer tecken iit tärnan. att hon skall siitta sig pä ett hyende vid hennes fötter.]

ALFHILD

(ställer harpan vid fönstret och sätter sig på hyendet.)

.Jag vet inte, om jag vågar. Du kunde bli ond; ty drömmen handlade egentligen om dig.

SIGNE (småleende)

När det var en vacker dröm, så kan det väl ej vara farligt att berätta den.

ALFHILD (i ödmjuk, smekande ton) Lofva mig bara att inte bli ond!

SIGNE.

Det lofvar jag ... Se så, berätta nu!

ALFHILD.

Jag drömde, att du satt så här vid vindögat, och att jag satt vid dina fötter och qvad en sång . . . Ja, jag minnes till och med ganska tydligt både orden och tonen till den sången, ifall du vill höra den.— 19 —

SIGNE (otåligt)

Lat det vara till sedan, och berätta drömmen i sammanhang!

ALFHILD.

Som vi nu sutto der i allsköns gamman, då hördes plötsligt toner som af en stridslur; och när vi tittade ut, sågo vi tydligt den härliga bron Bifrost, och på den fingo vi se en ståtlig ryttare i guldglänsande brynja komma hitåt i starkaste traf, så att det dånade under hästens hofvar . . . Öfver brynjan hade han en hvit mantel med ett rödt kors . . . och en gyllene hjelm prydde lians hufvud. Det syntes tydligt han var en konungason — eller måhända till och med en gudaättling . . . Han red mot kungsgården; men väktarne ville hindra honom att komma in. Då ropade du till dem från höganloftsbron: »Låten ryttaren komma in; ty han är väntad här! Och så böjde du dig ned öfver mig och hviskade: »Det är honom som jag håller kär. och nu skall du få se, huru jag vinner honom!» . . .

Så snart ryttaren sprängt in om porten, steg han af hästen och vandrade raskt hit upp i salen och såg sig om åt alla sidor, likasom om han sökte någon ... Då gick du fram emot honom och sporde: »Söker du mig?» . . . »Nej!* svarade ryttaren ... Då tänkte jag att fä se, dig öfvermåttan vred; men i det stället gick du ännu närmare intill honom — så blid och fager som en af himmelens stjernor — och såg honom in i ögat och sade så ömt och kärligt, att jag aldrig trott dig kunna tala så: »Ah jo, se rätt på mig, så skall du nog finna, att det är mig du söker; ty jag håller dig så kär som ingenting annat i verlden! ... Då slöt den härlige kämpen dig i sin iamn och sade: »Håller du mig så kär som ingenting annat 1 veHden, då är du den jag söker, och då vill jag fira bröllop med dig!»

Jag blef så glad i drömmen och tänkte: nu blir det !>"il oP utaf! . . . men så vaknade jag i detsamma!20 —

SIGNE (halft förargad)

Det var en dum dröm; ty det finnes ingen man i verlden, som jag skulle helsa med sådana åthäfvor.

ALFHILD.

Ack, nej; det vet jag väl! . . . Men jag har tänkt, alt kanske drömmen kunde vara ett varsel för alt det kommer någon i dag.

SIGNE (skarpt)

Ja sa, du tycker då, att det skulle vara någon glädje och heder för mig att varda öfvervunnen i spelet och tagen som ett byte af en främmande man? . . . Om jag inle vore så säker på, att ingen kan öfvervinna mig, tror du då att jag skulle ställt upp ett sådant villkor?

ALFHILD.

Men om det komme någon som behagade dig. sn läte du väl ändå honom vinna ?

SIGNE.

Grannt hörs det. att du ej förstår ett sådant hjertelag som mitt . . . Om också en man behagade mig, så skulle jag ända aldrig förlåta honom, om han öfvervunnit mig . . . [Paus.] Se så, gif mig nu sländan, så tvinnar jag mitt garn, medan du sjunger den sången du talade om! . . . Fast den är väl lika enfaldig som drömmen, kan jag tro. [Hon börjar arbeta.]

ALFHILD

(fattar harpan och sjunger.)

Stolts jungfrun hon sitter i konungens sal.

Så fager, sä präktig, har gods utan tal:

Men sorg' bär hon innerst i sinn'.— 21 —

*

Det finnes en fröjd, som ej köpes med guld: Den fröjden är kärlek af vännen så huld! — När kommer väl hjertefröjd min? . . .

— Jag tänkte att komma för långan tid se'n; Men du var så stolt, att. det gjorde mig men, Och sorg bar jag innerst i sinn'.

Men nu har jag kommit till vännen så kär, Att evigt i kärlek få vara dig när: Säg, har du ej hjertefröjd nu?

(Hotande röster höras utanför scenen.)

SIGNE (ser ut genom fönstret.)

Tyst, hvad är det! . . . Hvad gräla konungens småsvenner om med vallaremannen dernere? ... Nu söker han tränga sig in i konungens gård . . . Hvad är det han säger?

Scen 2.

DE EORRE, SIGRUNE, några af KONUNGENS HIRDMÄN, KÄMPAR och SMÅSVENNER.

SIGRUNE (höres ropa från foten af trappan.)

Jag kommer hit på konungens eget ord. 1 viljen väl icke göra eder konung till menedare?

SIGNE (till tärnan)

Hvad menar han?

SIGRUNE.

I går svor konungen högtidligt vid sin faders hög, att eho som ville, skulle få komma hit och fresta sin lycka i

spelet " ! konungadottern . . . (Förbittrade rop af konungens män.)— 22

SIGNE

(reser sig och ropar till svennerna.)

I svenner, låten vallarernannen komma hit upp! Jag vill sjelf höra, hvad han har att mäla!

SIGRUNE

(kommer upp för trajipan och stannar vid tröskeln. Bakom houom och på trappan trängas konungens hirdmän och svenner. Han böjer ett knä för Signe, som under tiden ställt sig vid högsätet.)

Hell dig, du fagra konungadotter!

SIGNE (med stolt och sträng uppsyn.)

Kommer du, för att föreslå någon furste eller kämpe till att taga upp spelet med mig? Ty icke lär du väl sjelf drista dig till att begära att få spela med din konungs dotter?

SIGRUNE

(reser sig upp oc.h ser Signe stadigt i ögat.)

Bättre vore det att spörja, om du törs spela mecl mig; ty ännu aldrig har nägon varit min öfverman!

SIGNE (vred.)

Du galne och fräcke tiggare . . . du skall få stiga hit in i kungasalen och spela med mig, pa det att ingen må säga, att jag varit rädd att varda öfvervunnen af dig! . . . Men vinner jag, som det väl är vån till, så skall du med lifvet betala din fräckhet!

[Till en småsven.]

Gack och säg konungen, att en vanbördig man har dristat mäla sig till att spela med mig; men att jag väntar att börja spelet, till dess att konungen kommer och sitter som domare

deröfver. [Svennen går.]

[Till tärnan.]

Jo, det var mig just en vacker giljare, som din dröm varslat!

[Alfhild ser nedstämd ut. Hon håller under det följande nästan oafvändt sina ögon fästade på Sicrrune.]— 23 —

Seen 3.

L>K KO K HK, KONUNGEN, HK RIBE HT JARL, SKALDEN, AMBLODE.

(Konungen inkommer, följd af hirdmän, kämpar och svenner;

Närmast honom Heribert ,Tarl.)

SIGNE

(möter honom och pekar föraktligt pä Sigrune.)

Der står den mannen, som dristat sig hit att. spela med mig — om mig sjelf! . . Men jag har sagt honom, att vinner jag, så skall han med lifvet betala sin fräckhet! . . .

Hör, min fader! hören 1 alle, min faders hirdmän, och våren vittne till svaret! . . . Vågar du täfla på detta villkor, du vallareman'?

SIGRUNE (med hög ocli klar röst.)

Stränge herre konung, du tage mitt lif, om stolts jungfrun vinner; men vinner jag, ger du mig då ditt kungliga ord, vid fädernas grafvar, att min blir mön och följer mig genast, utan gods eller guld, ut i villande verlden, hvarhelst

jag aktar att bygga mitt bo; och att först med min fria vilja, utan våld eller tvång, hon kommer tillbaka till konungaborgen?

KONUNGEN (häftigt till Signe.)

Du min endaste dotter, går du in pä detta? . . . eller ångrar du dig, så säg; ty än har du tid att draga dig ur leken, innan jag gifvit mitt ord! . . . Ty det ordet jag gaf i går. det gäller icke här; — det gällde ingen så lågboren man. Men jakar du villkoret, sä skylla dig sjelf; ty än aldrig har jag brutit mitt ord! . . Då hören det alle, I konungens män! — vid mina läders grafvar svär jag, att vinner den mannen, så hör honom helt min dotter till — såsom han begärt —; men i motsatt fall

bötar han med sitt lif! . . fi det han gàr förbi Signe och stiger upp i högsätet,

»'iingger han sakta-.] Neka du att spela . . . det. är klokast; ty nornorna kunde vara dig så oblida, att de gåfve honom segern.— 24 —

SIGNE (utom sig af vrede och stolthet.)

Jag tager upp striden! ... I hören det alla! min faders ord står fast: — innan qvällen den galne tiggarens hufvud spetsas på borgens galgplats! . . . eller ock följer jag i landsflykt honom, som vunnit sitt farliga spel! — Men det sista sker aldrig, ty mitt blir spelet!

KONUNGEN

(fattar henne häftigt i armen och säger med undertryckt vrede.)

Aldrig var du rätt lydig mot mig! Nu stundar måhända din ofärd! . . . Onda spådomar utsädes redan vid din födelse. Bättre hade varit, att jag — som så många andra fäder — låtit sätta dig ut till vargamat i skogen, än att du skulle lefva intill denna dag!

HERIBERT JARL,

Befaller du, herre konung, att svennerna skola ordna spelet nu genast, så alt —

AMBLOJDE.

(klifver hastigt fram med ett par länga steg och faller honom i talet. I falsett ton.)

. .. Med lugn och fattning bör man gå till vigtiga värf, det brukar ju vara ditt ordstäf, herre konung . . . Mig tyckes, att alla skälfva som asplöf här uti salen — och stolts jungfrun inte minst! . . . Jag skulle gerna stå på hufvudet, om det kunde verka lugn; men då blefve det väl så kittlande muntert, att man ändå komme ur jemnvigten — som min forne herre, markgrefven af Frisland brukade säga . . .

KONUNGEN (Hträngt.)

. .. Tig med ditt skämt! . . . Ofärdens stund är måhända nära!

AMBLODE.

Jag tänkte inte skämta, jag tänkte bara påminna om den nya sången, som Halvar Svenske diktat till stolts Signes ära.— 25 —

och som han skulle till att qväda i' dag ... Låt honom qväda den, förrän det ödesdigra spelet begynner! . . . Tids nog börjar det, och under tiden så lugnas alla sinnen. Försmädligt. Tids nog kommer ungersvennen upp eller kungadottern ned . . . eller

. . . allting lipp OCll ned . . . inte Sannt? Lägger med en förnumstig min pekfingret pä näsan.

KONUNGEN.

Du kan ha rätt. så dåre du än är! [tiu skalden.] Halvar! Låt oss nu först få höra den nya sången, som du skulle qväda för oss i dag! . . . Se'n ma svennerna inbära tafvelspelet, som afgör min dotters öde.

AMBLODE (hviskande till skalden.) Gör det så långt du kan!

[Skalden nickar samtycke, i det han träder fram för att sjunga. Svennerna frambära harpan till honom. Konungen sätter sig i högsätet, Signe sätter sig bredvid honom, kastande vreda blickar omkring sig.j

SKALDEN (sjunger, spelande pä harpan.)

Midgårds lunder klädde sig i gröna skruden,

Alla knoppar svällde utaf lif och lust,

Hoppet tändes åter uti meivskors hjertan,

Kärleksträngtan glödde uti Svipdags själ:

Längtan till den hulda mö ban en gång räddat

Utur råa, svekuppfvllda jättars våld, —

Kärleksdisen, som ban återskänkt till gamman ,,

At de höge gudar och åt men'skors ätt,

Att hon åter skulle bringa vår till jorden,

Lösa den ur jättehatets vinterband,

lösa den ur hatets band.

Nu med Valands segervissa svärd i handen — Det han hemtat i Sinmaras mörka lund — Skyndar han sig glad en ljuflig vårdagsmorgon, Just som morgonrodnadsdvergen sjöng sin sång — Signesången, hvarmed alla verldens väsen Väckas upp till dagens nya ljus och lif,

väckas till det nya lif; —— 26 —

Uppför Bifrost skyndar sig den bålde kämpen,

Längtande att hinna gudaborgens port.

Der hon dväljes, ljufva Fröja — Menglad kallad.

Ty den hulda gerna fagra smycken bär.

Som åt mannaögat ljuflig fägnad skänka. —

Gallerporten snart med djerfva språng han når,

med djerfva språng han når.

Skymtar re'n på afstånd gudamön den fagra,

Hvilande med sina diser på ett berg,

Hö]jdt af blommor, strålande i solglödsljuset. —

Sina tårar nu hon torkat, ljufva mön;

Ty hon anar re'n, att hennes vän är nära,

Anar re'n, att kämpen der på himlabron

Hennes brudgum är. —• Hans röst hon igenkänner,

Ljufva rösten, som är hennes hjerta kär.

Som i långa sorgeår hon längtat höra,

Alltse'n ödets hårda hand dem skilde åt,

ödets hand dem skilde åt. Men nu smyger öfver hennes fagra väsen Samma hemska trolldomsmagt, som förr hon känt: Denna grymma dvala, som i Egils gårdar Band den vänas tunga, så att intet ord Kunde tolka hennes hjertas ömma kärlek, — Band den vänas ögon, att ej ens en blick Kunde låta hennes bålde brudgum ana, Huru han var henne öfver allting kär; — Hur hon längtade att få med honom fara Till de salar, der en evig kärlek bor,

der en evig kärlek bor!

Mannen, som vid porten vaktar, nu han spörjer: »Säg mig, du som vaktar höge gudars borg, »Hvem är det som råder här i gyllne salar V» — — »Menglad heter mön, och hennes magt är stor; När hon ler, då helas alla sorgsna hjertan, När hon gråter, då blir hvarje tår till guld,

hvarje tår blir guld.»— »Vise borgvakt, säg mig, kan du svar mig gifva På en annan fråga, af än större vigt:

Månne nornan unnar någon man i verlden Lyckan att få ega Vaners ljufva mö — Att i älskog famnas utaf Menglads armar, Slumra in i drömmar vid den huldas barm?

slumra vid den huldas barm.»

— »En af ödet korats att få Menglads kärlek: Ädle Svipdag, bålde kämpen, jättars skräck. Han med henne vigdes uti Egils gårdar, Fastän onda ränker länge skilj t dem åt Under långa år af sorg och bitter saknad; — Kärlek dock skall segra öfver ondskans magt,

kärlek kufvar ondskans magt.»

— »Älskar hon i sanning Svipdag, må då tecknet Varda, att den stängda porten strax slås opp! Svipdag ser du här, Ivaldes unge ättling,

Egils son, som en gång vigde sig vid mön!

Han som manligt tyglade sin kärleks låga,

Tills den stolla, blyga mön sjelf ville ge

Honom kärlek utaf trofast qvinnohjerta,

Af den art, som evigt binder man och mö. —

Månne hon sin brudgum glömt, som gladt har vågat

Allt för henne, eller får min kärlek lön?

får min trogna kärlek lön?»

Just som kämpen nämnde namnet, upp sprang porten; Ur den trollska dvalan löstes mön med ens, — Glad hon skyndar sig till vännens möte, Sjunker i hans famn och strax sin brudkyss ger. — »Nu kan Menglad tala ut. sitt hjertas känslor: P>.e'n vid första mötet, då du frälste mig Utur onda jättars våld, vann du mitt hjerta, ^ast en ryslig trolldomsmagt min tunga band; —— 28 —

Och alltse'n den natten, då ditt svärd du lade Mellan oss. da svnts mig ädlast ibland män,

w O

ädlast ibland alla män.

Stark du är som Ving-Thor, segerrik i striden; Men den största segern vann du på dig sjelf! Slika bragder vinna ädla qvinnors hjertan — Så vann Menglads hjerta du för allan tid. Härpå må min varma kyss en pant dig vara, Som dig mötte, förr'n min helsning till dig hann, förr'n min helsning till dig hann.

Helig, offervillig kärleks varma låga, Enad med ditt hjertas rena tro och lit, Hjelpt dig segra öfver alla ondskans magter, Iljelpt dig vinna helt ditt hjertas egen mö! — Uti ljuflig kärlek skola nu vi lefva samman: Evigt lefva samman kärleks sälla lif —-

evig kärleks sälla lif!»

SIGNE (hånfullt.)

Hafva nordens söner nu äfven lärt sig att qväda pjunkiga sånger? . . . Din vekhet kommer väl af din färd ned till Välsklands och södra Franklands varma nejder! . . . Icke lär väl min fader gifva dig någon gåfva för den sången! . . . Nej, qväd då hellre hjeltesången, som du i dina unga dagar diktade till hans ära, den tiden du följde honom i härnad och kunde kämpa och qväda som en man! Då ger jag dig detta dyrbara perlband, som min fader en gång förde med sig från Miklagård.

SKALDEN.

Qvädet du begär af mig skall du få, äfven om du ej bjöde mig så kostbar lön . . . Men låt mig en stund samla mina tankar . . . Det var ej i går jag qvad den sången!

[Han står en stund begrundande, sjunger Bedau:]

Sitter i högsätet, hugfulle hjelten, Som seger i sjuttio strider har vunnit!- 29

Svärdshugg han skiftat med de båldaste kämpar.

Vunnit på vikingar fjerran oeh när. —

Veklige drotten, faderns skötbarn,

Som aldrig var född till att herrska, som du,

Han måste vika, vika och falla ;

Du tog hans land med den starkares rätt —

Du tog hans land med den starkares rätt! Vida utöfver Skandias gränser Går nu ditt rykte, du hjeltarnes furste! Icke i högbänk under sotade åsen Länge du trifves med glammande lag: — Verlden dig vinkar så stor och så rik,

Verlden dig vinkar så stor och så rik!

SIGNE (räcker honom perlbandct.)

Det qvädet tycker jag om! Så skola män sjunga och besjungas! . . . Der har du lönen, och tack för sången! . .

Nu må spelet begynna!

KONUNGEN (dystert.)

Ja, nu må spelet begynna!

HERIBERT JARL

(Ger tecken ät två af svennerua. De inbära ett träbord med en rutad bräd-spelstafla, pä hvilken några brädspelsbrickor och tvä tärningar ligga. Den ene svennen medför dessutom ett par särskilda tärningar, som ban lemnar ät jarleu, hvilken framlemnar dem till Signe.)

Se här, stolts jungfru, äro nya, rena tärningar. De ha lycka med sig! Låt liggaren begagna de gamla; de äro goda nog åt honom!

Signe mottar tärningarne med en kort nick och sätter sig vid bordet, der svennerna under tiden ställt två stolar midt emot hvarandra. Sigrune sätter sig midt emot henne. Några tärnor ha under tiden inkommit och ställt sig bakom Signes stol.]

KONUNGEN.

Du vallarernan, du bestämde ej kastens antal nyss. Nu jag bestämmer dem till tre . . . Den af eder, som slår två kast högre än den andre, har vunnit spelet.30 —

SIGRUNE.

Det vare sä som da har sagt, herre konung!

[Det blir ett ögonbliek fullkomligt tyst i salen.1

SIGNE

(siar ett kast med sina tärningar och ser hånfullt leende på sin motspelare.)

Ej slår du mig högre än det ! . . . [Hon flyttar ett par brickor.

Körelse bland hoffolket. Sigrune biter samman sina tänder och dröjer ett ögonblick, innan han kastar tärningarne. !

[Mummel bland hoffolket:]

Han slog lika högt!

Signe biter sig häpen i läppen och ser stadigt, med mörk uppsyn på, Sigrune, iunan hon slår sitt andra kast. |

ALFHILD itill Amblode.) Blott, två ögon slog hon! Hur skall detta sluta?

[Mummel bland botlolket:]

Bara två! bara två!

[Åter blir det fullkomligt tyst, medan Sigrune slår sitt andra kast. j

HERIBERT JARL

(halfhögt till den som står honom närmast.)

Dubbelt upp! ... Jo, han kan minsann spela!

[Mummel bland de kringstående:]

Dubbelt upp! Han slog dubbelt så högt!

[Man väntar i andlös tystnad på Signes tredje kaat.]

SIGNE

(gör kastet med beslutsam uppsyn ocli säger derefter gäckande;)

Ej måtte du väl slå högsta kastet heller!

[Sigrune svarar ingenting, besinnar sig ett ögonblick, slår derefter sitt kast.] [Alla rygga häpna tillbaka, mumlande:]

Högsta kastet slog han!

SIGRUNE (med lugnt eftertryck.) Min är konungadottern nu!- 31 -

SIGNE

(sjunker ett ögonblick som tillintetgjord, med vidt uppspärrade ögon tillbaka mot stolskarmen. Ktt ögonblick genare skyndar hon i vild förtviflan hän till konungen, kastar sig ned bredvid honom, omfamnar iians knän och säger med skälfvande

stämma.|

O, käraste min fader, du drifve mig ej bort, du gifve mig ej åt vallaremannen! I)ii bjude honom mina perlor, du bjude honom mitt guld, du bjude honom halfva ditt rike — och jag skall tjena dig och lyda dig, såsom det höfves ditt barn . . . Jag har ej varit som jag bort; men allt, allt. skall jag göra godt, blott jag får stanna hos dig, o, fader, fader!

THon har fattat hans händer och üfverhöljer dem med kyssar och tårar.J

HERIBERT JARL (för sig sjelf.)

Hon gråter verkligen, den stolta qvinnan. Det är väl första gången någon sett liennß gråta!

KONUNGEN (med af sorg och vrede qväfd stämma.)

O ve, min dotter, hvad har du gjort! I vettlöst egensinne har du dig sålt åt främmande, lågboren man! Mitt ord står fast, det kan ej ryggas.

SIGNE.

Ej behöfves det att ordhållig vara mot en vallareman.

KONUNGEN.

Mina hirdmän ock hafva hört min ed vid fädernas grafvar ; och aldrig skall det sägas om mig, att jag brutit den eden! . . . Vänd dig med dina böner till den, som nu har rätten öfver dig!

SIGNE

(reser sig och ser på Sigrune, som betraktar henne allvarsam och dyster. Hon "àrmar sig honom stelt, med dröjande steg och säger:)

Tag allt mitt silfver, tag allt mitt guld, tag alla mina kost-

perlor! — men låt mig stanna hos min fader i kungaborgen!— 32 —

SIGRUNE (med ett bittert småleende:)

Ej för silfver eller guld jag spelte om lifvet; men blott för att vinna stolts jungfrun.

SIGNE

(med undertryckt ängc-st, stelt och entonigt.)

Du har mig vunnit. Nå väl, sä stanna här, jag blir ju sålunda din, utan att dock lemna min faders borg.

SIG RUNE (med strängt allvar.)

Här i din faders borg jag blefve din. men du aldrig min: . . . då vore spelet för mig förloradt . . . Nej, nu pä stunden, förr n sol går ned, du följer mig . . . om kungsord gäller!

HERIBERT JARL (i låtsad vrede till Signe:)

Säg blott ett ord, så slår jag med mitt goda svärd den skamlöse ned till jorden, och du är fri!

KONUNGEN

.reser sig; strängt.)

Stilla der nere! Ingen må kröka ett hår på vallaremannens hufvud! Han har milt ord, och ban är den, som nu eger att råda i denna sak!

SIGRUNE (till Signe.)

Så kom dä nu och låt oss gå! . . . Inga dyrbarheter får du föra med dig, det var öfverenskommet!

SIGNE

(går blek och stilla omkring och säger farväl åt- sina tärnor, tager af sig sina smycken och delar ut dem bland tärnorna. Till Alfhild:)

Kom du och hjelp mig att taga af mig skarlakanskjorteln och sätta på mig den mörka kåpan, som skyddar mot nattens vind! Det är nu sista gången jag begär någon tjenst af dig . . .— 33 —

(Alfhild gråter och går med henne ut ett ögonblick. När Signe återkommer, |jär hon en lång brun kappa och inga prydnader. Hon närmar sig kungen:)

Farväl, min fader! . . . .Bättre hade varit, om du hade -att mig ut till vargamat i skogen, när jag var ett litet spädt

barn. än att nu förskjuta mig!

KONUNGEN

(som under hela denna scen suttit försjunken i mörka tankar, nickar nu liksom drömmande ett farväl och svarar dystert:)

Ditt. eget. högmod har bragt dig i ofärd, icke min vilja . . . (Sakta. Måhända dock att din herre besinnar sig och vänder med dig hit tillbaka: det vore ju ett lyckligt slut på saken.

SIGNE.

Nej, fader, hoppas icke det! . . . Den ynglingen har något i sitt ögonkast, som låter ana, att hans vilja är lika stark som din och min.

KONUNGEN

Men hvad du ej förmår med stolthet vinna, sök vinna det med smek. Män hafva svårt att neka. hvad fagra qvinnor utbedja sig med kärligt tal.

SIGNE (stolt.)

Nej, aldrig skulle jag kunna förnedra mig att så söka vinna en man — och allra minst den cler usle tiggaren! Då vill jag hellre dö! . . . Och om lifvet blir mig för svårt ... så kan jag dö . . . Farväl!

(Hon gàr sakta snedt öfver scenen mot fonddörren, der Sigrune väntar henne på höganloftsbron.)

KONUNGEN (doft och dröjande

Farväl!

(Alfhild närmar sig gråtande till Signe, för att ännu en gång säga farväl.) SIGNE (sorgset, men stilla)

Farväl, min lilla tärna! . . Du var mig alltid trogen,

•nen falska äro dina drömmar! (Stannar och räcker heune sin hand, som

-Ulfhild kysser under tårar. De öfriga ha samlat sig närmare fonden, så att de två ensamma bredvid hvarandra midt på scenen)

Snart börja aftonens skuggor falla . . . Sag du, de hade allaredan redt min fina, hvita bädd i jungfruburen! . . . Ack. aldrig mer får jag slumra i den . . . och icke vef jag. hvar jag nu månde finna herberge och hvila! (Harmfuiit.) Kanske skall jag tvingas alt vandra hela natten i den mörka skogen, eller kanske bjudas neslig hvila af denne ärelöse man! . . . O. hade jag blott ett vapen! . . . men jag far ju ingenting taga med mig . . . Dock i värsta fall, så kan mitt langa liar. göra mig tjenst som snara, när del blir mig alltför tungt att lefva! . . . En gång har den mannen sel I mig gråta, men nu skall ingen klagan mer gå öfver mina läppar, ingen tåi' fukta min kind . . .

(Sigrunc närmar sig henne och ger henne en vink att komma me<l.'

Farväl! . . .

(Hon g&r stilla, inen stolt och kall vid lians sida ned för trappan. Alla atom konungen gå ut på höganloftsbron och se eftei dem. s.i att det fönster, som de gà förbi vid nedstigandet för trappan, lemnas fritt för àskålurnes blickar. Alla se tysta ocli allvarliga efter dem, endast Ueribert Jarl drar sin mun till ett bittert hànleende Skalden slår sakta några sorgsna slag på sin liaipa.'

(Ridan folkr.)ANDRA AKTEN.

Skogstrakt. Mansken med jagande skyar. Till höger om askå-daren ett bergparti, hvarifrån en skarpt sluttande och vindlande stig leder ned till cn torftig stockhydda, som upptager omkring tre fjerdedelar af scenens bredd.

Hyddans ena gafVelsida är öppen för åskådarne, På midten af högra långväggen en dörr. Pä fondväggen en liten glugg högt uppe vid taket, genom hvilken månen lyser in. I närheten deraf cn stor öppen spisel, bredvid hvilken ligger en hög ai stora vedträn, I spiselvrån hänger en liten pilbåge. Pä en hylla stär en gryta och ett par stenkrukor. Längs venstra långväggen en mycket bred. omålad, väggfast träbänk och framför denne ett träbord af nästan samma läugd som bänken. Vid bordets yttersida sta några helt korta och smala träbänkar i rad. Framme vid h. avantscenen ligga några halmkärfvar samt ett par hvita färskinnsfällar.

Seen 1.

."ilGM K och SK1BUNE komina sakta vandrande nedför bergssluttningen och

fram till hyddans dörr.

SIGRUNE.

Nu ha vi vandrat nästan utan hvila i tvä dvgn . . . Det var för kallt att ligga i skogen . . . Nu kan det vara på tiden, att du lar riktigt hvila och sofva ut efter vandringens mödor. (Ser pu

^igne, som iakttager cn stel tystnad.) Dll lllå inte 11*0, att det varit för

att pina dig, som jag valt denna vägen, der det är sa långt emellan hvarje herberge! Den vägen jag först valde, när vi lemnade kungsgården, var både bättre banad och ledde mera r&kt till målet; men jag ansåg den icke säker, "derför vek jag af med dig in på deri här skogsstigen. Jag tänkte som så: hvem vet, om inte ändå kungen ångrar sig och sänder ut sitt lolk att fånga och återföra oss; sådant har händt förr i verlden .. .SIGNE (spotsk11

Min fader bryter ej sitt gifna ord! . . . Men sådant förstår ej du och dina likar!

SIGRUXE.

(rycker häftigt till och synes på väg att gifva ett skarpt svar. men hejdar sig

och säger lugnt:) Föga känner du ännu hvad jag förstår eller icke förslår, sä att du gjorde klokast i att hålla inne med sådant tal.

Sa mycket torde du väl dock ha märkt, att jag åtminstone förstår att tygla min tunga och hålla den i band, så att jag ej tanklöst yttrar onda ord. som blott väcka ondt till gensvar hos den. som tar dem mot. Och underligt är. att icke du också fått lära detta, du som fostrats upp i konungens gård. der man väl eljest skulle tänka, att höfviska låter och höfviska ord skulle lm sitt rätta hem.

(Signe ger honom vreda Ögonkast, men svarar ingenting.')

Nåväl, om ock din fader inte skulle tänkt pä svek, så fanns det säkert uti hans hird så mången tapper kämpe, sorn höll sin konungs dotter kär. och som derför kanske, konungen ovetande, samlat folk och skyndat efter oss.

SIGNE (bittert.

Du misstar dig ... I hela kungsgården fanns nog ingen, som höll mig utaf hjertat kär — rncr än Alfhild, min lilla tärna, och måhända Amblode. den underlige dåren, som jag en gång räddat från alt bli hängd: och för dem behöfde du nog icke darra och fegl söka smveväaar.

C . C

SIGRUXE (men ädel värdighet-

Jag darrar icke fegt för någon fara. men söker den ej heller . . . Försigtighet höfves äfven den tappraste kämpe, sä säger ett sannt ordstäf.

SIGXE.

(upprepar halfhögt fri sig sjelf, i det hon kastar en hånfull blick pa Sigrune)

Den tappraste kämpe!SIGRUNE (öppnar dörren till hyddan.)

Men se så. låtom oss nu gå in ocli söka en välbehöflig hvila! . . . Här skall intet ondt vederfaras dig. derpå ger jag dig mitt ord. — och det ordet är så godt som sjelfva kungens, det skall du finna.

(Minen lyser en stund mycket klart in genom den lilla gluggen vid taket.)

SIGNE

(som statt och sett sig omkring, liksom sökande tillfälle att fly, går nu med dröjande steg in i stugan ocli stannar midt p.i golfvet, blickande stelt fram fia- sig. säger derpå sakta för sig sjelf:)

O, att han blott inte måtte kunna låsa dörren! Då kan jag passa på, när han somnat, och smyga mig ut! (Hon kastar en för-

stulor. blick bort mot dörren, som Sigrune är sysselsatt att tillbomma med grofva jernlänkar och läs. Med sammanbitna läppar ocli af ångest hväsande stämma:)

Fången är jag . . . hans fånge! . . .

(Sigrune lägger ifrån sig sin väska och sin staf, aftar sin kåpa, tar en atoi jagtknif frän sin gördel, spliutar dermed ett par stickor af ett vedträ, staplar ved på spiseln, slår elå med stitl, flinta och fnöske ocli tänder upp en stor. flammande brasa. Hänger derefter upp knifven pa en krok vid spiseln. Sedan tar ban ur sin väska något som han rör i grytan, hvilken lian hänger öfver elden. Flyttar derpå den ena lilla träbänken ett stycke ut från bordet, så att den kommer närmare brasan, sätter «ig pa den ocli värmer sina händer, under det att han passar grytan och elden.)

sin M-:

tj ekes fatta ett beslut, gàr häftigt fram root spiseln och ställer sig trotsigt midt för Sigrune.)

Hor du vallareman, säg mig en gång för alla, hvad din mening är med allt detta! . . . Tänker du nu söka tvinga mig alt bli din hustru, för alt hämnas mitt Öfvermod i min faders gård?

SIG KUN K

(rör i elden ett par gånger, innan lian svarar, och ser derefter länge på henne med en lugn. genomträngande blick.)

Kom och sätt dig här helt lugnt vid min sida. så skall jag säga dig hvad ditt öde månde varda.

signe rör sig ej ur stället.

SIGRUNE (med lugnt eftertryck:)

lag platsen, som jag bjöd dig, eljest far du ej pa ett helt dygn ett enda ord utaf mig!

'sii-ue sätter sig stelt ett stycke ifrån honcm pa bänken.)STCiKUXE (i lugn och allvarlig ton)

Du passar inte till hustru ät mig. .Min hustru skall vara huld och vän och glad och kärlig . . . All! hvad hon gör, skall hon göra af kärlek, och af fri vilja skall hon dela min ringa lott — hade arbete och hvila och bröd . . .lag är inte en af de dårar, som nöja sig med all ega en fager qvinna utan själ och hjerta. En ädel qvinnas hela. varma hängifna kärlek, del är någonting som är vardt att ega. Men det kan <h\ icke gifva, och derför behöfver du ej befara, att jag önskar ega dig, vare sig med godo eller ondo . . . Det var blott för att bryta din stolthet, som jag sökte vinna dig; — men inte ämnar jag behandla dig illa, utan jag vill skydda och värna dig, sä godt jag förmår . . . Xär jag finner att motgången måhända en dag böjt ditt stolta sinne, så att man kan tala rätt förnuftigt med dig och hoppas att du skall gifva sanningen rätt. då skall jag säga dig. hvad jag vidare har beslutat öfver ditt öde.

Och nu är mitt vänliga råd till dig, att du fran denna dagen söker kufva ditt sinne; ty trots och hån komma blott att förvärra ditt öde, — fastän jag beslutat alt ha så mycket talamod med dig, som kan vara nyttigt för dig . . . Och ännu ett råd vill jag gifva dig. Sök inte att fly ut i skogen. Der träffar du rysliga vilddjur, mot hvilka du inte kan värja dig ensam. Och ej många steg härifrån träffar du de grymmaste stigmän, som aldrig skona någon. —

och ve den mö. som faller i deras händer! . . . Hos mig är du lika säker som i din faders gård, det lofvar jag dig ännu en gång vid allt som är mig heligt i verlden!

. . Detta är, som du väl kan förstå, inte mitt hem: det är blolt ett herberge, som en rik och god bonde byggt för arme vägfarandes räkning . . . Visserligen kan jag bara bjuda dig halm till läger, men jag försäkrar dig. att man kan sofva ganska godt på halm. när man är riktigt trött, — och framför allt om man har ett godt samvete . . . Hade det gatt efter din önskan, så hade jag nu vid detta laget varit upphängd på galgplatsen fill korpars föda. Du ser nu hvilken af oss två, som unnar den andre bäst'

(Han lyfter af grytan och ställer den pà en trefot på bordet, lägger en hornsked och ott brödstycke p& hvardera sidan och säger vänligt:'; Se llär är llU et t varmt— 39 —

och stärkande nios, som säkert skall smaka godt efter den långa, anslrängande vandringen . . . Si!t nu ned, oeh hall till godo och ät sä mycket du har lust'

Signe, som åhört lians urd mod knutna händer och sammanbitna läppar, sätter aig nu mekaniskt vid bordet och äter långsamt några skedblad ur grytan jemte några bitar bröd. Sigrune sjelf äter raskt och med god matlust. — Efter en liten stund lägger Signe skeden ifrån sig.)

SIGRUXE. Har du redan slutat äla"?

SIGNE (sträft:,

Ja.

SIGRUNE

(fortsätter ännu en liten stund att äta, reser sig derefter, ställer grytan i spi-selvrån, aftorkar skedarne med ett handkläde och lägger dem åter i sin väska, (rår derefter bort till halmkär"varne, tar hälften utaf dem och lägger dem omsorgsfullt tillrätta på långbänken samt breder de begge fällarne öfver halmen. Signes ögon följa honom hola tiden med ett lurande och misstänksamt uttryck,)

Se der är nu din bädd, och här är min! . . . Sof nu lugnt •och godt till soluppgången eller längre, om det dig lyster!

(Sedan ban derpå laggt den öfriga halmen en smula tillrätta ät sig sjelf, liiggcr han sig insvept i sin kappa på bädden, gör ett korstecken ötver sitt bröst ocli somnar strax derpå in.)

SIGNE

(har under tiden laggt sig emellan de begge fällarne; men hon sofver ej, utan lyfter allt emellanåt på hufvudet, för att se, om Sigrune somnat. Månen belyser starkt jagtknifvcn, som hänger i spiselvrån. IFon blir den varse, sätter sig upp i sängen qph stirrar pä knifven. Sakta till sig sjelf:)

Se der är en befriare — ett präktigt vapen! . . . Nu kan jag med ens stilla mitt qvalda hjertas oro! (Bittert) Du trodde du skulle böja mig, du fräcke yngling . . . du trodde jag gifvit mig på nåd och onåd som trälinna åt dina nycker — ditt ädelmod, som för mig är icke bättre än den värsta skymf! . . . Men nu jag borrar det hvassa stålet in uti mitt hjerta, dä har jag ända segrat öfver dig, i det jag löst din fånge utur hennes fjettrar! . . . (Besinnar sig ett ögonblick.) Men hvarför skall yW/dö'? Det vore bättre att med ett väl måttadt hugg rödja honom undan, som vågat alt med fräcka händer förgripa sig på kungadottern! . . . Ar jag blott lyckligt af med honom, så kan jag i soluppgången— 40 —

skynda stora raka vägen tillbaka mot min faders borg . . . Den vägen är mindre farlig och kortare än den slingrande skogsstigen, på hvilken vi kommo hit . . . Med knifven skall jag värna mig. om så behöfves! . . . Men kanske träffar jag snart en fredlig vandrare, som blir glad att mot löfte om belöning få följa mig till kungsgården . . . Raskare torde väl också min gång varda, när det bär hemåt, än på vägen hit! . . . .Tag känner som om jag finge fogelvingar, blott jag tänker på befrielsen! (Hon smyger

sig upp, tar ned knifven från spiken, granskar den noga, närmar sig sakta smygande Sigrunes läger ocli måttar ett häftigt hugg åt hans bröst.t

(Sigrune rycker i detsamma till sidan, undan hugget, och ger till ett rop. Månen, som öfvertäckts af moln, under det att Signe sökte utföra mordet, strålar nu med fördubblad klarhet under hela scenen.)

SIGRUNE

(fattar häftigt och hårdt om Signes båda haudiofvar. så att hon låter knifven falla till golfvet. Han reser sig på knä och trycker henne med våld ned, så att hon Bjunkei i knäfaUande ställning ned på golfvet bredvid hans bädd. Han talar vred-gadt och hårdt.)

Lömska förräderska. som tänkte svika mig i sömnen! Gjorde jag dig nu efter förtjenst, sa läte jag dig inte lefva till morgondagen!

(Signe, som först krupit samman i harmfull skräck, ser nu tyst på honom, med ett bönfallande, men beslutsamt uttryck i sina ögon. Han tillägger uàgot vekare, men dock bittert:)

Det är skada om dig, att du fick så vackra ögon och ett så elakt, otacksamt hjerta! . . Den uslaste lilla vallarepiga skulle, icke ha kunnat göra en sådan ogerning. som den du nu tänkte begå: svika den. som nyss lofvade dig sif! skydd! . . . Förstår du, att jag nu kunde straffa dig huru jag än ville?*— ingen menniska kunde här komma till din hjelp — och du ser, att din kraft förslär intet emot min . . . Men just emedan du med all din stolthet likväl blott är en svag. värnlös qvinna, så vill jag inte göra dig något ondt . Icke vill jag dock bo när en menniska, som kanske ständigt lurar på försåt . . . Men vill du svärja vid dina fäders grafvar, att du aldrig mer vill svika mig. sä skall det ht vara, som om ingenting händt emellan oss. Ty sä hugstor qvinna tror jag dock du är, att du ej bryter en sådan ed.

:Signe svarar ingenting, blott skakar sakta på hufvudet.)S1GKUNE.

,la så, du vill inte! Na jag skall väl gifva dig tid till lugn besinning, så inser du noc ändå till slut. lrvad som är klokast

C <D

och rättast . . . Der börjar dagens första strimma att synas! . . . Jag skall nu lemna dig ensam här och bege rnig ut på jagt. Du får då smaka pa hur ryslig ensamheten käns här i den öde skogen; så kanske du ej sedan skall ha någon vidare lust till

att rödja mig ur vägen. (Han reser sig, tar sin kåpa, sin väska och sin staf, lägger hrr i ti i väskan och sticker knifven i gördeln.) Knifven tal' jag med

mig. förstås, sa att den ej må komma dig på unda tankar . . . Der är något qvar af nioset sedan i går; och bröd och vatten finnes här äfven, så du behöfver ej svälta och törsta! . . . Far nu väl så länge och besinna dig på saken!

SIGNE i*tolt, men med en viss oro i rösten)

Kommer du aldrig tillbaka V

SIG RUNE.

.lo, när du besinnat dig och tröttnat pa ensamheten och kanske behöfver min hjelp. Tag da deri lilla bågen der och skjut fjäderpilen upp igenom rökfånget. Den går ej mycket högt. ty den är egentligen blott en leksak; men den håller sig ganska länge sväfvande i luften; och den är fästad meden tråd vid bågen, sa att den kan ej föras bort af vinden. När jag ser fjäderpilen sväfva öfver hyddan, då skall jag komma tillbaka . . . Farväl! (Hall går oeli höres liomma till dörren utanför.)

Scen 2.

SIGNE ensam,

(sjunker ned p& bänken, med händerna för ögonen. Ropar derefter, i let hon sträcker ut sin knutna hand efter honom)

Länge torde du få vänta, innan jag kallar dig tillbaka!

Hon gàr fram och tillbaka, lägger emellanåt ved på elden. Làngdragna, oliyirgliga vargtjut liöra- utanför stugan.)

Hu, hvad var det! . . . Inte skogstrollen, ty de äro ej ute vid denna tiden på dygnet . . . Men ulfvars tjut måtte det ha varit' . Ilar han kunnat värja sig emot dem, eller 11 a de kanske redan sänderslitit honom, och komma de nu för att söka sig ännu ett byte? . . . Härinne är jag väl dock säker för vargar åtminstone! . . . Men ohyggligt är det, alt vara ensam här i vilda skogen, skild från hvarje menskligt väsende! . . . Och han. som lofvade att skydda mig, är kanske nu sjelf söndersliten af rofdjuren! (Besimnngsfuiit.; O. jag visste inte den tiden jag aldrig ännu varit utom min faders gård. hur myckel en menniskas sällskap kan vara vardt! (Uppröra.) Och ändå . . . hade jag fått min vilja fram, skulle jag sjelf ha gjutit hans unga blod' . . . han skulle ha legat blodig, död och kall på halmen derborta! . . . Hysande.-, Hur kunde jag väl tänka på att mörda? Ah jo. det talades ju nästan endast om krig och dråp der hemma på kungsgården, .lag tyckte mången gäng, när jag hörde de tappre kämparne förtälja om sina vilda bardalekar, att. jag skulle velat vara med som sköldmö derute i stridens tummel — mycket hellre än att famnas af en make och föda barn och sitta vid sländan dagen lång som andra qvinnor! . . .

I stridens tummel, ja. der är det hederligt att döda sin fiende — öga mot öga; men att mörda en sofvande . . . och dertill en, som handlat sä hugfulll som den ädlaste blancl kämpar — (med vämjelse) fy ! jag måste blygas inför mig sjelf! — och hur föraktlig jag måste synas i den mannens ögon!

(Hon gömmer ansigtet i händerna. Kfter en atunJs tystnad,. Och Ull skal! jag

allt framgent lefva på hans nåd och ädelmod! . . . Kan jag da inte finna något sätt att bli qvitt min skuld, betala hans ädelmod med någon gåfva så stor, att han får orsak till att tacka mig långt mer än jag att tacka honom! (Kfter en stunds besinning.) Låt se . . . Jag funnit hans närhet ej sä svär at! fördraga, som först jag trodde, och någon varmare känsla för den vidt berömda kungadottern måtte väl dock ha drifvit honom att söka vinna mig, fast han ej låtsade derom i går . . . Om jag skulle kalla honom tillbaka och så bedja honom så ödmjukt jag kan, att han för mig åter till kungsgården? . . . Han begärde blott alt jag skulle med helig ed bedyra, att jag aldrig skulle svika

honom. Men nu vill jag göra mera än så; nu vill jag lofva, alt jag aldrig skall tillhöra någon annan än honom, om han gör mig till viljes i detta stycket och låter upptaga sig i min faders hird. Der skall han kanske snart få tillfälle att öfva någon slor bragd, som kan göra honom i någon mån värdig att ställas bland kungens utvalde kämpar och att varda stolts Signes brudgum . . . Måhända kan så denna sak vändas (ill lycka för oss alla . . . Ja.

sä må det ske! (Tar bågen och skjuter pilen upp genom rökfånget, lägger den sedan ifrån sig, men håller snöret, som är fästadt vid pilen så, att det ej skall nås af lågorna. Går upp och ned på golfvet, så långt snöret räcker till.) Så må det ske.

Så betalar jag min skuld, (^ed en viss otålighet.) Han dröjer! ... Var han då mycket långt borta, månn' tro! (Hysande.) Eller värdet verkligen som jag fruktade? ... fia vargarne sönderslitit honom! . . . Men tyst, hörs del infe steg! . . , Jo visst, ban kommer. (Med sammanbitna tänder.) Den ångest jag lidit för hailS skull, skall väl göra det lättare för mig at| ge honom några goda ord.

Scen 3.

SIGNE ocli SIGRUNE.

SIGRUNE.

(synes komma uti ilande fart ned för berget med sin jagtväska full. Han drager Tiglame från dörren och går in i stugan. Vänligt och gladt:)

Sannerligen, skön jungfru, jag hade knappast väntat, att i skullen kalla mig så snart tillbaka!

SIGNE (med stilla värdighet:)

Det är nu jag. som bjuder dig att taga plats hos mig en stund på bänken, alt jag må få säga dig, hvad jag tänkt på, medan du varit borta. (Sätter sig på bänken.)

SIGRUNE

Gerna. (Lägger ifrån sig sin väska och sätter sig vid Signes sida på bänken.)— 44 —

SIGNE.

Först beder jag dig så hjertligt, att du ville förlåta mig mitt onda anslag emot dig . . . och sedan att du ville föra mig tillbaka till min faders gård . . . JaLr skall säga honom, att du

t? C o '

är värd att upptagas bland lians bästa kämpar i "&got dröjande och tveksam ton.) Du begärde, att jag skulle svärja, att inte svika dig. Jag är nu villig att ga den eden . . Men ännu ett annat löfte som du ej begärt, vill jag gifva dig . . såsom lön för ditt ädelmod, nämligen alt jag aldrig skall bli någon annan mans hustru än din . . . Måhända kan <lutet sålunda varda lyckosammare än början.

SIGRUXE.

i ger henne en lång och varm blick, men svarar i sin vanliga lugna ton)

Det var godt, det du der sade, och mycken tack skall du ha för de orden! . . . Men minns du hvad jag en gång sade i din faders gård V . . . der blefve jag väl din, men du aldrig min. Och af ett sådant förhållande skulle aldrig lycka komma . . . Jag står fast dervid: min hustru skall följa mig och dela min lott!

SIGNE-

(rycker jiu axlarne, ser missnöjd ut och mumlar;)

Aldrig kommer man til! rätta med honom!

SIGRUXE.

Du blir alltid vred, när man ej följer ditt sinne . . . En gång skall du dock kanhända få medgifva, att jag visste hvad som var bäst för oss begge.

SIGNE (harmset för Big sjelf.)

Jag borde ha förstått, hvad hans svar skulle blifva ... af de ord han yttrade i gar afton; och sä kunde jag ha sparat mig förödmjukelsen att bjuda ut mig at en sådan vettvilling!SIGRUXE (reser sig frän bänken.)

Bäst är nu, att vi genast ga till hvila, och sä stiga upp med dagens första gryning i morgon: så komma vi till nästa herberge, innan natten faller på. Fa tredje dagen härefter kunna vi då hinna till min koja, och der skall jag kanske snart nog kunna säga dig något, som skall bringa dig glädje. Sof nu godt och dröm endast goda drömmar. (Han lägger sig på sin halmbädd.)

SIGXE (sakta)

God natt!

(Hon lägger sig mellan fällarne på bänken. Kfter en stund sätter hon sig upp och lyssnar, för att höra om Sigrnne sofver.;

Han har redan somnat, trött utaf jagtens mödor; men han fryser säkert . . . Begge fällarne har lian gifvit åt mig. (Stiger

upp ur bädden och tar den ena fällen på armen.)

SIGRUXE (hviskande för sig sjelf.)

Hvad kan hon vilja? Icke kan hon nu vilja svika mig! Dä vore hon ju en djefvul i qvinnohamn!

(Signe breder sakta fallen öfver honom och återvänder derpå hastigt till sin bädd.)

SIGRUXE (alltjemnt för sig sjelf.)

Ah, var det så du menade! . . . Då har du ju ändå en smula hjerta i bröstet, du fagra qvinna! . . . Jag skulle vilja betrakta dig i denna stunden, för att finna, om du ser lika god ut som nyss, dä du talade de vänliga orden. O. om du visste, hur jag älskar godhet! (Lyssnar.) Hon sofver nu, då kan jag väl få se på henne.

(Han går till spiseln, tänder en torrvedssticka och lyser på Signe.i

Ja, nu ser hon god ut, så ljufligt fager! Jag ville sä gerna tro, att inom en så fager kropp, så ädel skapnad, bor något verkligt godt, som med högre magters hjelp skall segra . . . Först tänkte jag knappt pä annat än att frälsa dig ur ondskans garn och vinna en brud åt himlen; men nu önskar jag du vore min, min egen ljufva brud . . . Jag vågar likväl icke säga, hur kär du är mig; det blefve endast en näring ät ditt öfvermod. din sjelfviskhet. Ty ännu herrska dessa känslor enväldigt— é6 —

hos dig och lemna inlet rum för kärleken. Och vill du icke kufva dem och låta ditt bättre väsen laga ut sin rätt, då skall jag nog ha kraft att rycka mig lös utur de band, hvarmed din fägring drager mig till dig . . . God natt. sof lugnt och dröm, att. jag är ditt hjertas vän! Ma alla guda englar vaka öfver dig!

(Gör korstecknet öfver henne, kastar stickan på elden och lägger sig derefter äter på sin bädd.)

(Ridån folkr.)TREDJE AKTEN.

En stoi fornnordisk ryggåsstuga.

Dörr i fonden, en liten sidodörr till höger. På samma sida, närmare avantscenen. en stor. öppen, hvitmenad spisel, bredvid hvilken ved ligger staplad. Pa ömse sidor oin fonddörren, tätt upp under taket en stor fyrkantig lucka, som öppnas inåt, sa att den kan tryckas tätt rnot väggen och lemnar öppningen fri. Pa högra väggen nedanför luckan hänger en halffärdig fisknot. I hörnet stå en spade, en yxa och några andra redskap Längs venstra väggen löper en väggfast bänk, framför hvilken står ett träbord af nästan samma längd som bänken. Pa andra sidan om bordet, stå några korta och smala träbänkar. Ofvanför högbänken finnes ett liggskäp med några blaa dynor och hvita farskinnsfällar. Dörrarne till skåpet äro stängda Stugan är fullkomligt mörk, tills det. ögonblick da dörren öppnas.

SIONE oeli Sl<nurNK komma in om fonddörren.)

SiCxRLXE

(öppnar dörren ocli Iiiter Signe ga in före sig. Lägger ifrån sig staf och väska samt öppnar den venstra luckan, sä. att lins strömmar in i stugan, gär sedan och stänger dörren..

Här ser du nu milt hem . . . Del är en fal tig mans hem, men icke någon tiggares . . . Jag måste arbeta flitigt för mitt uppehälle, men nöd lider jag icke, utan jag liar min nödtorft och kan äfven dela med miy åt arme vilsekomne vandrare . . .

o

I skogen har jag villebråd i öfverflöd; i strömmen här utanför finnes fisk. som jag fångar med en not. som jag sjelf bundit pa lediga stunder . . . Ett stycke åker har jag äfven, som ger mig bröd i utbyte rnot det trägna arbete jag lägger ned derpå. Der bredvid har jag en liten örtagård, der jag plantat många här i landet okända örter, som äro nyttiga både till läkdom och till föda. och som jag fört med mig ifrån fjerran land.— 48 —

Föröfrigt eger jag några får, som ge mig ull till kläder och några-getter, som gifva mjölk . . . Med djuren har den beskedlige bonden, som jag köpt stugan och jordtäppan utaf, haft tillsyn, medan jag varit borta. Men åkern och örtagården, på dem måste jag nu arbeta dubbelt mer än förr, för att rensa dem från ogräs, som säkert tagit

öfverhanden . . . Du kommer derför knappast att se mig här i stugan annat än vid måltidsstunderna, och när qvällen bryter in och manar den trötte arbetaren till ro. Jag har icke någon tjenare, utan måste göra allting sjelf, förstår du. 'Lägger ved pi spiseihäiien.» Nu skall jag göra upp en präktig eld, som helsar dig ett varmt välkommen.

SIGNE

(som under lians ord sett sig omkring i stugan, tankfullt fur sig sjelf)

Aldrig liar jag känt en sådan man, så mild och hjertegod och skär som den skäraste mö! . . . i Spotskt.) Ar han kanske ej en man — måhända en qvinna blott, som klädt sig ut till man, för att drifva gäck med mig V . . . (Skamsen.) Det var då en verklig Lokestank^! Visst är han en man! . . . Hur stark och modig visade han sig inte i går i skogen, da han slog de fyra vilda röfvarena på flykten! Det borde jag väl ej glömma: ett större mandomsprof liar nog ingen i kungens hird bestått, fast der finnas de mest berömde kämpar uti verlden. (Sätter sig

pä bänken.)

SIGRUNE

(som nu fått elden att flamma upp, ställer sig framför henne.

I morgon måste jag stiga upp med solen och börja mitt arbete på åkern. Tiden blir drägligare för dig här, om också du har något att syssla med. Jag har inte guld eller silke att ge dig till att slicka fagra prydnader utaf, såsom du var van i kungsgården: men snöhvit ull ligger der i skåpet, och vill du deraf väfva tyg till kläder, sa skall du ha stor tack. Der hänger en not, som jag till hälften bundit färdig. Vill du. så skall jagvisa dig hur man binder not. så kan du taga detta arbete, när helst det lyster dig. Och ännu en annan sak: vill du laga maten, som jag skaffar hem till huset! Den mat, jag kunnat bjuda dig på vägen, har du haft svårt att förtära, det har jag märkt och undrar ej derpå. Jag vet ju nogsamt, att 1 qvinnor af ädel börd, I lären bland andra konster äfven att. reda maten med kosteliga kryddor, så att den blir mer välsmakande än den, som det gemena folket förstår att laga. Vill du åtaga dig detta arbete, så skall du ha mycken tack; ty gagneligt vore det för oss begge . . . Och nu til] sist ett ord, som jag tror skall lika dig rätt väl till att höra. Jag ämnar nu ej längre stänga in dig med rigel eller lås, om du blott vill gifva mig ditt ord, att du ej lemnar mig i hemlighet?

SIGNE (ser honom stadigt i ögonen.)

Tror du dä verkligen, att du kan lita på mitt ord V

SIGKUNE (allvarligt)

Ja, jag litar på ditt ord.

SIGNE

Hos oss heter det eljest: Förtro dig ej åt den, som en gång svikit dig; han skall tänka, att du rufvar på hämnd och sa skynda att förekomma dig! (Häftigt-.) Hvad vill du mig egentligen! Kanske har du blott ställt dig ädelmodig, för att sedan kunna mätta clig med en desto grymmare hämnd, när jag hunnit sa långt bort från min faders gård, att intet rykte om min nöd kunde hinna hans öron!

SIGRTNE (med lugnt eftertryck)

Det var stygga ord, du talte nu! Så ohygglig du syntes mig knappast ens, när du ville stöta knifven i mitt hjerta!

(Signe knipor samman läpparne ocli rynkar ögonbrynen.)

Se ej så vred ut, — du har sannerligen intet skäl att vara vred på mig . . . Jag skall emellertid, till lön för dina onda

4.— 50 —

ord gifva dig en hugnesam tidning . . . Del är inte min mening alt behålla dig hos mig för alltid: utan jag ämnar

om någon tid att föra dig äter till din fader. Huru snart, skall fa bero pa dig sjelf — kanske redan om en vecka, ifall du fyller det villkor, som jag nu vill ställa upp för dig . . . Först måste du dock gifva mig det löfte, som nyss jag kräfde utaf dig, att icke lemna detta hus förrän med mitt goda minne. Och sa ville jag allvarligt bedja dig visa prof pä, att också du kan råda öfver ditt lynne och halla tillbaka alla dessa härda och onda ord, hvarmed menniskorna så otta göra lifvet tungt den ene för den andre. (Sätter sig pà bänken midt emot henne.) Jag önskar Ocll hoppas, att under den korta tid. som du skall vistas här hos mig, du ville ställa dig . . . söm om du vore min hustru — min goda hustru —, styra och ställa här likt en matmor huld. som glömmer .sig sjelf och blott tänker pa husets och sin bondes trefnad, och som tar emot honom med milda ord och vänlig uppsyn, när han kommer trött hem efter dagens släp . . . Märk väl, det är ej älskogssmek, som jag begär af dig; ty sådant, bör komma utaf hjertat, om det skall ega något värde, och du minns hvad jag sade dig förut : jag önskar icke ega dig i verkligheten till min hustru, äfven om du ville det sjelf — hvilket du ju i verkligheten icke vill. Men jag önskar, att den tid du vistas hos mig, ma blifva dig till en lärdom, att du må finna, hur ljufligt lifvet dock kan vara äfven i den fattigaste koja, när den ena menniskan blott är god och fördragsam mot den andra . . . Och för egen del önskar jag också, alt (a behålla denna tid som ett vackert minne utaf dig — en hågkomst, som kan plåna ut allt det jag hittills funnit styggt och motbjudande uti ditt

väsende . . . Säg, vill du gifva mig löftet, som jag fordrade utaf dig V •

SIGNE (kort ocli bestämdt) Ja! Vid mina fäders grafvar lofvar jag, att ej fly härifrån! . . . Det andra skall jag försöka göra . . . om jag kan.

SIGRUNE.

Stor tack, stolts jungfru! Det var ett godt beslut, som jag hoppas skall alstra mänga utaf samma art! . . . Men nu

kan det vara pä tiden att gä till hvila . . . Bredvid storstugan här tinnes en liten kammare, som måhända skall lika dig att ha till jungfrubur; ty jag kan tänka, du skall vara glad att slippa dela-sofrum längre med en främling.

SIGNE.

Tack!

SIG KUN E

itar några dynor ouh fällur ut ur skåpet ocli bär dem in i kammaren.)

Se der äro ett par goda dynor och fällar till en bädd al dig . . . Du kanske kommer dock att finna det ganska ödsligt, att sofva utan din tärnas sällskap . . . Men jag ligger dock ju här ute, sa att ingenting behöfver du alt frukta af nattens stygga gastar eller spöken . . .

SIGNE (afbryter honom hastigt.;

Det måtte väl inte finnas någon grafplats här intill?

SI GB [j NE.

Jo, ett slagfält ligger alldeles här bredvid, der många tusen tappre kämpar fallit i striden mot hvarandra; och det säges också för sannt, att man ibland vid midnattstid ser clödnings-skarors Helfärd rida här förbi.

SIGNE (rysande.)

Da tror jag ändå, att jag skall bedja dig, att lemna dörren en liten smula på glänt.

SIG RUNE.

Du fruktar således de döde? Och jag har dock lefvat ensam här nu snart ett är.

SIGNE.

Och sofvit godt ?SIGRUNE.

Ja, mycket godt.

SIGNE.

Dä kommer det sig deraf, att du har bättre samvete än jag . . . (Med sammanbitna tänder för sig sjelf:) Jag känner, att jag förtjente ej bättre än att hemtas af den onda Lokesdotterns leda följe.

SIGRUNE.

Lemna dörren öppen, om du vill; och skulle någonting oroa dig, så skall det minsta rop ifrån dig föra mig till din sida.

SIGNE.

Tack . . . och god natt ! (Går mot sidodörren.)

SIGRUNE. God natt! Sof i frid!

SIGNE

(stannar, vänder sig om och räcker Sigrune stilla ocli allvarligt, men ändå

vänligt sin hand) Tack! Jag vet du menar hvad du säger. God

natt ! (Går in i kammaren.)

SIGRUNE.

God natt ! (Står stilla och följer henne med ögonen, tills hon försvunnit bakom dörren, som hon lemnar halföppen.)

Scen 2.

SIG R UN 1-: ensam.

Hur underbart förvandlad hon är nu, sedan hon fått veta, att hon med vänlighet och hofsamhet kan vinna lof att snart återvända till sin faders gård! . . . Det löftet verkade mer än all den omsorg jag haft för henne och allt mitt tålamod . . .- 53 -

Men nu är det väl bäst jag också går till hvila, för att vid första hanegället kunna slå upp mecl stärkta krafter till mitt

arbete. (Han gar liän till liggskåpet och ordnar dynor och fårskinnafållar till eu bädd, rör derefter om elden ett par gånger.) Det börjar nästan bli för varmt här inne. (Gar hän och öppnar äfven den andra fönsterluckan.)

Natten är så mild och stilla, att luckorna gerna kunna stå öppna.

(Vänder sig mot höger, sä att han kommer att kasta en blick genom dörren iu i

Signes kammare.) Tänk, hon sofver redan! Det visar att hon var

trött af färden! . . 'Lutar sig mot dörrposten och ser in i kammaren.)

Hur älsklig hon ligger der med de fagra, liljehvita armarne sam-manlaggda öfver bröstet' Det hårda, stolta draget kring munnen är nu borta. Hon småler mildt som ett barn i sömnen . . .

O. Gud, hur underbart fager du dock skapat qvinnan! . . Ma jag nu blott ej låta mitt förnuft förblindas, sä att jag glömmer hvad jag i grunden vet vara rätt och sannt! ... En qvinna, som blott är fager, och intet mera. hon är ej vard att ega! . . . Skönhet, med godhet parad, väcker i mannens hjerta en kärlek r^| himmelsk art: skönhet utan godhet väcker en kärlek, som drager honom ned i stoftet, och snärjer hans själ i snöda luslars

garn . . . (Brinnande varmt, med knäppta händer:) Herre, (111 mägtige

dud, du som känner oss menniskor bättre än vi sjelfve, du som vet, hvilka strängar skola röras, för att ansla den kärlekston. som du vill höra ljuda ur hvarje men'skobröst i hela verlden! . . . vore det förmätet all bedja dig: låt

det vara den kärleksgnista, du nedlaggt i mitt hjerta, som är beskärd att tända lågan äfven uti hennes själ1 Låt min kärlek få framälska din evigt härliga bild ur denna fagra qvinnas väsende! (stilla, drömmande.) Tänk. om det blefve sä, alt den dagen da jag säger henne: »Du är nu fri: — jag för dig åter till din fader!« . . . hon svarade: »Du är mig kär, och jag väljer att stanna här hos dig i ringa hyddan!» . . . Det vore himlen re'n pa jorden! Att se henne gä omkring och ordna här i huset med hjertlig omsorg, och sä komma hem till henne efter slutadt dagsarbete, mottagas af hulda ord och ljufva blickar, af hennes kärleksfulla famntag, — ej behöfva skiljas, när solen går ner och manar till hvila efter dagens mödor! (sträcker händerna mot himlen.) O. gif mig henne.— 54 —

min Gud, min Gud' . . Jag skall aldrig önska mig något annat af denna verldens goda. Gif mig henne för tid och evighet' . . . Ah, dll kan det, du kan det' 'Elden dör småningom bort,

så att det blir mörkare i stugan. Han afHigger sin kåpa och sin tröja och lägger item på bänken, stiger sedan upp och lägger sig i skåpet; upprepar halfsofvande de sista orden i skaldens sång. Sakta musik.;

Uti ljuflig kärlek skola vi nu lefva samman, Evigt, lefva, samman kärleks sälla lif.

evig kärleks sälla lif!

(Somnar. Musiken öfvergår till det mildaste pianissimo och tystnar småningom af. Snart börja stormskyar att jaga framför månen, och rörliga, menniskolika skugger kastas in i rummet. Orkestern börjar spela ett doft, olycksbådande tremolo. Då ljuda plötsligt skärande ångestrop frän Signes kammare."

Aj! nej, nej! Hjelp, hjelp' Förbarmande! Rädda mig. rädda mig! . . . Hjelp, hjelp, hjel . . .

SKtRUNE (sätter hig yrvaken upp i bädden/

Hvad är detta! Hvem ropar mig?

(Hoppar ner ur sofbänken och kastar tröjan på fig.)

Scen 3.

SIGNE

(kommer i sin hvita nnderklädning, barfotad, med upplöst hår, alldeles utom sig af förfäran)

Hjelp! Rädda mig! De äro efter mig! hela den rysliga skaran!

S [G RUNE stående intill bänken vid venstra »vantseenen.1

Hvilka äro efter dig? Lugna dig, säg hvad du menar!

SIGNE

.'faller ned vid hans fötter, alltjemnt Hämtande och skälfvande af ångest.'

Du är god, o! hvarför var du då icke åtminstone så barm-hertig och satte ett par skor på mina fötter, när du begrof mig V . . Der fanns ingen vän der nere icke fader, icke moder, der på den rysliga vägen, ingen räckte helskor at mina arma fötter . .hör du, utan jag måste vandra barfotad öfver det stingande tornet . . . 0, hur kunde du begrafva mig utan skor. du som är sa god. du som lofvat att icke hämnas V . . .

SRtRUNE.

Men så sansa dig då! Det var ju blott en dröm . . .

Du är hvarken död eller begrafven . . . Du har haft en ond dröm.

Förtälj mig drömmen, så varder det väl bättre med dig0 . .

Se här, låt mig svepa fallen om dina stackars fötter . . . Och

sitt sä stilla här hos mig och förtälj hvad det var, som plågade

dig så rysligt i sömnen! . . . Snart gar väl också solen upp och

hjelper till att förjaga nattens grymma skräck. (Sätter sig på hanken. i det lian sveper fallen omkring Signe, som ligger p,'i golfvet, lutad mot hanken.,

SION K (i jämrande ångest,)

Hör då, och säg sedan, om ej mitt öde är rysligare än någon annan qvinnas! . . . Det var den blåbleka Leikin sjelf, pestbärerskan, som kom och hemtade mig med hela sitt hemska följd . . . .lag dog från denna verlden och fördes af den onda Lokesdottern till östra Helporten. Der fanns redan före oss eu stor skara dödningar . . . Låset vreds gnisslande upp, och alla vandrade sin tunga väg ned till Hels rike . . .

Först gick vägen genom djupa, mörka dalar; men snart kommo vi till en oöfverskådlig hed af sammanvuxna törnen. At några bland dödningaskaran, som ej vid sin begrafning fått skor på sina fötter, räcktes starka Helskor af milda osynliga händer, till lön för goda gerningar, som de öfvat i verlden . . . Endast at mig räcktes inga skor, utan jag drefs med nakna fötter öfver törnestigen . . . Och när jag hunnit öfver den, blödande och sönderstungen, då kommo vi till en elf, som forsade fram öfver klippor, hvassa som svärdseggar. Smala plankor förde öfver till andra stranden: men när jag satte foton på en af plankorna, da vek hon förrädiskt undan, och jag störtade i djupet och slungades af vattnets kraft mot de hvassa eggarne ... O, hvilka qval' . . . Det kändes som om min varelse helt skulle förgås;men så blef det ej. Jag kastades välbehållen upp pa andra stranden, och fördes vidare, vidare till nya qval . . .

Dock för ett ögonblick väcktes en smula hopp uti mitt hjerta. Mörkret vek plötsligt, och mitt öga varsnade snart omätligt vida. gröna ängder, som vattnades af en skummande flod. Jag trodde pröfningen var slut, och att jag äter fördes upp pä jorden! . . . .Men det rysligaste återstod ännu . . . Vi fördes öfver floden på en gyllene bro och derifrån in på den vägen, som leder mot Urdarbrunnen, der du vet att de döde få sin dom af gudarne. (Haifhviskande:) Der bänkades vi alla i långa rader, lika tysta som vi kommit dit . . . Och snart sågo vi Gudarne i skinande rustningar komma ridande ned för Bifrost . . . Och de samlade sig strax till tings . . . Odén satte sig i högsätet, och de andra åsarne satte sig på ömse sidor om den höge fadren . . . (Skakas af rysningar.) För hvar och en utaf oss hördes röster af osynliga varelser mäla om vara gerningar i verlden: men i våra munnar lågo lungorna tysta och stela, så att ingen af oss kunde svara på de anklagelser, som slungades emot oss . . , Men då trädde för hvar och en utaf de döde hans fylgia fram. Och fvlgiorna de talade med ljuflig röst så fagert om hvad godt dessa döde — män och qvinnor — verkat, och hur det onda som de öfvat, ej skett med deras fulla uppsåt, sä att gudarne dömde dem alla fria från Nastrands plågor. (Förtviflad.) Blott jag ensam ibland alla hade ingen fylgia, som talade min sak. Och jag förstod, att min fylgia hade flytt den stunden, då jag beslöt att öfva mitt nidingsdåd mot dig och mörda dig i sömnen! . . . Mig dömde derför gudarne alt föras till Xifelhels eviga qval! . . .

Jag säg huru de som frikänts, fingo dricka en ljuflig dryck, som borttog från deras väsende hvarje spår af dödens smärta och hvarje sorgligt minne, som de fört med sig ifrån jordelifvet —

en drvck som tände lifvets värme i dubbelt mått hos dem och

j

återgaf dem tungans bruk! Jag säg huru de fördes af sina fylgior — lyckliga och sälla — pä glädjestigar till de fagra hem. som fvlgiorna på förhand beredt ät sina älsklingar i gudars gröna verldar . . . Se'n såg jag intet mer; ty äfven at mig räcktes en dryck . . . men ryslig, etterblandad var den drycken! Den— 57 --

tycktes slita allt det menskliga utur mitt väsende, tvcktes slita

J KJ ' J

bort sjelfva det andelif. som af den höge fadren tändes i hvarje meirskas själ vid hennes födelse . . Och sä befalldes'jag att fly mot norden, . . . och de förfärligaste af alla varelser, de grymma Heipiorna de piskade mig framåt med törnegissel.

SIGRCNE

(deltagande.)

Det tyckes som om du upplefde samma pina. medan du berättar drömmen. Tänk derför inte nu mera derpå! . . .

SIGNE (vildt.)

Jo. du måste höra slutet! . . . Jag stod i flämtande andlös, ångest vid Nifelhels bråddjupa, isande fjellväggar. Redan på afstånd hördes Nifelhundarne med tjut och skall förkunna, att en dödsdömd menniskovarelse var derutanför. Då kommo Nifelhels roffoglar, med den grymme draken Nidhögg i spetsen. Deras svarta vingar susade yenom luften. De slogo sig ned

c cü; <? o

på klippspetsarne rundtomkring, i väntan på att få sönderslita sitt offer . . , Likgrindarne slogos upp med ett ohyggligt gnisslande, som skar genom märg och ben. och Heiptorna drefvo mig med sina grymma gissel fram. fram ... in genom dessa förfärliga grindar, som stänga ute allt hopp! . . . (Med stigande fasa) I detsamma störtade den grymme Nidhögg sig ned öfver mig . , . Han slog sina klor djupt in i min sida . . . Han flög med mig öfver afgrunden, der etterfloderna från likstrandens straffhålor hvälfva sina orena böljor. Men innan ban förde mig till min pinohåla. kastade han mig ned pä stranden och började slita köttet från mina armar och mitt bröst och hacka ögonen ur mitt hufvud . . . Snart träffade lians hvassa roffogelsnäbb mitt hjerta; . . . men jag dog ej ändå! . .. Man matte aldrig kunna dö

riktigt i underverlden, ser du! . . . Och i detsamma tyckte jag mig höra din röst ropa mig. och jag lyckades då ändtligen att kunna ge luft at mina qval i ett skri, som skallade genom alla svalgen i denna qvalens ort. der eljest ingen af de pinade, mägtar lätta sin vanda med ett enda klagoljud. — Men hur jag— 58 --

åter kommit hit, förstår ja<i ej. (Betraktar med ett frånvarande, halft vansinnigt uttryck sina armar.) Väl ser ja" IUl. alt milia stackars

armar ej äro sönderslitna, som jag tvekte,. . . och hjertat kännes som om det lefde uti mitt bröst. Men ännu skakas jag af samma grymma ångest och fruktan för det gräsliga som stundar, för de nya qval, som vänta mig i Xastrands ettersalar. Ty dömd är jag af de höge gudarne, det är dock säkert! (Vrider händerna i förtviflan.) Ye, ve. ve mig arma!

SIGRUNE (vänligt)

Lugna dig. sansa dig! Alltsammans var ju blott en dröm.

SIGNE (med samma frånvarande uttryck.)

Kanhända . . . det blott var en dröm . men dä bar den drömmen mer verklighet uti sig än verkligheten sjelf, Och hvad som ej redan har skett, det kommer snart alt ske . . . Mitl Öde blir att slitas af Xifelliels grymma odjur! (Stirrar vildt på sigrune.) Eller vill du måhända påstå, att det finnes inlet -träff beredt i under-verlden för lömska nidingsdåd och för menniskor, som ej öfvat barmhertighet i detta lifvet?

SIGRUNE.

Det finnes en vedergällning efter detta lifvet, det vill jag aldrig neka; tv vore det ej så, da låge ej ordning och förnuft till grund för verlden. Men var du viss. alt straffet är ej någonting yttre, och lägges ej på en menniska pa. ett godtyckligt sätt af någon magt, som fröjdas af att se henne lida! Straffet efter fletta lifvet är blott gerningen? egen naturliga följd — lika naturlig som det är att stenens tyngd tvingar honom alt sjunka, när han kastas i hafvet . . .

Det finnes i den lära, som vara skalder och vise män och qvinnor tolkat, mycket, som är blott diktadt utaf deras eget hjerta, deras egen bildningskraft, och som döljer eller rent af förvrider sanningen. Men du vet ju ock, att visdomssången talar underbaraord om en okänd, namnlös Gud — den mägtigaste af alla: och den säger, att det är Han. som ytterst skall döma oeh rätta alla domar, som fällts både i denna verlden oeh i underverlden V

SIGN K

(sansande sig något.)

Ja; men hvad vet du om honom V

SIG RI'N E (högtidligt.)

Den Gud, som de bäste, af vara fäder blott anat dunkelt. Han har uppenbarat sig hos ett utval dt folk i fjerran öster, och från det folket har kännedomen om den högste Guden kommit äfven till länderna vesterut — till Grekland, Välskland. Krankland, Allemannien. Irland och Bretland . . . Ja, den crn/e. Guden är han: tv han står ensam i sin magt och härlighet, mera upphöjd öfver våra fäders drömde gudar, än desse, öfver men'skors ätt!

Grundämnet till allt det som skapats bär han uti sitt eget väsende; och af detta danade han verlden, drifven af sin kärlek till den sköna men'skobild, som adals af hans tanke — hans eget väsens återsken. Ja, allt han skapat af kärlek och //// kärlek. Tv lians vilja är. att, menskors ätt, at hvilken han gaf den väsensbild. som afspeglar hans egen kärlek, skall nyttja aili i verlden och ordna och forma det på sådant sätt, alt det för men"skan siar en kärleksbrygga öfver lill Guds sköte.

SIGNE (tankfullt;)

En kärleksbrygga lill Guds sköte? . . .

SKI111'NE.

Det fanns en tid, en helig oskuldsälder, då det ej ännu kommit någon menniska i hågen att bruka sin magt öfver tingen till strid mot hvarandra eller tingens herre — de kände ej ila ännu ilen vida gränsen för men skans magt . . .

SIGNE.

Ja. jag vet . . . Om den gvllene tiden ha vara skalder qvädit fordomdags.— 60 — SIGRUNE.

Men snart kom den stunden, då men'skans tanke mätte vidden och djupet utaf den magt hon egde. Då svindlade hon dervid och ville blifva sig sjelf nog, och af denna sjelf-viskhet omtöcknades hennes själs öga, sä att hon ej längre såg och förstod, att hennes väsens rätta fullhet och salighet blott kan vinnas i förening med dess höga ursprung. Och af sjelfviskheten föddes strid med Gud och strid menniskor emellan — en strid som gick sa langl, att äfven det ljufva bandet slets, som förenade man och qvinna -- det bandet, som dock skulle vara uttrycket för den högsta kärlek här i verlden! . . . Och sa i blind och ha t full sjelfviskhel arbetade den ena nieirskan blott pa att söka rycka till sig så mycket som hon kunde af denna verldens goda frän den andra. Ty hon förstod ej och ville ej förstå, att hvad hon vinner på sådant sätt här under denna korta pröfvotid, det har hon röfvat från sin egen lott i evigheten — röfvat Iran den rika skatt' som var bestämd för henne der. (Mildt frågande.) Förstår du mig V

SIGNE.

Ja, men berätta mera! . . . Det tyckes som om du menade, atl alla menniskor fallit ohjelpligt i det ondas våld. Sa kan det dock väl icke vara?

SIGRUNE.

Nej. den allvise Guden hade redan ett rad i beredskap för att stäfja ondskans magt, utan att dock borttaga den sjelfbe-stämningsrätt, som var menniskans uregenskap. Det gällde ju att kunna återbringa menniskan till kärlekslifvet . . . Med magtspråk tvingas ingen till att älska — del vet du väl? — Det gällde derför, ser du, att gifva ett högsta, påtagligt kärleksprof, som kunde väcka menskors hjertan till aterkärlek.

SIGNE.

Jag börjar nu ana, hvad du menar . . Men förtälj vidare, vidare.SIG RUNE.

Hos det utvalda folket hade alltid funnits några menniskor, som midt i allt ondskans välde och egen svaghet

hållit, hvar efter annan, minnet lefvande om menniskans bestämmelse och hoppet om att Gud skulle en gång, när tiden blef mogen, sända sin hjelp att rädda henne från den andra döden. Och bland detta folket föddes slutligen en ungmö skär, som var Guclmot-taglig mer än andra, och hos hvilken den sanningen blef visshet: au skall offra sig, för att i kärlek vinna de många! . . . Hos henne tände, en andeblixt ett frö till lif, och hon bar en son till verlden — en menniska såsom vi, men mottaglig för Guds hela, fulla väsensgemenskap mer än någon menniska fore eller efter honom. Han var menniskan, sådan hon af evigheter legal vid Guds egei hjerta, född af hans tanke . . .

SIGNE.

O, tala mera. Hvad blef det af detta gudomliga barn?

SIGRUXE.

Af barnet blef en Gudauppfylld yngling, som kände naturens krafter mer än någon annan. Smärta och lidande lielade han. hvar han mötte dem — sjelf lidande med sina bröder. Men snart såg han i Guda-andens ljus, att ingen gåfva skulle vara i stånd att återväcka till lif föreställningen om den högsta kärlek, såsom den — alt offra sitt lif i kärlek . . . Och så gaf ban sitt lif för men'skors ätt . . . Det togs utaf hans egna bröder, de förblindade, som i honom sågo en fiende . . .

Och det ma nu vara dig till tröst och hugnad i din ångest, att den underbara kraft, hvarmed en menniska kan ryckas ur ondskans dödsvälde och liksom födas på nytt till ett evigt, saligt kärlekslif. den får hon. när hon i bönen vänder sig till (iudasonen. till kärleksfursten, som gaf sitt lif för henne. Tv hvarje ångrande och bedröf-vadt hjerta kan uti anden mottaga hans underbara Ciudakraft . . . Och det må du veta,, att för ingen menniska är det oundvikligt förelagd t att gä till qvalens boning. Hvarje gång som solenskrider fram på fästet, da må du minnas, att hon är en bild af Guds kärlek, som vill påminna dig. att ännu sa länge tiden varar, står en möjlighet dig öppen att vinna lifvet i hans kärlek . . . O. sa öppna då i denna stunden ditt hjerta för Guds kärlek — såsom jag sjelf gjorde det, redan då jag var ett litet barn!

SIGNE (med stilla rörelse;

.Jag förstår, att den kärleksfursten, som du talar orn, är hvite Krist, fast du ej nämnt hans namn . . . Hur annorlunda har du ej framställt hans bild för mig, än den föreställning jag fått. derom af våra kämpar, som mött hans lära uti fjerran länder! . . . De talte ofta med han derom vid dryckeslagen. De talte om hur männen förvekligas af denna lära och varda oduglige att föra vapen, — hurusom de hata qvinnor och stänga in sig uti fasta borgar, för aff. slippa se en qvinna.

SIGRUNE.

Du skall veta, att din faders kämpar ej lärt känna sjelfva läran, sådan vi fatt deri utur kärleksfurstens egen mun, bevarad och tecknad upp utaf hans följesvenner; de fia blott sett några af dess yttre drag, sådana som de formats af men skors egna hugskott . . . Och jag måste bekänna till kristenhetens blygd, att kärleksbudet, som är grunden för dess lära, ännu i dag blott fattats rätt al' några fä . . . En af desse fä är fader Anselm — en kristen prest pä irska kusten, han som fostrat, mig. Han lärde mig också, hvilken hög och helig betydelse det ligger i mannens och qvinnans förening, när de älska hvarandra rätt i Gud och finna sin sällhet blott uti att göra hvarandra lyckliga för tid och evighet. Han visade mig ur de heliga skrifterna, huruledes mannens och qvinnans förening i äkta kärlek och tro betecknats som sjelfva den jordiska bilden af den andekärlek, som oupplösligt förenar den uppenbarade Guden med Jians församling här pä jorden.

Fader Anselm hade aldrig sjelf egt en hustru; men det kom sig deraf, att den mö, han i sin ungdom älskat, ryckts

bort af döden: och han kände sig .sä vigd till henne uti anden, att lian ej kunde tänka pà att äkta en annan qvinna. .Mon alltid uppträdde han mot den lära. som förkunnades 1'rän Rom. att presterna måste lefva ogifte: och han visade med ord utur den heliga skriften sjelf, att äktenskapet är en Gud behaglig ting såväl hos prester som hos

lekmän.

SIGNE

(eftersinnande.)

Du nämnde det ordet »att älska hvarandra i Gud»; det tyckes mena. att du tror, alt verklig äkta kärlek ej är möjlig emellan man och qvinna, utan bland dem, som bekänna hvite Krisl . . . Och likväl förtälja våra skalder i sina sånger och sagor om män och qvinnor, som älskat hvarandra sä fullkomligt, som det väl någonsin är möjligt här i verlden.

S1GRGNE.

.Ja väl. det har i alla tider och i alla folk funnits några få, hvilkas hjerta Gud fått röra omedelbart, utan att de haft tillfälle att för sitt förstånd vinna den rätta kunskapen om honom. De ha varit trogne den inre rösten uti deras hjerta; de ha derför varit barmhertige, rättrådige, och rätteligen älskande, fast mer och mindre medvetne om hvarför de voro så och icke annorlunda . . . De. som rätteligen älskat., hafva dock varit ganska fa och lysa derför blott som enstaka stjernor i sagans natt. Men när kristendomen en gäng fatt breda ut sig öfver verlden, sedan vise män lyckats befria läran frän alla förvrängningar at mensklig dårskap, da skall kärleken blifva den allmänna lagen, och da skall hvarje kristen man och qvinna, som slutit det helga förbundet, älska hvarandra uti Gud, såsom desse få . . .

Kristendomen, som skall återställa allt, som synden rubbat och förderfvat, skall också återställa qvinnan till hennes ursprungsplats i skapelsen . . . Bättre är visserligen qvinnans lott här i norden än i många andra länder: men hur ofta missbrukar mannen dock ej sin styrka mot henne, som han borde värna såsom den skära, ljufva, bräckligare blomman på mensklighetens— 64 --

starn! Hur ofta behandlas hon ej godtyckligt, äfven der det gäller hennes hjertas bästa rätt — ja rent af grymt! Hur ofta tager ej fadern det barn, som hans hustru födt med smärta till verlden, och sätter ut det för vilddjuren i skogen!

SIGXE.

Hvad bjuder då din lära om slika ting V

SIGRUXE.

Enligt min lära äro man och qvinna ett, den ene ej förmer än den andre, — och om någon i Guds rike blir högre än den andre, sa är det ej den som styrt, utan den som älskat och tjenat bäst i verlden, — och barnen äro heliga i våra ögon . . .

Du har väl ock erfarit, att männen föga akta, att de lofvat en qvinna sin tro och kärlek, utan de söka sig andra qvinnors gunst dessutom. Sjelfva eder lära om vedergällningen uti under-verlden bär spår af den oansvarighet, som männen tillmäta sig, liksom djuren, i slika ting.

SIGXE.

Hur menar du V

SIGRUXE.

De qvinnor, som brutit sin tro i äktenskapet, och de män. som lockat andras hustrur, de dömas väl till plågorummen uti Xifelhel. Men den man som. fastän redan vigd vid en hustru, glömmer sin tro och vinner en annan qvinna, ja kanske flera, han anses icke straffbar. Och (så underliga motsägelser finnas det i menniskans natur, när ej Guda-anden sjelf fått rena och genomträngd hennes väsende!) mannen gör likväl i allmänhet anspråk på att räknas som förnuftigare än qvinnan; så att han fordrar, att hon som ett omyndigt barn skall böja sig blindt under hans vilja. Och dock borde väl förnuftets rätta kännetecken just vara — menniskans förmåga atl under hennes vilja underordna sinnedriften!— 65 --

SIGNE

(som med beundrande uppmärksamhet åhört hans tal, stilla och tankfullt:)

Om du en gång gifvit en qvinna din tro, skulle du då aldrig svika henne, aldrig vända din håg till en annan?

SIGRUNE.

Aldrig!

SIGNE.

Skulle du icke af din hustru fordra blind underkastelse under din vilja?

SIGRUNE.

Aldrig, aldrig! . . . Jag ville icke ega en qvinna, som ej kunde älska rätt; — och jag vet, att när hennes kärlek är af rätta arten, då önskar hon ej något högre än att vara sin man till behag och glädje — såsom jag ju ock visserligen ville vara för min hustru... Ja, äfven om hennes kärlek till en början vore blott svag och ofullkomlig, så skulle jag behandla den Ömt och varsamt som ett litet spädt barn, och med det tålamod, som min egen kärlek skulle lära mig, söka att fostra den stor och stark.

(Stormen har under tiden småningom tystnat. Soleil går upp ocli sänder sina strålar in genom de öppna gluggarne.)

SIGNE.

Du talar underbart! . . . Aldrig har jag hört en man tala så — och aldrig någon qvinna heller! . . . Sjelfva stormen derute har tystnat vid dina ord ... Du är i sanning en mägtig storm-betvingare! . . . Se, der går solen upp så härligt! ... Sa fager har hon aldrig synts mig som i dag, derför att du sagt mig, att hon bär ett glädjebudskap till hvarje hjerta från den Gud, som skapat verlden! . . . (Sakta för sig sjelf:) Huru underbart! Det är som om hans ord gifvit uttryck ät en aning, en längtan, som legat oförstådd i djupet af min själ! . . . Var det månne derför, som ingen mans kärlek var mig rätt till lags, alt jag anade någonting högre, än hvad de kunde gifva, fast— 66 —

jag sjelf var så snärjd i sjelfkärlek och högmod, alt ej heller jag var mägtig af denna höga kärlek? (i'iii Sigruue innerligt.) Mitt hjerta är sa underbart fullt; det kännes som om jag måste bedja än en gång: förlåt, förlåt! Kan du förlåta! . . .

SIG KU NE

(lägger högtidligt sina händer på hennes hufvud.)

Jag förlåter . . . Gud förlåter! Han har gifvit menniskorna magt att förlåta hvarandras synder . . . Skulle jag någonsin fela emot dig, så minns, att då skall också du förlåta, såsom du sjelf blifvit förlåten. Felar någon annan emot dig, sä skall du äfven förlåta honom utaf hjertat . . . Lofvar du detta?

SIGN K (allvarligt och djupt gripen:)

Det lofvar jag ... I denna stunden känner jag det sa., som om jag skulle kunna förlåta min värste ovän.

SIGRUNE (fattar hennes hand)

Väl dig! . . . Det är ett tecken, all du redan börjar känna (iuda-andens verkningar uppå ditt hjerta! i neras ögon mötas rör en stund

i en innerlig blick.)

SIGRUNE

(rycker s!g hastigt upp ur den veka stämning, som laggt sig öfver dem båda genom denna blick, reser sig och går fram emot avantscenen. För sig sjelf:)

Nej, jag far ej låta öfverrumpla mig! Hon måste pröfvas . . . Men var det hennes verkliga väsende, som nvss

mötte mig i hennes ögon, o, hvilket djup af kärleksträngtande ömhet bor del ej dä. omedvetet för henne sjelf, hos denna slolta mö. Hvilken skatt har jag då icke vunnit för tid och evighet! . . . Men förr än jag fått det tecknet på hennes kärlek, att hon sjelfmant bjuder sig att dela min ringa lott. vågar jag ej hoppas, att den vänlighet hon visat mig har någon annan grund, än den glädje och tacksamhet hon känner, för del att jag lofvat återföra henne till hennes fader.— 67 — SIGNE

(liar under tiden rest sig upp ocli står på fallen. Vänligt oeh raskt:)

Nu går jag in och kläder mig i hast . . . Och så skall du ej behöfva att taga upp den tid, som du så väl behöfver för ditt arbete på åkern, till att göra eld och laga mat. Det skall jag åtaga mig, som du bad mig i går ... Så snart jag hunnit fa dagvarden färdig, kommer jag och kallar dig in från ditt arbete. (Litet blygt:) Kanske jag också kan hjelpa dig med de små snälla kräkens vårcl och med att rensa ogräs ur din örtagård — fast jag aldrig gjort något sådant förr, så att du kanske nog kommer att finna mig tafatt till en början.

SI GRU NE (vänligt leende:)

Stor tack! Det var mig en glädje att höra de orden af din mun. Så skall det vara! När någon begär en tjenst af oss, då skola vi göra den med sä villigt hjerta, att vi göra mer än ban begärt ... Så har du nu gjort med mig ... Nu gå vi således hvar till sitt arbete. Farväl då på en stund! 0>e gifva

hvarandra ett handslag.)

SIGNE.

Farväl, och välkommen åter! (Står qvar och ser efter honom.;

SIG RUNE.

Tack för det ordet ! (Tar spaden och gär mot dörren.)

(Ridån /äller.)FJERDE AKTEN.

Första afdelningen.

Vacker, skogig bergatrakt, som. öppnar sig med fri utsigt ned åt fjorden, på hvars strand kungsgården synes skymta i fjerran. Solen har ej ännu gått upp, utan en lätt skymning hvilar öfver landskapet. Till venster en porlande källa, öfverskuggad af träd och omgifven af ljusgröna gräsmattor.

Scen 1.

SIGNE och SIGRUNE komma sakta vandrande in från höger.

SIGNE (med vemodig glädje.)

Ack. nu känner jag igen mig! . . . Nu äro vi helt nära min faders gård . . . Der är den djupa, klara källan, vid hvars rand jag Så ofta lekte, llär jag Var barn . . . (l'ör sig sjelf, i det hon betraktar Sigrune, som står i bakgrundeu, spejande nedåt fjorden.'Hade han, SOIU

ännu är min herre, så mycken glädje af att se mig, som jag af att se honom, så skulle lian nog inte skynda så att föra mig till målet, (i dyster ton. Men icke bjuder jag mig sjelf ät honom för andra gången! . . . crm sigrune.) Ja, vi äro nu ganska nära kungsgården, der våra vägar skola för alltid skiljas at . . . Inom två timmar hinna vi dit, äfven om vi vandra i sakta mak. . . . Och tids nog tänker jag vi hinna dit . . . Kunde vi inte hvila en stund här vid den friska källan, innan vi gä fram till gården? . . Säkert sofva alla der ännu, utom väktaren . . Jag känner mig så trött af vandringen: och ännu tröttare tycks det mig, att du bör vara. som under nattens timmar höll vakt— 69 --

öfver mig, medan "jag slumrade i skogën . . . Lägg dig der i det mjuka gräset och sof lugnt en stund! . . . Här behöfva vi inte frukta någon fara . . . Och för öfrigt sa skall jag vaka öfver din sömn . . . Den vänligheten kan du väl unna mig att få visa dig, innan vi skiljas! . . . För mig skulle det också vara ett säkert tecken, att du har full tro till mig.

SKtRFXE (småleende.)

Knappast skulle du väl ha tänkt, när du för fem veckor sedan vandrade ut med mig från din faders gård, så mörk i hågen, att den tid snart skulle komma, då du skulle bekymra dig om, huruvida den fattige vallaremannen satte tro till dig eller ej.

SIGNE (nickar sakta ett- par gånger.)

Xej. mycket ser jag annorlunda nu än förr! . . . (Sätter sig

pa gräsmattan bakom källan, med ryggen mot det träd, som står närmast kulissen.)

SI (t RF NE (sorgset fijr sig sjelf.)

Det ordet, som jag med sa brinnande längtan hoppades att hon skulle uttala, när jag sade henne, att hon var fri att återvända till sin fader, det gaf hon mig aldrig! . . . (Suckande) Deraf förstår jag nogsamt, alt jag ej lyckats atf vinna hennes kärlek . . . Blott hoppet al! fa återvända till sin fader var det som gjorde henne så god och vänlig under denna tid! . . . Fast något annat var det dock . . . Dou har med öppet sinne lagit mot all den undervisning jag gifvit henne uti min helga lära. Hennes hjerta är förändradt. Aili godt hos henne har vecklat ut sig. som blomman under solens varma strålar . . . Deraf har jag en hjertlig fröjd: 1ne.11 just detta gör det dubbelt svårt alt skiljas ifrån henne . . . Bättre vore kanske, att jag ej lyssnade till den kära stämman, som bad mig hvila! . . . .Men jag vill dock inte neka att villfara hennes önskan — kanske den *i$ta! . . Tiii signe) Nå ja, låtom oss hvila en stund! (Lägger

.-tafven oeh väskan ifrån sig pa en stenhäll, lägger sig sodan i gräset bredvid Signe, med hufvudet på en mossig sten. och somnar genast, i

(Sakta musik. Elfvor i drägter afguistrar.de hvitt silfverskir och liuldror i ljusgrönt flor och med löf krän sur kring hufvudet synas dansa i morgondimman mellan träden.)— 70 — SÄNG af ELFVORNA. *

Korn låt oss ännu tråda en dans. Innan solen oss skrämmer bort med sin glans! Tvst, tyst, tyst. tyst' att ej merfskorna kunna os? höra Och komma nyfikna hit att vår glädje förstöra! Tyst, tyst, tyst! låtom ej for högt oss tala. Må de söfvas af vår sång, aldrig vakna ur sin dvala! (Eko:! aldrig vakna ur sin dvala.

SÄNG af Hl " LD KO RNA.

Tyst, tyst, tyst, tyst! han sofver nu re'n! Må den sömnen bli honom till men ! Må han aldrig mer kunna vakna igen, Aldrig mer med en blick kunna fägna sin vän! Tvst, tyst, tyst! Låtom ej för högt oss tala! Må han aldrig kunna vakna ur sin dvala!

(k ko:) aldrig vakna ur sin dvala!

ELFVOR och JHTLDKOK tillsammans.

Så laga vi honom varligt med oss I ill slut Till drömmarnes rike, det härliga, underbara, Der man fattar beslut, som aldrig föras uf;

— tra-la-la, tra-ia-la!

la-la-la! —

Det är ju bäst alt med vinden låta dem fara: Ty verlden är bra. sä bra som den nån'sin kan vara!

— tra-la-la, tra-la-la!

la-la-la» —

(l)c springa ystert omkring och svänga hvarandra i vilda, yrande hvirflar. TROLli. SVART ALFER ocli DVERGAR börja plötsligt skymta fram till höger.)

ELFVORNA och HULDRORNA (ge tipp ett lätt anskri) irr-ilT-irr! (och springabort.)

Scen 2.

I)K FÖRRE. TROLLKVINNAN. TROLLEN och DVERGARNE (härmande Ugglors och korpars läten:) Klivit, klivit! Krak, krak, krak!

Der fly de alla — elfvor och huldror ~ i en hiskelig fart!71

Fagra ä' de att se på; men lätta pa foten och med ihålig hak! Men se vi, vi ä' troll af en bättre och stadigare art!

(Härma läten af hundar, kattor, bockar, tjurar, ugglor, korpar och vargar:"

Voff-voff-o-voff! Jam-jam-jam! bä-ä-ä, mu-u-u! Klivit-klivit! Krak-krak-krak! Hu-u-u!

TROLLQVINNAN

(inkommer från hilger, men blir stående invid kulissen.

Onda tidender har jag fatt spörja genom mina foglar, de vidt kringfarande! . . . De ha kraxat uti mitt öra, att den, som jag-hatar öfver alla andra men'skor, han har re'n för tretton mån-hvarf sedan lemnat den irska ön och landat, på Svithjods kust med de prester, som utsändts från den gröna ön att förkunna läran om hvite Krist här uti norden . . . Men han följde ej med dem, när de för några veckor sedan tågade öfver denna nejden med de förnämste af de anhängare de lyckats samla, och stego ombord på skeppet, som skulle föra detta fördömda ormayngel till Österlandet, för att hemta den trollkraft, hvarmed de sedan vid sin återkomst ärna underkufva hela norden: utan det var han, som gick upp till kungsgården och besegrade stolts jungfrun i tafvelspelet.

(Skrattar bittert.) Ha-ha-lia! livad var det månne för en magt, som den gången höll mina ögon bundna, sä att jag ej aåg i min snälla gryta, att det var min värste fiende jag halp med den tärningen, som med underkraft jag signat! . . . Sedan jag fick veta, att det var kan, så har jag hållit spejare omkring dem pä alla deras vägar, och nu så vet jag, att de tvä der borta ha blifvit såta vänner, hi-hi-hi1

(Pekar ilsket at det håll, der Signe och S igrune hvila) och att de Ull ärø

pä väg tillbaka till kungsgården. Och nogsamt vet jag, hur det kommer att gå — om allt får gä sin gilla gång: — hon blir hans hustru, och han blir med henne kung i landet. (Vildt .) Men det skall aldrig ske, så länge jag håller mitt hufvud uppe! . . .

Men en underbar, en signad krets han omedvetet drar omkring sig, så att hvarken jag eller mina tjenare kunna närma oss honom . . . Dock hvad gör det! .Jag har en ed af Heribert— 72 --

Jarl! . . . Han skall göra dådet, som jag ej sjelf kan föra ut! . . . Sigrunes fader drap min moder. Jag svor att hämnas; men jag fick ej se min fulla hämnd på fadern. Nu skall hämnden i stället kräfvas på hans son re'n nästa natt!

(Tiii två af dvergame:) Snart går den grymma solen upp och drifver oss tillbaka till vår håla; men när hon nästa gäng far ned i vesterhafvet och natten bryter in, då skynden 1 er oför-töfvadt hän till Heribert Jarl och lemnen honom detta budskap från er herrskarinna. (Hon lemnar dem en lång och bred trästicka, pä hvilken runor äro ristade, vänder sig derpå med en ilsken, hotande åtbörd mot

den plats, der sigrune ligger.) Hade du stannat qvar i din ringa hydda,, bortglömd af verlden, så skulle jag kanhända ej brytt mig om, ifall du fanns till eller ej; men nu kommer du här och korsar min väg — vågar kräfva riket af gamle kungens hand, för att der breda ut din usla, fega lära . . . och derför skall du dö! ... och kungen och kungadottern ma följa dig i döden! . . .

Heribert Jarl skall pä mitt bud med egna händer släppa lös den röde hanen öfver kungsgården i denna natt, se n faller riket honom med lätthet till . . . Då får jag den magt jag tikar efter; tv det blod ban offrade uti min dryck, det binder hans vilja med oslitliga fjettrar vid Hvndlas starka vilja! . . . Döden-s

blir dll i denna natt! Går ut till höger och följes af alla trollen och dvergame, som trippa efter henne i hastig fart, under det att de alla skaka sina knutna händer hotande mot Sigrune. Musiken, som härunder låtit höra ett doft,

olycksbådande och vildt tremoio. öfvergår småningom till ett mildt, smäktande adagio. Trastens slag höres melodiskt från ett träd bakom källan.)

SI (t NE

(som hela tiden suttit försjunken i tankar och betraktat den sofvande, fattar nu sakta med begge händerna om hans hufvud och flyttar det från stenen ned på sitt knä, och ser derpå oroligt omkring sig till alla sidor.'

Hvad var det för en underlig, orolig känsla, som kom öfver mig nyss, liksom hotades iiau af en fara? . . . Hvad är det för en underbar, brännande längtan, som rör sig uti mitt bröst — att den stund måtte komma, att jag måtte få offra mitt lif för honom . . . och så med min död fullt försona mitt onda hjertas uppsåt, eftersom ödet ej unnade mig att. fa lefva för honom! . . .— 73 --

*

(Sjunger, under det att hon sakta vaggar sitt hufvud fram och tillhaka:)

Slumra in i drömmar ljufva. Slumra lugnt pa ängens tufva, Som du låge i din moders sköte

eller i en systers famn!

Foglar små och bäckar alla, Skogens träd och vindar kalla — Stören ej med missljud vännens slummer: stören ej hans ljufva ro!

Djuren, blomstren, träden, gräsön, Alla skogens dunkla väsen, Må de lyssna till mitt hjertas suckan, må de lyssna till min bigt!

Er det blef sa lätt att lyda Kärlekslagens ljufva maning; Ej behöfden 1 den tyda —

endast följa blindt dess bud.

Icke så för mig: mitt hjerta Födde kärlek uti smärta. Under motstånd af min vilja

och min vränga sjelfviskhet.

Men nu är min kärlek vörden Mig det ljufvaste på jorden: Kär. som den mig lärde älska,

väckte mig till högre lif.

Och jag djupt i hjertat känner. Om ock smärtan skär oc.li bränner Vid den tanken: »han mig lemnar

ensam i min faders gård. —

Om jag får mitt öde välja. Ej min kärlek vill jag sälja. Icke byta bort min oro

mot mitt förra kalla lugn:— 74 --

Icke byta hjertevännen Mot de stolte, rike männen 1 min faders kungasalar,

icke mot hans kungastol.

Slumra in i drömmar ljufva. Slumra lugnt pä ängens tufva, Som du låge i din moders sköte

eller i en systers famn!

(Hon str.vker sakta med sin haml några gånger öfver hans hår. Foglarne börja qvittra rundt omkring i skogen. Solen synes sakta gå upp bakom skogens tråd till höger och kasta sina strålar ned öfver dalen och fjorden.;

SIGRUNE

(vaknar, lyfter upp hufvudet och stöder sig pii högra handen, så att han kommer i en halfsittande ställning, med blicken vänligt sökande Signes:)

Jag drömde, jag lag med mitt hufvud 1 min kära, hädangångna moders sköte och smektes af hennes hand . . . Och i denna stunden ser du också lika god och from ut som hon! . . . Aldrig har jag vetat af ljufligt qvinnosmek, sedan

hon gick bort . . . Haf taek för din huldhet . . . (Sorgset.) Men nu blir det också mycket svårare att skiljas.

SIG NK

(med bruten röst.i

Skiljas! . . . Skola vi dä verkligen skiljas V O, kom och stanna i kungsgården hos min fader, såsom förr jag had dig och blif hans son, om du nu finner mig värdig att vara din hustru! . . . Men ser du det hellre, så följer jag dig med glädje tillbaka till ringa hyddan och delar allt med dig: sorg och lust, arbete och hvila!

SIGRUNE (fattar hänförd hennes hand ;

O, vare du välsignad i evighet för det ordet! Det var blott detta jag väntade pä, såsom ett insegel på ditt hjertas förändring! ... Du vill dä stanna hos mig, blifva ännu mera för mig, än du var under dessa dagar, då du gick omkring och ställde och styrde i min hydda, så blid och vän, att det tycktesmig du kastade, solsken omkring dig, hvarhelst du gick! . . . (Med sakta, smekande röst.) t), min ljufva vän, jag hoppas ditt hjertas aning redan sagt dig allt hvad det löftet, du gaf mig, innebär! . . . Har du sett, att när solen sjunker, och blommorna luta sina kalkar mot hvarandra, då söker den lille fogeln sitt bo, för att finna hvila och värme hos sin maka? ... då rör sig också i mannens hjerta en underbar, trånande längtan efter en älskande qvinnofamn, att der finna hvila och ljuflig ömhet, när verlden derute kanske varit honom hård och bitter . . . Säg, får jag sa hvila vid ditt hjerta och glömma all dagens oro och strid vid klangen af dina ljufva och ömma ord V

SIGNE.

Ack, i ljufva och ömma ord, deri är du mästare! . . . Men säga då inte mina ögon, mitt hela väsende, hur kär du är mig, kärast utaf allt i verlden!

SIGRCXE

(fattar med begge händerna om hennes hufvud och sänker sin blick för cu stund i hennes.)

Jo . . . dina ögon gifva mig etl ljufligt gensvar till alla kärleksfrågor i mitt eget hjerta ... De säga mig, att du tillåter mig att hemta brudkyssen nu från dina ljufva läppar. (Kysser henne, i-aus.)

SIGN b (djupt upprörd.)

Din kärlek ger mig en försmak utaf himlens sällhet. O, säg mig också detta, att min kärlek bringar dig ett lika mått af sällhet: ty så mycket större är min kärlek än din, som <h< är mera värd att älska än jag.

SIGRUNE (leende.)

Nej. nej, min kärlek är säkert mycket större än din; ty den är äldre. Jag har älskat dig ända sedan den stunden, då du första gången bad mig att följa dig tillbaka till din faders gård ... 1 den stunden famnade min själ din hela varelse med kärleks ömhet.— 76 — SIGNE.

En gåta är det mig ännu, hvarför du sökte vinna mig. den tiden, då du ej önskade att ega rnig.

SIGRUNE (högtidligt.)

För din odödliga själs skull, sökte jag vinna dig, i hopp om att också vinna dig för min lära, på det att du sedan måtte varda en huld moder för ditt folk.

SIGNE.

Underbart finner jag dock ännu. att. clu kunde ha sa mildt fördrag med mig, innan jag var dig kär. och att sedan du fick mig kär, du icke begagnade dig af min öfvergifvenhet att söka locka eller truga till dig min ynnest.

SIGRUNE (allvarligt.)

Jag hade också svåra frestelser af begge slagen, det vill jag icke neka; ty blodet forsar lika ungdomsvarmt uti mitt hjerta som i någon annan vnglings. fastän jag tidigt vant mig att med mitt förnuft hålla det i tygel. Onda ord de väcka i första stunden ondt blod hos mig som hos andra . . r och qvinno-fägring har på mitt hjerta en mägtig

tjuskraft . . . Men när du slumrade på ditt läger, blott några steg ifrån min egen bädd — då föreställde jag mig. att du var min syster, min stackars lilla syster, som nu blifvit stor och låg der under sin broders skydd, och jag slöt dig in med hennes namn uti min bön. innan jag somnade ... Sa blef du mig lika helig, som du var mig kär!

SIGNE (hänförd.)

Derför har jag också en sådan tro till dig. jag dyrkar dig med en sådan kärlek, att jag nu känner ingen annan vilja än din. Råd öfver mig helt, du som är sä mycket bättre och visare än jag!SIGRUNE.

För mig är dit det bästa, som linnes i verlden ! (Fattar

lifligt hennes hand och behåller den i sin. Signes hufvud sjunker mot lians skuldra.)

Osynliga naturväsenden sjunga i skogen:

Känn huru vindarne somna, Lägga sig sakta till älskogshvila Uti lundens trånande sköte! Menniskors sinnen de domna, Ljufliga strömmar dem genomila: Vällust skälfver i hela naturen, Af den glödande vårsolen buren Öfverallt till menniskans möte . . . Små blommorna nu sina bägare brädda Med rusande kärleks mildt doftande vin, Se'n hjelpas de åt att brudsängen bädda At yrande fjärlar och svärmande bin. Foglarne qväda sin brudsång i lunden: — Njut af den flyende, ljufliga stunden! Kärlekens vin, det varma, berusande, Tål icke gömmas, då dufnar det bort, — Drick det i dag; ty våren den tjusande, Kort är i norden, ja, kort, allt för kort! Derför älska och njut, Innan våren tar slut: —

älska och njut!

SIGRUNE (drar Signe tätt intill sig och ser henne djupt in i ögonen.)

Hör du, hur underbart fagert allt qväder omkring oss V . . . Ar det inte som om hela skapelsen doftade vår och kärlek, och sjönge en enda stor brudsång? . . . Och skogen der borta, står den icke sjelf prydd som den fagraste brudkammare! . . . Om vi skulle göra som foglarne: reda oss strax ett litet bo i skogen, der intet afundsamt öga kan se oss eller störa vår lycka!— 78 —

SIGNE betagen, slår armarne om hans hals.)

Hvad gör det mig! I kungsgård eller i koja, i skogen eller på den öde heden — blott jag får vara hos dig!

(Sigrune trycker henne länge uuder kyssar till sitt bröst.)

En annan osynlig lcör sjunger sakta bakom källan:

Uti ljuflig kärlek skola vi nu lefva samman, Evigt lefva samman kärleks sälla lif, evig kärleks sälla lif!

SIGRUNE

i,sansar sig, rycker sig upp ur den domning, ät hvilken han hängifvit sig'.)

Hos mig skall du alltid vara. hvarhelst jag går i verlden, min egen ljufva mö, mitt lifs glädjeblomma, min själs evigt, outsägligt älskade. Men det var dåraktiga ord jag talade nyss! Enlig| min lära far ingen tänka ensamt pä sin egen lycka . . . När man och qvinna sluta ett förbund i ljuflig kärlek, så lösas de ej dermed från pligten att älska och tjena sina likar. De måste lefva med som lemmar af deri stora samhällskroppen, eljest är det ej något rätt kristligt äktenskap . . . Den förnuftiga menniskan måste begagna sitt förutseende . . . Hon vet, att af mannens och qvinnans förening i kärlek växa upp nya menskliga väsenden, som behöfva fostran och vård, att äfven de mätte varda till gagn och glädje för menniskoverlden. Sitt bo måste hon fördenskull reda sådant, att det, passar äfven för de kulna dagarne . . . Som du vet, så blir det ej alltid sol och sommardagar . . .

SIGNE (ser på honom med andaktsfull beundran.)

Sade jag ej rätt, att du i allt är mycket visare än jag! . . .

SIGRUNE (suckande.)

Om jag är det, så är det derför, att jag blef tidigt pröfvad med sorg och lidande.— 79 — SIGNE (ömt.)

O, förtälj mig din lefnadssaga; äfven sorgen måste jag dela med dig!

SIGHUNE.

Den kan jag förtälja dig i få ord: ty den är dig måhända ej så främmande, som du tror . . . Du vet väl. att din fader ej från början hade rätt till riket, utan att. det med arfsrätt innehades af hans broder Jörmund ? ^signe nickar med förundrad uppsyn.) Jörmund var en fridsäll man, som skydde strid och våld, och var derför ej väl ansedd af sitt folk, som älskade blodiga bardalekar. När så din fader kom hem från Miklagård med rykte om sig som en af verldens bäste kämpar, då lekte konunga-magten honom i hågen. Folkel föll honom till, och han dref sin broder ifrån tronen. Kanhända skulle han ock bragt konung Jörmund om lifvet, i fall denne ej lyckats- fly till sjös med sin son och några trogne män. — Nåväl, jag är hans son!

SIGNE (liäpen.)

Du är konung Jörmunds son V

SIGRUNE.

Jag är Sigrune, konung Jörmunds son, som i späda åren måste fly ur landet för din faders våldsbragd . . . Min fader öfverlefde ej länge förlusten af sitt rike. Svåra stormar vräkte oss omkring pa hafvet, och slutligen vinddrefvos vi till Irlands kust. Då var min faders lifskraft bruten, och han fördes döende i land till ett kloster, hvarifrån några fromme bröder kommit ned till stranden, för att bjuda de skeppsbrutne sin hjelp. — Min fader undervisades af de fromme männen i den kristna läran, så att han lät sig prirnsignas, förrän han dog. Och mig tog den gode presten fader Anselm med sig oeh fostrade mig upp till kristen . . .— 80 --

Måhända hade jag stannat i det landet för alltid, om ej en ed hade bundit mig — en ed, som min fader tog af mig i första stunden af vanmägtig harm öfver sin broders svek. Han lät. mig svärja, att när jag vuxit upp till man, skulle jag vända ater till mitt land och kräfva hämnd pa konung Björn . . . Och han glömde att lösa mig ifrån den eden, förrän han dog — fast jag nog tror, att den undervisning, som han fått i kristna läran, stämt honom till försonlighet. (Suckande.) Jag ville också försöka leta reda på min syster, som vid öfverfallet räddades af en ung sven i min faders hird; men om hvars öde vi ej sport något sedan den tiden . . .

Min hämnd den har jag utfört så, som det egnar en kristen. Från förrädaren tog jag hans enda dotter; men jag vårdade ömt den vunna skatten; och jag återför henne nu ädlare och bättre, än jag mottog henne . . . Men det vill jag säga dig för sannt, att nu aktar jag att vid din sida träda dristigt fram för din fader och begära rike och dotter af honom!

SIGNE (sora under vexlande sinnesrörelser åhört lians berättelse:)

O, min vän, fortfar lika ädelmodigt som du börjat. Fordra ej af min fader, att han skall afträda magten, förrän han dör. Då blir du ju dock hans efterträdare, eftersom jag är hans enda arfvinge, och allt som tillhör mig — är ditt!

SIGRUNE.

Det du der sade, har nog skäl för sig . . . Men jag har ännu vigtigare skäl att önska att få riket i mina händer redan nu. Jag har fått spörja, att mycket öfvervåld och orätt öfvats på sista tiden utaf Heribert Jarl. som fått nästan all magten i sin hand; att kristne män och qvinnor mördas grymt, och att Heribert Jarl söker få en stor del af det stridbara folket ut i vesterviking, förnämligast för att härja och föröda kristna länder. Dessa onda dåd kan jag stäfja, om jag får rikets styrelse nu genast i min hand . . .r

— 81 —

Men för att ej strax i början förderfva all!, måste ingen få ana. att jag är kristen, och att också du är vunnen för den sanna läran. Jag skall säga dig. när jag anser tiden inne att handla. Till dess måste vi nöja oss med alt blott skydda de kristne prester och pilgrimer, som draga genom landet. Till dess vill jag ock nämnas vid mitt hednanamn. 1 dopet kallades jag eljest Sigfrid . .. .

Bäst är kanhända ock. att jag ej träder inför din fader med någon fordran; fastän nog mången torde finnas, som

med trofast glädje skulle helsa sin förre konungs son och taga sig an hans sak på tinget . . . Jag vill först öfverlemna åt dig, atl bemedla saken hos din fader. Kanske blir lian böjd att höra dig, för den glädjes skull, som din återkomst bringar honom.

SIGNE (smyger tig intill lionom.)

Ja, du har rätt, så är det bäst, så må det ske!

SIGRUNE.

Nu gå vi således raka vägen till kungens gård. (Han reser

sig, tar sin staf och sin vLiska, ger derpå Signe handen och hjelper henne att resa sig.)

SIGNE.

Ja, låtom oss skynda; ty nu står solen redan högt på

himlen ! (ne gå ut till höger, längs stigen vid bergets fot.)

(Riääti faller.)

iiFJERDE AKTEN,

Andra afdelningen.

Höganloftssalen i kungsgärden,

Scen 1.

KONUNGEN, HERIBERT JARL, SKALDEN*, AMBLODE. KÄMPAR, HIRDMÄN ocli SVENNER.

KONUNGEN

(aom ser mera hvithàrig och gammal ut än i första akten, sitter i högsätet, omgifven af sina hirdmän.)

Sedan nu allt hopp är ute, att den mannen, som vann och förde bort min dotter, skall besinna sig och föra henne hit tillbaka, så må det då varda, som jag lofvade mitt folk i går på tinget! . . . Kommer ej min dotter tillbaka, förrän månen nästa gång tänder sitt nv, så skall jag kora mig bland mina bästa kämpar en son, som skall varda arfvinge till riket.

(Heribert Jarl stryker sig med belåten min o:n skägget och nickar bifallande ett par gånger.)

SKALDEN.

Mig tyckes dock, med förlof, herre konung, att tiden togs till för knappt mellan beslutet och dess verkställighet. Mig tyckes, att ett års frist hade bort unnas konungadottern. Och under tiden kunde beslutet hunnit förkunnas öfver allt, ej blott i Norge,— 83 --

utan i Svithjod äfven; — ty, som jag redan sagt dig, herre konung, så har ett rykte mält, att den mannen, som vann och förde bort stolts jungfrun, korn från Svithjod; och då är det ju vån till, att hon dväljes någonstädes inom Svea välde . . . Jag ämnar mig inom kort att gästa Svea konungens hof; och på den väg jag färdas, kunde jag då sprida den domen, som du afsagt på tinget, att konungadottern mister all rätt till riket, om ej inom fastställd tid hon återvänder till sin fader . . . Måhända kunde jag ock på min väg få någon spaning om stället, der hon dväljes, och så söka öfvertala vinnaren att återföra henne.

HERIBERT JARL (hånfullt,)

Hvartill skulle detta tjena? Hj må du tro, att tappre och frie män skulle vilja böja sitt. hufvud under en förnedrad qvinnas välde — en qvinna, som varit i en svensk tiggares väld!

KONUNGEN (stöter vredgad svärdet i golfvet.)

Akta dig, Heribert Jarl! Glöm ej, att du talar om din konungs dotter!

HERIBERT JARL.

Hon är det inte mer; du har förskjutit henne!

AMBLODE (näsvist.)

Ja, och illa var det gjordt utaf en far — och kung på köpet

KONUNGEN (strängt.)

Tig, Amblode! du talar som du har förstånd till!

(Amblode synar Heribert Jarl försmädligt på alla sidor.)

HERIBERT JARL (harmfull) Hvad vill du mig, du usle dåre ?— S4 —

AMBLODE (spetsigt.)

Jag ville bara riktigt se, hur den ser ut, som tänker låta

välja sig till konung här i landet ! (Drar sig hastigt undan bakom hird-männen.j

HERIBERT JARL (drar sitt svärd, för att döda Amblode.)

Du usling! Du son utaf en hund! Det ordet skall kosta dig ditt lif!

KONIXGEN (reser sig hastigt.)

Fort, kämpar skiljen dem åt! . , . (Tiii Heribert jarl.) Heribert Jarl! Du får ej kröka ett hår på den mannens hufvud! . . . Du vet han står under mitt hägn! . . . Det löftet gaf jag en gång at min dotter, när hon bedt honom fri från att dräpas med de andre fångarne, som vi tagit på Frislands kust! . . . Du vet han är en dåre blott, som har fritt språk . . . När jag. din konung, har fördrag med honom, så bör väl du ock kunna tåla ett skämtsamt ord utaf hans mun. (Heribert Jarl sticker med mörk uppsyn åter sitt svärd i gördeln.)

SKALDE N (för sig sjelf.)

Jag liar nu mina egna tankar om den mannens galenskap. Ibland talar han klokare än någon annan uti kungens gård, fastän han säger allt pä ett så underligt och konstladt sätt, att äfven visdomsord låta som dårskap uti hans mun. Och mer än en gång vet jag, att kungen följt hans råd, utan att kanske alltid minnas, af hvem det var han fick det goda rådet. (Tiii konungen.) Hvad tiggaren beträffar, som Heribert Jarl alltid äflas att benämna den okände ynglingen, som vann konungadottern, sä ber jag dig, herre konung, att en gång få riktigt tala ut den tanken, som jag har om honom! . . . Jag har vandrat genom så många länder, och jag har lärt känna så många slag af menniskor, att jag aldrig dömer någon efter hans kläder . . . Mig tycktes, att der låg i den mannens åsyn och skick något— 85 --

som vittnade om ett godt hjertelag och hugstort sinne . . .Ett modigt hjerta måste han också ega, då han dristade sig i sådant ärende till konungens gård! . . . Det är derför min tro, att konungadottern är i en hederlig mans händer, och att om hon kommer tillbaka, så är hon lika god. som när hon gick härifrån.

HERIBERT JARL (hånfullt.)

Då vore han i sanning en ännu sämre karl, än han såg ut. om ban kunnat lida sådant hån och hot utaf en qvinna utan alt hämnas!

SKALDEN.

Du dömer andra efter dig sjelf. — och grannt vet jag, att. du aldrig skänker efter hämnden för en skymf, om ock den vållats dig af den, som är svagare än du.

HERIBERT JARL (mumlar mellan tänderna.)

Det skall du sjelf få röna, fräcke bard, när en gång jag får magien i min hand!

KONUNGEN (dystert stirrande framför sig.)

Ödets dom kan ingen hindra. Dess vilja vi men'skor ofta omedvetet föra ut! . . . Jag är dömd, alt se min ätt gå ut med mig! . . . Grämelsen öfver min dotter har sugit den bästa kraften ur min själ . . . Jag är nu en gammal man ... en mycket gammal man, som snart är färdig att vandra vägen till Hels mörka gårdar. Bäst derför att jag ser till, att riket får en styresman så snart som möjligt . . . Och nu må det vara nog ordadt om den saken! . . . Nu må Halvar Svenske qväda oss en sång!

(Skalden börjar preludiera pä harpan. Ljudet af ett horn höres plötsligt på afstånd.)

KONUNGEN (reser sig och lyssnar.)

Hvad är detta? Väktaren vid yttre porten ger tecken, att någon nalkas kungsgården! (Tiii småsvennema.) Arne och Gunnar,— 86 —

löpen fort dit ned och hören efter, hvad som är på färde! (Arne

och Gunnar buga sig och skynda ut. Rörelse bland Iiirdmännen. Somlige gå ut på höganloftsbron, andra samtala inne i sälen.)

KONUNG-EN (sätter sig åter.) Det synes mig. alt piltarne dröja länge borta!

AMBLODE

(som stått och spejat ute på höganloftsbron, rusar in med höga glädjesprång.)

Nu komma de! Nu komma de!

KONUNGEN (otåligt.)

Hvilka komma?

AMBLODE.

Konungadottern och ungersvennen, vet jag! Det är alldeles SOm om (le VOre efterskickade! (Lägger pekfingret förnumstigt på näsan.) Nu synes det mig vara de, som omedvetet utföra ödets vilja!

KONUNGEN.

Ar del väl möjligt! . . . min dotter? Ve dig, om du ljuger!

(Amblodc pekar på de kommande.)

HERIBERT JARL. Fördömdt! . . . Nu vänder spelet sig mot mig.

Scen 2,

DE FÖRRE. SIGNE och SIGRUNE komma upp för trappan och träda in i sälen, hand i hand, följde af A K NK och GUNNAR.

SfGNE (skyndar fram till konungen.)

Alin fader!— 87

KONUNGEN (drar henne till sig.)

Min dotter! ... Så kom du då ändtligen åter till din

gamle far! (Ropar till Sigrune, som ännu håller sig i bakgrunden:) Begäl'

af mig livad du vill, du vallareman! Jag gifver dig allt intill halfva mitt rike, för min dotter kär!

SIGNE.

Hör mig, fader min! . . . Här kommer jag med den man, som på denna korta tid har fostrat dig en bättre dotter, än den du fordom hade . . . (Sjunker tm hans knän.) Förlåt mig, käre, hulde fader, att jag har gjort dig sorg! . . .

KONUNGEN (lägger hennes hufvud till sitt bröst.)

Min dotter! . . . min dotter!

SIGNE.

Ingen broder skulle kunna vårda och skydda sin syster bättre, än den mannen har vårdat och skyddat mig; — och med tålamod och godhet, större än någon annan menniska visat den andra, har han undervisat mig utur sitt eget sanna, hugfulla hjertas visdom! . . .

Nu först, när han vet, att jag håller honom kärare än allt i verlden — så kär, att för att få blifva hos honom jag gerna skulle försakat allt, som eljest synes värdt att ega — då finner han, att jag är en mö efter hans hjerta; och nu ämnar han begära, att du på öfligt sätt sjelf gifver mig åt honom som hans laggifta hustru . . .

Och så en bön ännu, min fader: — gif honom ock ditt kungarike, ej blott till lön derför, att han i sinnelag är ädlast ibland alla män: — han har en verklig rättighet dertill; ty vet, min fader (så underbara äro ödets vägar!) den mannen, som har handlat så ädelmodigt mot din dotter, han är din egen broders son, som i barnaåldern drefs i landsflykt, när du tog riket frånlians fader . . . Gif honom derför riket, icke som en gåfva, utan som en rättvis återställning af orättfånget gods! . . . Icke vill du väl i storsinthet låta dig öfverträffas af denne ungersven? (Med högtidligt allvar:; Och tro mig. fader, det finns i verlden en hög och helig magt, som vredgas öfver brodersvek och kräfver bot derför, om också vilde kämpar och skalder sjunga segrarns lof! . . . Säg, har du aldrig känt en röst uti ditt hjerta, som sagt dig, att den magten var dig vred?

KONUNGEN ('sakta och besinningsfull t.)

Jo, det har funnits stunder, då det tyckts mig, att du fogs bort ifrån mig, till soning för hvad jag brutit mot min broder! . . .

(Reser sig efter ett ögonblicks tyst begruudande.) I börden det, alle mine

män! Den mannen, som så ädelmodigt begagnat, sig utaf sin seger, har nu vunnit helt min dotter, med hennes fria ja och vilja. Jag derför också vill med faders myndighet, men ock af tacksamt hjerta gifva henne åt honom redan i denna dag! . . . Men icke nog med detta: ban är min broders son, den bålde Sigrune, som jag i vilda ungdomsåren dref uf ur riket . . . Folket tyckte om att få till konung en pröfvad kämpe, i stället för den svage, blödsinte man, som med arfsrätt tagit riket. Men der står nu kung Jörmunds son, med kraft i arm och kraftig vilja, och fordrar riket som sin rätt — och jag härmed förklarar: det är hans rätt, och ingen må drista sig att förmena honom den! . . .

I dag fira vi således bröllop, och i morgon föra vi brudgummen upp på tinget och låta hylla honom som rikets konung . . . Jag sjelf skall lefva mina sista dagar i stilla ro . . . och icke önskar jag att lefva längre än till den tid, då jag får gunga raska barnbarn på mitt knä och glädjas att min slägt ej ändå går ut med mig. (Gör ett tecken åt småsvennerna. I)e skynda sig att bära fram ett horn med mjöd åt konungen, som fattar det och dricker Sigrune till.)

Hell dig, du stolte konungars bålde ättling! Här dricker jag dig till och önskar dig ett sjufaldt välkommen! . . . Se'n må du lägga af din tiggardrägt och draga brudgumskläder på till festen!- 89 -

SIGRUXE

(kommer fram och mottager hornet af konungens hand.)

Hell dig! . . . herre konung, och må denna dagen varda lyckosam för OSS alla ! (Dricker af hornet, höfviskt helsande konungen och sedan

de öfrige, hvilka buga sig till svar. Alfhild oeh tle öfriga tärnorna komma in. Signe går henne vänligt till mötes och mottager hennes och de öfriga tärnornas helsningar, helsar derefter Skalden, Amblode och de öfrige, den ene efter den andre, utom Jferibert Jarl, som med mörk uppsyn dragit sig bakom kämparnes led. Under konungens slutord i denna scen går hon och ställer sig vid Sigrunes sida.)

KOXUX(EN (till Gunnar:)

Gunnar, löp nu i hast till köksmästaren och bjud honom, att han skaffar allt i ordning I ill en präktig bröllopsmåltid! (Tiii Arne:) Och du, Arne, säg åt de främmande piparne, flöjt-blåsarne, pukslagarne och harpolekame, att de må komma med våra egne gigare och hornblåsare och fägna oss med glädtigt spel. Ty i dag skall här varda en sådan glädjefest, att dess make aldrig förr varit sedel i kungens gård!

(Eldan faller.)

rFEMTE AKTEN.

En stor, afläng hall i kungsgården. Taket är rutadt af tjocka, med sniderier sirade ekbjelkar. Liknande bjelkar bilda tvä pelarrader, som uppbära taket, från avantscenen ut till fondväggen, och bilda ett ofantligt långt perspektiv. Midtelpartiet mellan pelarraderna är minst sex gånger så bredt som afståndet mellan hvardera sidoväggen och dess pelarrad. Midt i fonden en mycket stor, med sniderier sirad •ekdörr. Till v. derom en liten, ej synbar dörr, af samma färg som väggen. På hvardera sidoväggen, ej långtifrån fonden, tvenne temligen stora, likaledes med sniderier sirade ekdörrar. Fonddörren och den venstra sidodörren sta pà vid gafvel, de begge andra äro tillstängda. Pä hvardera långväggen tvä temligen höga fönster med tillhörande träluckor. Luckorna pa venstra sidans fönster äro tillstängda. På den högra äro luckorna öppna och laggda tätt intill väggen, så att man tydligt ser jerngallret, som fyller öppningen, genom hvilken månen sänder in ett svagt skimmer. I nder hvartdera fönstret står en hög, grannt utskuren träpail med en skåra i midten, lämpad för handtag. Mellan fönstren på högra sidan sta tvenne stora, bronsbeslagna och vackert snidade ekkistor, med kupigt lock, tätt bredvid hvarandra. På venstra väggen, tvenne högsäten med vackert sirade stolpar och ryggstöd. Blått kläde är draperad t i tunga veck ofvanför och pa sidorna; trappstegen till högsätena äro äfven belaggda med dylikt tyg Här och hvar äro bonader af gyllentygsstycken samt brokiga väfnader med mennisko- och djurfigurer upphängda kring väggarne. För öfrigt väggfasta bänkar längs väggarne. Skaldens stora, förgyllda harpa står vid venstra väggen, närmast avantscenen.

Scen 1.

Tonerna af en bröllopsmarsch höras först ljuda på afstånd och sedan allt närmare och närmare. Bröllopståget inkommer i följande ordning: tvä Härolder med en gyllne staf i handen, Fackelbärare, Kämpar med bredsvärd, spjut och runda sköldar, på hvilka de emellanåt sia takten till musiken; Harpolekare (med små harpor), Hornbläsare, Pukslagare, Gigare och Piplekare, deri band 6 par skotske Höglän-dare, blåsande i säckpipor; Fackelbärare, Kämpar och Hirdmän; tvä par Småsvenner, tvä hvitklädda Hofgodar, med långt hvitt skägg, en grön krans på hufvudet och en offerknif instucken i gördeln; tre par Småsvenner. Konungen med krona och pelsfodrad skarlakanskappa; Heri-— 91 --

hert Jarl, Kämpar och Hirdmän, Fackelbärare. Småsvenner; Skalden med sitt svärd i handen; Amblode, tvä Harpolekare, Småsvenner: närmast efter dem Sigriine. ledande. Signe vid venstra handen Sigrune bär en blå drägt, broderad med guld och silfver silfverbrynja och silfver-hnfva, svärd vid bältet och en silverglänsande sköld pä armen; öfver brvnjan en blå mantel Signe bär en lång klädning af hvitt silkestyg, rikt broderad med guld. deröfver en kortare ljusblå klädning, likaledes broderad med gnid och hopfästad öfver bröstet med ett stort, strålande smycke af olikfärgade ädelstenar samt fasthållen kring midjan med ett lika praktfullt bälte. Från hennes hufvud nedhänger ett långt brudlin af snöhvitt linne, så fint, att det är nästan genomskinligt, och sammanhållet kring hufvudet af en gyllene ring. som framtill bildar ett diadem af de skönaste ädelstenar; en lang och vid skarlakanskappa, fordrad med hvitt pelsverk, är fästad kring hennes hals. men sn att den faller fritt bakut och ej döljer drägten Närmast efter brudparet: Alfhild bärande tre gröna kransar pa sin arm. samt de öfriga Tärnorna ordnade parvis, derefter tre par Fruar med langa dok, liknande brudens; sist äter Småsvenner, Kämpar och Fackelbärare. Bröllopståget skrider under tonerna af bröllopsmarschen ett slag kring sälen När konungen andra gången kommer upp till avantscenen, stannar han och gör ett tecken. Härolderna taga ett steg utanför kretsen och stöta sina stafvar i golfvet, hvarvid hela skaran genast stannar och musiken tystnar. Konungen sätter sig i det högsätet, som är närmast avantscenen, brudparet sätter sig tillsammans i det andra högsätet.

KONUNGEN.

Nu må alla de unga tärnor och svenner, som öfvat sig i fagra lekar med tända bloss, tråda sin dans; — men försigtigt, att icke vådeld vållas af deras lek! . . . Dernäst må de svenner, som äro skicklige i svärdsdans, visa prof derpå, högtiden I il! ära . . . Och finnes det sedan någon här, som har något särskildt idrottsprof att visa. eller något muntert qväde till att sjunga, så är ban välkommen. Dock må ingen i denna qväll mana den andre uf till brottning; ty brud och brudgum vilja blott se frid och glädje omkring sig på denna dag. (iierfbcrt jarl

ställer S'g till höger om konungens högsäte, Kämparno och hirdmämien ordna sig pä ömse sidor om hö-rsätcna och l;im?s viivwirnf. Koekelhiirarnc och de, som bär» musikinstrument, ordna sig framför dem i bakgrunden och längs med högra väggen.)

Ja, nu mån I leka och sjunga af hjertans lust, ända tills brud och brudgum sjelfve bjuda eder att. sluta. Ty solen helt nyss gick ned, och ännu spörjes här ingen lust att gå till hvila. (Tiii skalden:) Säg. gamle Halvar, har du måhända diktat något qväde till denna glada högtid; ty om så är. vore det väl bäst att vi finge höra det, förrän dansen börjar!— 92 --

SKALDEN.

Ja. jag har diktat ett litet enkelt qväde, som torde passa väl till denna glada högtid.

KONUNGEN.

Låt höra då!

(Gunnar och Arne härå Skaldens harpa fram till salens midt. Skalden börjar sakta preludjera derpå. Under tiden hinna alla småningom ordna sig på sina platser, utom Alfhild, -om mottar en befallning af bruden och derpå går sakta hän och sätter en af de tre kransar, som hon här på armen, på Skaklens hufvud. Han nickar vänligt ett tack åt henne och fortsätter preludierna.)

HERIBERT JARL

(har under tiden framtagit trollkvinnans budsticka.)

Låt se hvad det är för hemligt budskap, som den lede dvergen gaf mig i den stunden, då jag kom för alt ställa mig i bröllopstågets led! (Läser sakta för sig sjelf:) Sigrune är den fienden, som du mig svor med helig ed att dräpa, hur och när jag ville . . . Vid midnattstid, när alla gått till ro, då smvser du

" o " J tj

dig sakta till stora salen i brudehuset och tänder eld på allt brännbart, som finnes utanför dörren till brudkammaren. Kom till mig, så snart det stora dådet väl är utfördt, då skall jag gifva dig goda råd, om hur du med lätthet skall få riket i din hand . . .

Det passar sig förträffligt, ty honom äfven hatar jag. (Med sammanbitna tänder.) Det budskapet tog hål på etterbölden, som jag känt värka hela dagen här uti mitt bröst ... Så må det ske! . . . Vid midnattstid! . . .

ALFHILD

(liar under tiden gått bakom jarlen och laggt de återstående kransarne ifrån sig vid sidan af konungens högsäte. Hon uppsnappar hans sista ord och upprepar

dem sakta och fundersamt för sig sjelf.) Vid midnattstid! . . . Hvad

ämnar han väl göra ? (Går bort och ställer sig bland de andra tärnorna vid

brudparets högsäte.)— 93 --

SKALDEN (sjunger.)

Gossen han kom till kungadotterns gård.

— Hej! för hjertelek och smek! Ila! för hjertelek och smek! —

Aj, aj. hon kommer att varda dig hård! Leka, leka, leka vi guldtafvel?

Alla, som kommit, dem har hon försmått.

— Hej! för hjertelek och smek! llå! för hjertelek och smek! —

Illa nog vet jag dem alla har gått.

Leka, leka. leka vi guldtafvel?

Akta ditt hufvud, du vallareman!

— Hej! för hjertelek och smek! llå! för hjertelek och smek! —

Inte sa farligt, stolts jungfru sa' han.

Leka, leka, leka vi guldtafvel?

Akta ditt hjerta, du konungamö!

— Hej! för hjertelek och smek! Ila! för hjertelek och smek! —-Mannadygd smälter den kallaste snö.

Leka, leka, leka vi guldtafvel?

Uti den leken de vunno begge två.

— Hej! lör hjertelek och smek Hå! för hjertelek och smek! —

Älskar du, kan du den gåtan förstå.

Leka, leka, leka vi guldtafvel?

KONUNGEN.

Stor tack för qväclet! Det var fagert nog, fast det gick ej efter samma lag och mått som våra gamla sånger.— 94 - -

(Skulden flyttar sin liarpa öfver till högra avautscenen och sätter sig der)

GUNNAR

Den sången passar bra att dansa efter. Vill du sjunga den ännu en gång, sä sjunga vi den med och dansa gladt dertill!

SKALDEN.

Det gör jag gerna.

(Tio tärnor och tio svenner taga livar sin fackla at" fackelbdrarne ocli ordna sig midt emot hvarandra i två rader. Mellan hvar och en är en armlängds afstånd, och framför dessa öppningar ställa sig tio svenner och tio tärnor utan facklor. Skalden börjar åter sjunga och spela. De dansande sjunga med, och vid omqvädet falla alla de öfriga inatrumenterna in. Oe af de dansande, som bära facklor, börja långsamt att kretsa kring hvarandra i ett slags kedjedans Sedan de slutat sin dans, och àterlemnat facklorna till fackelbärarna, tystnar sången och musiken, och de draga sig undan. Tolf unge kämpar, rustade med svärd och sköld, ställa nu upp sig till svärdsdans. Pi[larne och hornblàsarne utföra en liflig, bullrande musik. Hvarje gäng de lekande kämparne slå med svärden pä sköldarne, sia också alla de kringstående äldre kämparne pä sina sköldar, så att bullret blir mycket starkt. När de slutat, draga de sig undan. Gunnar och Arne framträda dà pä scenens midt.)

GUNNAR (i utmanande ton:) Nå, hvad idrott kan du utföra, som inte jag förmår V

ARNE.

Vänta, skall du få se! (Han ställer fram tvà pallar ocii lägger ett spjut pa dem.) Jag kan ga på detta spjutet och ändå hålla jemnvigt. Gör mig del efter, Om dll kail! (Han gàr p& spjutet som p& en lina.)

GUNNAR.

Den idrotten har jag aldrig öfvat, eljest skulle jag nog göra den ändå bättre än du! . . . Men här skall du få se en idrott,

som är dig för svår! fHan tar två svärd och börjar leka med dem, kastande dem upp i luften ocli gripande dem vid fästet, omvexlande med ena och andra handen.)

ARNE (hånfullt.)

Det var visst någonting att yfvas öfver! Jag kan kasta lika bra med tre svärd. (Han kominer fram med tre svärd och utför samma lek med dem.)AMBLODE

(kommer med vigtig uppsyn och sticker hufvudet fram emellan de begge sven-nerna, som kasta harmfulla blickar på hvarandra)

Men kan någon af er, piltar, bära ett svärd, stående rätt upp i jemnvigt på näsan? Hvasa?

ARNE och GUNNAR. (på, en gång :) Ne-ej! . . .

AMBLODE (skalkaktigt:)

Inte jag heller. (Han drager sig hastigt tillbaka. De kringstående skratta.)

ARNE.

Hör på den dumme dåren!

GUNNAR (stormodigt:) Men här skall du få se på någonting, som är ännu

bättre, än det du gjorde! (§làr på händerna raskt ett par "hjul" öfver golfvet.)

ARNE (försmädligt:) Den idrotten var just. inte mycket värd! Den har jag-

kunnat, Se'n jag Vai' en liten pilt! (Ujular några slag öfver golfvet.)

GUNNAR (förgrymmad.)

Kom hit, din skrätlare, och tag ett liftag med mig! . . . Det vet jag åtminstone, att jag är starkare än du! (De börja brottas.)

SIGRUNE

(som dittills samtalat ifrigt med Signe, reser sig och säger med bjudande stämma:)

Nu må det vara nog, Gunnar och Arne! En annan gång mån I pröfva eder styrka! . . . Nu är qvällen så långt framliden, att det kan vara på tiden att gå till hvila! Hafven tack

emellertid. (Alfhild sätter de begge gröna krausarne på Arnes och Gunnars hufvuden.) Haf tack, gamle Halvar! Hafven tack, I alla, tärnor och— 96 --

svenner, för den fägnad I bjudit oss med eder lek och dans Hell eder alla!

KONUNGEN (reser sig.)

Hell brud och brudgum!

ALLA.

Hell brud och brudgum!

(Bröllopsmarschen spelas äter upp I tåget ordna alla sig, utom brudparet, konungen, Heribert Jarl, Alfhild och ännu en tärna samt Gunnar och Arne. Det gar först ett slag kring sälen, innan det aflägsnar sig. Alfhild gör ett tecken ät Amblode, just som äfven han stär i begrep]) att sluta sig till taget. Han kommer genast hän till henne.)

AMBLODE (skämtsamt:)

Hvad menar skön jungfrun med sina vinkar?

ALFHILD (allvarligt:)

Tyst, skämta inte! Jag vet, att du är förnuftigare än någon annan, när du bara vill! . . . Du måste hjelpa mig att göra ett nidingsdåd om intet, som redes här i nattens mörker . . . Jag tror, att Heribert Jarl liar något ondt i sinnet.

AMBLODE.

Heribert Jarl? . . . Mot hvem?

ALFHILD.

Mot brud och brudgum! . . . (Brådskande.) Du är trofast, det vet jag. Möt mig här en stund före midnatt och låtom oss hålla vakt, så kunna vi kalla hjelp, om det verkligen är, som jag fruktar.

AMBLODE.

Lita på mig, jag kommer. (Han skyndar att sluta sig till bröllopståget.)— 97

KONUNGEN

(har jemte Heribert Jarl slutit sig till bröllopståget, när det för andra gången kom fram till högsätet. Till brudparet:)

Ännu en gång. Hell eder, och god natt!

(Bröllopståget går ut samma väg, som det kom in. Blott, den sista afdelningen af fackelbärarne stannar qvar i bakgrunden, för att lysa brudparet.)

SIGRUNE

(räcker Signe handen och löder henne ned från högsätet. Till tärnorna:)

Se der, hjelpen nu eder herrskarinna af med den tunga bröllopsdrägten! (tüi svennerna:) Och I, tagen här min kappa,

min brynja ocll mitt svärd! (Tärnorna aftaga Signes kappa, diademet med

brudlinet och alla (ifriga prydnader, äfvensom öfverklädningen, tills hon står i sin hvita underklädning af finaste och smidigaste ylletyg, broderadt med hvitt silke. De nedlägga alltsammans efter hand i den ena kistan. Svennerna taga under tiden af Sigrune hans kappa, vapen och prydnader. Brynjan och hufvan hänga de upp på en krok på väggen samt ställa svärdet der bredvid. Alfhild flätar löst ihop Signes hår.)

SIGRUNE

(blir varse en armring, som sticker fram under Alfhilds ärmlinning, och närmar sig henne, för att betrakta den noggrannare.)

Säg mig, lilla tärna, hvad är det för en ring, som du bär på din arm?

ALFHILD (förvirrad.)

Det är bara ett gammalt minne, ett arf utaf mina föräldrar. (För sig sjelf:) Jag arma, som ej dolt den bättre! Hvad kommer nu att ske?

SIGRUNE (befallande:)

Låt mig få se på ringen! (Alfhild räcker honom den med synbar motsträfvighet.)

SIGNE

(följer uppträdet med förvånade blickar.)

Hvad är det med den ringen?

SIGRUNE

(som granskat ringen, fattar i häftig glädje Signes hand ocii säger:)

Tänk dig, denna ringen hade min lilla syster på sin arm, den dagen hon fördes bort, fast den då nådde tre gånger om

7— 98 --

hennes lilla handled och nu blifvit vidgad till att passa en fullvuxen ungmös arm. (Betraktar Alfhild uppmärksamt.) Ja, när jag nu ser rätt pä dig, så tyckes mig, att du ännu har något qvar af barnadragen i ditt anlete . . . Jag känner igen dig, rnin kära lilla syster — fast jag väntade sist af allt att finna dig i kungens

gård. (Han omfamnar henne.)

A LFHILD.

Min broder! O hvilken glädje! (Hviskande.) Och du är kristen, inte sannt? Jag såg dig göra korsets helga tecken, innan du satte dig till bröllopsmåltiden.

SIGRUNE.

Så är det, och min brud är äfven vunnen för den sanna läran . . . Men detta måste ännu någon tid förblifva en hemlighet emellan oss.

ALFHILD.

Sjelf har jag föga kunskap i den helga läran, men älskar den ändå, liksom jag älskar solen, utan att rätt veta hvad hon är! . . . Jag har längtat efter mera kunskap alltsedan den dagen, då en främling från Bretland förtäljde mig derom uti min fosterfaders hus . . . Nu vill min broder varda min lärofader, icke sannt?

SIGRUNE.

Med hjertans glädje, lilla Solhild! — du vet väl, att ditt rätta namn är Solhild?

ALFHILD (eftersinnande.)

Ja, jag minns nu grannt, att den ungersvennen, som bar mig på armen till den gode bonden och hans hustru, af hvilka jag sedan fostrades, tills jag blef stor, han mälte i det samma som han ställde mig på golfvet framför de gamla hjonen: »Här lemnar jag liten Solhild i eder vård; men kallen henne hädan-— 99 --

efter ßera, pà det alt ingen må ana hvem hon är!» Men de gamle kallade mig i stället Alfhild; tv de tyckte väl. att något af mitt förra namn borde få vara qvar . . . Och så väl bevarade de hemligheten om min börd, att jag snart glömde min faders namn och ätt. Ringen ålade de mig att hålla väl dold för allas blickar, emedan den eljest, skulle bringa mig ofärd.

SIG-RUNE.

Men hur kom du hit till kungsgården? Det förundrar mig mest af allt!

ALFHILD.

Jag hade blott fyllt femton vårar, då mina fosterföräldrar begge på en gång rycktes bort af en våldsam farsot. Då rådde mig husets äldste tjenare att gå till kungadottern och klaga min nöd och bedja henne taga mig i tjenst. Det gjorde hon — och var mig alltsedan en huld herrskarinna.

SIGNE

(sluter henne i sina armar.)

Jag höll af di g från första stunden, då jag såg dig, du väna lilla! . . . Och nu skall du också vara min syster — min egen lilla syster. (Tiii sigrunc:) Inte sannt, hon är min såväl som din?

SIGRUNE.

Jo visst! . . . Det var en ny glädje på denna stora glädjedag! (Tiii Alfhild.) Men har du aldrig sedan återsett Sune, svennen som räddade dig, med fara för sitt eget lif?

ALFHILD.

Nej, aldrig!

SIGNE.

Sune? . . . Det finnes en främling med det namnet här i min faders gård — Sune den frisiske, som han kallas, emedan han togs som fånge på ett tåg till Frisland . . . Jag utbad— 100 --

mig hans lif utaf min fader; ty mig behagade den underlige mannen. Han anses eljest som en dåre, och kallas Amblode af alla . . . Jag har hört någon säga, att han som yngling hört till kung Jörrnunds hird; så det är ju ganska troligt, att det var han, som frälste vår lilla syster.

ALFHILD.

Skulle Amblode således vara den, som räddade mig? . . . Nu förstår jag, hvarför lian låtsat sig vara svagsint! . . . Det var för att undgå kungens misstänksamhet, som ständigt trodde sig finna stämplingar hos den förre kungens vänner . . . Jag har alltid ansett Amblode vara klok — klokare än många andra.

SIGRUNE.

Bäst är kanhända, alt inlet mäla om denna saken, förrän i morgon efter tinget. Då råder jag och kan taga upp i min tjenst hvem jag vill. Då skall jag se till, att den stackars Amblode fål' lön fÖl' Sina goda dåd! (Till de uppvaktande, som genom åtbörder och samtal visat sin förundran öfver brudparets ömhet mot Alfhild.) Nil behöfva vi ej längre edra tjenster ! (Fattar Signes hand och leder lier.uo

till venster mot brudkammaren.) Nil mån I alla gå till ro. God liatt!

(Tärnorna och svennerna följa dem till dörren. Ben ene af svennerna sätter sin fackla fast i en ögla vid den pelaren, som är närmast brudkammaren.

ALLA.

Hell brud och brudgum ! (Helsa vördnadsfullt ocli gå.)

Scen 3.

SIGNE och SIGRUNE.

SIGNE

(som följt med Sigrune in i kammaren, kommer strax tillbaka och ställer sig i dörren.)

Ack, min vän, ser du hur ljufligt månen skiner in der genom vindögat! . . . Det märktes knappast, när den stora— 101 —

skaran var samlad här med de många bröllopsblossen! . . . Kom, låtom oss en stund gå ut i salen och fröjda oss åt månens skimmer! . . . Härinne ser man ju ingen skymt deraf, och mig tyckes, att det är ännu allt för tidigt att gå till hvila pä en så

härlig dag. (Sigrune kommer. Hon fattar lians liantl och för honom med sig bort emot fiinstret, så att de öfvergjutas af månljuset,) Mig tyckes, att jag har

aldrig sett månen lysa så ljufligt som i afton!

SIGRUNE (sluter henne intill sig.) Det är vår kärlek, som förskönar allt omkring oss!

SIGNE.

Ack ja, du har rätt! Det är din närhet, som gör allting så fagert och ljufligt omkring mig! . . . Och ljufligt är här i

sanning! . . . Här skulle jag vilja stanna hela natten —eller åtminstone så länge, tills månens skepp sjunkit ned bakom fjel-lets topp.

SIGRUNE.

Det går ej an, du allra käraste vif! Här är för kallt härute i den stora sälen, der elden för längesedan slocknat uppå härden! Du har ju nästan inga kläder på dig; du skulle frysa dig till helsot härute . . . Kom derför, låtom oss åter gå in i vårt varma lilla bo derinne, och der vid brasans sken förtälja hvarandra våra hjertans bästa tankar, tills sömnen kommer och manar oss till ro!

SIGN E (ömt och smekande.)

O, min vän, haf blott tålamod med mig en liten stund, se'n skall jag vara dig så lydig och hörsam som någon qvinna kan vara mot den man. som hon har skänkt sitt hjerta . . . Men ser du, det tvckes rniü. att denna stunden är så underbar,

u/ '

att vi aldrig, aldrig mer skola kunna fä upplefva en sådan stund på jorden, och derför skulle jag vilja förlänga den . . . oändligt, om det vore möjligt! . . . Men så sjelfvisk jag dock är— 102 —

i all min kärlek! . . . Du har ej mera skydd mot kylan härute, du än jag. Och blefve jag skulden till, att du toge någon skada till lif eller helsa, det vore för mig värre än döden! . . . Hurtigt.: Men jag vet råd för oss begge två. skall du få se! . . . Der i kistan lade de ned min skarlakanskappa, som är fordrad med präktigt pelsverk af hvita hermeliner. Den räcker till att svepa

Om OSS båda. (Skyndar till kistan. Sigrune hjelper henne att lyfta upp locket. Hon tar upp kappan.) Kom nu, så slå vi oss ned en stund just här vid denna pelaren, der vi bäst. kunna se. hur det strålande silfverskeppet sänder ut sin ljusflod öfver nejden! ... Det innehåller skaldemjöd. det vet du väl? — Men du behöfver ej dricka af det mjödet; ty när du talar, då låter det alltid som det fagraste skaldeqväde. (Fattar den ene af de stora pallarne och bär honom hän till framsidan af den förste pelaren.)

SIGRUNE

(tar leende den andra pallen och ställer den bredvid.)

Nå ja, kan jag göra dig en glädje med detta, så stanna

vi här, så länge du har lust! (De svepa in sig i kappan och sätta sig tätt tillsammans, su. att Signe hvilar med sitt hufvud mot hans skuldra.)

SIGNE (innerligt.)

O, hvad du är god — alltid lika god! ... Du skall bestämma, när du tycker det är tid att gå härifrån . . . Säg blott ett ord, så följer din trogna brud dig med glädje!

SIGRUNE (kysser henne.)

Tack, det ordet tar jag fasta på!

SIGNE (i stilla, drömmande ton.)

Ack, tala mera! — du, som kan tala så ljufligt som ingen annan! . . . Säg mig, tyckes det dig icke som om all himlens härlighet och fröjd och all jordelifvets lycka i denna stunden samlade sig så full och varm omkring oss och förde oss allt— 103 —

närmare och närmare Ii 11 hvarandras hjertan? . . . Aldrig tänkte jag vi kunde komma närmare till hvarandra än i dag, då du slöt mig i din famn deruppe viel källan. Och aldrig trodde jag, att någon stund i detta lifvet skulle kunna bli ljufvare än den stunden var . . . Men denna är dock den ljufligaste utaf alla — eller tror du väl, att någon stund kan varda ljufvare än denna?

SIGRUNE.

Hur kunna vi väl veta det? ... Ej kunna vi på förhand veta, hvad den kommande stunden bär i sitt sköte . . . Blott, ett vet jag, att jag, liksom du, känner mig alltför lycklig, för att önska att det skulle vara i minsta mån annorlunda än det är! . . .

När rosen ännu är i sin knoppning, säga vi, att hon är skön, och önska henne ju icke annorlunda; men när sedan nästa morgon solen höljer knoppen med varma kyssar, då öppnar rosen sina skära blad och sänder ut en fullhet af doft och fägring, som förr låg blott och drömde som en ljuflig aning i den slutna knoppen! ... Så har väl också mensklig kärlek sin knoppnings- och sin blomningsstund . . . Men hade ej vår kärleks fagra rosenstängel sin ena rot i evigheten, då skulle jag nästan fruktat, att någonsin se blomningsstunden nalkas — vid tanken på, att kärleken kanske med detsamma skulle blomma ut, likt allt som lånar sin fägring blott af jordelifvet . . . Men detta är för evigheten, inte sannt, min ljufva brud? . . . Känner icke du, som jag, i denna stunden den underbara hemligheten att älska hvarandra uti Gud ... att känna våra väsen mötas i Hans famn, som älskar alla?

SIGNE.

Jo, jo, så är det!

SIGRUNE.

Men just derför, att vi så mötas i samma tro och kärlek, i samma faders famn, derför skall ingenting kunna skilja våra

hjertan åt, utan vi skola ständigt dragas närmare och närmare hvarandra i evig kärleksfröjd! . . .

Jordenärrnandet, det har en gräns, som allt hvad jordiskt är: men andenärmandet, det har ingen gräns. . . . det är oänd-

' / O ~ *

ligt som andelifvet sjelft! . . . Ser du. just det är clet underbara med mannens och qvinnans förening i kärlek — när de älska hvarandra i Gud — att den bringar stunder af en så ljuflig hänryckning, att de två på en gång förnimma en försmak af den tidlösa verldens salighet . . . Det kan ej uttalas . . . det kan knappast tänkas . . . det är känslans och aningens svindlande djup . . .

SIGNE (i stilla hänförelse.)

Det är så . . . det är en verld af oändlig, outsäglig sällhet, som du öppnat för mig med din kärlek . . . och dock far det som en bäfvan genom mitt hjerta — som om jag stode inför något högt och heligt, under, som griper mig, utan att. jag sjelf kan fatta det.

SIGRUNE.

Vi stå också inför ett under — ett mysterium, som de kristne kalla det, . . . den äkta kärleken är det högsta under på jorden: den är andens uppenbarelse i köttet! . . .

Också jag känner liksom ett gensvar af den hemlighetsfulla bäfvan, hvarom du talar . . . Evigheten närmar sig oss i kärleken, likaväl som i döden, ser du, deraf kommer denna bäfvan . . . Men öfver alla andra känslor i min själ tonar en jublande lofsång till Honom, som gaf dig ål mig för tid och evighet!

SIGNE.

Om du lackar Gud för mig — huru mycket mera skäl har icke jag att tacka Honom, som gaf mig. ovärdiga, den bäste och ädlaste af alla jordens män! SIGRUNE.

Det är kärleken, som lånar mig fullkomlighetens drag i dina ögon . . . Men se der, nu börjar månen sänka sig bak fjellets topp! . . . Snart är det midnatt. Xu är det sannerligen tid atl vi gå till ro! . . . Jag skall i morgon tidigt begifva mig med din fader upp till tinget (Stryker henne med handen öfver kinden), och när jag kommer derifrån som konung, då hoppas jag, att min drottning möter mig, icke med kinder bleka utaf nattvak, utan strålande af

morgonfriska rosor, aieser sig.) Kom nu, min vånå brud, till stilla hvila i vårt eget lilla varma bo! . . . Der qväda vi först tillsammans inför Herren den lofsång, som vi bära i hjertats djup, och sedan slumra vi in i hvarandras famn under den gode Fadrens hägn ! (De gå sakta tillsammans, allt jemnt insvepta i kappan. Signe med hufvudet lutadt mot Sigrunes skuldra. Vid dörren till brudkammaren stanna de ett ögonblick.)

SIG RUNE

(I det han lägger sin hand på Signes hufvud oeli ser mot höjden.) Herre,

vaka öfver OSS, vi äro dine! (Gör korstecknet öfver sig och lienne, innan de stiga öfver tröskeln.)

Seen 4.

HERIBERT JARL

(kommer en stund efter det att Sigruno stängt dörren, försigtigt lyssnande in genom fonddörren.)

Här behöfver jag nog ej frukta någon upptäckt, ty här finnes åtminstone ingen vakt . . . Ej heller var det just så synnerligen svårt att komma obemärkt förbi svennerna der ute i vakts tu gån. De sofvo alla ganska godt vid elden och hörde ingenting, när jag smög mig förbi dem. Och ut kan jag komma genom lönnkammaren, så behöfver jag ännu mindre befara, att bli hörd eller sedd af någon . . . (Med vämjelse.) Att tänka, att jag. som nämndes den tappraste ibland de tappre, skall smyga mig så här i nattens mörker och lömskt mörda sömnen! . . . Ja. så går det, när onda trollqvinnor komma med i spelet! . . .— 106 —

Men låt se. hur skall jag nu bete mig, att ingen må ana oråd. förrän allt står i ljusan låga, och ingen möjlighet finnes till deras räddning? . . . Först går jag in i lönnkammaren der och gör ett präktigt bål af bord och bänkar. När jag då är säker på att elden tagit riktigt fart från deri sidan, så staplar jag bänkarne och pallarne utanför dörren der (Pekar pS, brudkammaren) och tänder eld på dem och dörren med, och kanske på ett par af pelarne dessutom. Då möter dem genast ett eldhaf, om de vakna oeh söka fly . . . (Hånfullt.) Bröllopsblosset der är just

en lämplig tingest för ett sådant Värf! (Han tar facklan med sig och

öppnar dörren till lönnkammaren, går in och drar dörren till efter sig, men ntan att stänga den.)

Scen 5.

ALFHILD oÄ AMBLODE komma in om första dörren pä venstra sidan.

ALFHILD

(kommer först smygande in, och vinkar derefter ät Amblode, som likaledes smyger sakta fram.) Tyst, tyst! De sofva säkert i godan ro, vårt unga herrskap! Men det är verkligen, som jag sade dig: förräderiet vakar omkrig dem! . . . Haf tack för det du kom, fastän du trodde att jag blott, skrämts upp af min egen inbillning. (Brådskande och oroligt.) Men nu vill jag säga dig för sannt, att det finnes intet tvifvel mer om att Heribert Jarl har ondt i sinnet . . . Jag har suttit en lång stund spejande vid vindögat i min kammare, för att. få se dig komma, då såg jag till min fasa Heribert Jarl komma smygande öfver gården i månskenet. Men ban gick upp för stora trappan, och jag hoppades att vakten hindrat honom från att komma hit. (Häftigt förskräckt.) Men hvad är detta? Bröllopsblosset har redan slocknat, fastän det var beräknadt att brinna till första hanegället! . . . eller har någon tagit bort det . . . Kanske jarlen hunnit hit före oss! (Blir varse ljusspringan från lönnkammardörren.) Ser du, det lyser i lönnkammaren! Skynda! drag ditt svärd! Visa att du är en man! . . . Han är säkert der . . . Kom öfver honom oförberedt! . . . Jag skyndar ut och ropar på hjelp . . .— 107 —

AMBLODE.

Tror du verkligen, att jag duger till detta värf? Tärnorna bruka ju eljest håna mig och kalla mig -»Amblode» — dåren.

ALFHILD.

Men jag säger, du är klokare än alla andra, när du vill! — Jag tror också, att du kan visa dig som en man och

hjelte, när du vill!

AMBLODE

(fattar hastigt hennes händer ocli ser henne in i ögonen,)

Tack for det ordet! Nu vill jag visa mig som en man!

(Drar sitt svärd.)

ALFHILD (oroligt brådskande.)

Så snart du öppnat dörren der, och jag finner, att det är som jag tror, så skall jag ge till ett sådant nödrop, att både brudparet och brudsvennerna de skola vakna, om ock de sofva än så hårdt . . . Och nu skynda dig, min hjelte!

AMBLODE.

Din!

(Springer hastigt men tyst, med draget svärd mot lönnkammaren och slår upp dörren. Man ser Heribert Jarl i färd med att tända eld på en del husgeråd, som han staplat upp mot venstra väggen.)

HERIBERT JARL

(vänder sig hastigt om, släpper facklan, drar sitt svärd och rusar emot Amblode.)

Fördömde usling! nu är du dödens!

AMBLODE.

Niding ! (De hugga in på hvarandra.)

ALFHILD

(ropar först vid dörren till brudkammaren.)

Hjelp! mördare! mordbrännare! (springer derpå ut genom dörren till

höger, alltjemnt upprepande samma rop. Heribert Jarl och Amblode komma vildt fäktande fram emot avantscenen.)— 108 —

SIGRUNE

(kommer med ett svärd i handen ut ur brudkammaren och skyndar mot lönn-kammaren, der han ser elden blossa upp.)

Hvem ropade på hjelp? . . . Hvad är detta?

HERIBERT JARL

(som gör en åtbörd liksom för att rusa emot honom, träffas i detsamma af Amblodes svärd, så att ban dignar till marken.)

Ah! fördömdt att falla för en sådan usling! (Släpar sig hän mot

det främsta högsätet och lutar sitt hufvud deremot, under det att han med venstra handen söker hämma blodet. Alfhild och flere af svennerna komma skyndande. Svennerna bära vattenspannar, som de på Alfhilds anvisning bära in i lönnkammaren och gjuta öfver elden.)

Scen 6.

DE FÖRRE, SIGNE, KONUNGEN, ARNE, GUNNAR, HIRDMAN, KÄMPAR, SVENNER och något senare SKALDEN ocli TÄRNORNA.

(Öigne kommer ut med upplöst här, insvept i sin skarlakanskappa.)

KONUNGEN

(kommer in med draget svärd, följd uf flere kämpar och ott par fackelbärare.)

Hvar är den niding, som tänkte mörda de skuldlöse i sömnen? (Rusar med lyftadt svärd mot Heribert Jarl.)

SIGRUNE (går emellan och hejdar honom.)

Den mannen har fått sin lön! . . . Rör honom ej; ty han är redan dödens!

KONUNGEN (sänker sitt svärd.)

Heribert Jarl, min frände! Du bröt då trohetseden, som nyss du svor vid bröllopsbägaren åt brud och brudgum?

HERIBERT JARL (matt stönande) Jag bands utaf en äldre ed . . . Det finnes onda magter, som vakta den stund, då en menniskas högmod fått ett sår, och bringa henne då uti sitt väld. t en sådan stund tog troll-qvinnan i Mandråparskogen en ed utaf mig ... att döda den fiende hon skulle peka ut åt mig, när tiden kom . . . Sigrunes fader,— 109 —

som höll räfst med sejdmän och trollqvinnor, dödade hennes moder, och nu ville hon hämnas sin moders död på sonen . . . Mot fadern hade hon en gång eggat hans egen broder . . .

KONUNGEN (dystert.)

Jag minnes det full väl!

HERIBERT JARL ,med sammanbitna tänder.)

Jag sökte henne, för att vinna hämnd på kungadottern; men annorlunda vände leken sig, och till sist gällde det mitt eget lif . . . Det ville trollqvinnan ej, det vet jag grannt . . . och det visar, att hennes magt ej ändå är så stor, som hon sjelf tror och bringar andra till att tro ... (i bittert raseri.) En tröst, den har jag dock, att i Hels rike, der samlar lika sig till lika, ondt söker ondt. hat söker hat; den, som är upphof till onda dåd, får sin lott med den som utfört dem; så att när jag dömes vid Urdarbrunnen att träda menedarnes väg till Nifel-hel, då får en gång stolts jungfrun göra mig sällskap, bunden vid mig för alltid af hatets magt; — ty rättvist döma de höge gudar!

SIGNE (djupt upprörd.)

Heribert Jarl, det finnes en magt i verlden, som är starkare än hatets och ondskans magt; och den magten skall draga mig till Gimles salar, det vet jag!

HERIBERT JARL.

Hvilken är den magten?

SIGNE.

Det är kärleken — den äkta, himmelburna kärleken!

HERIBERT JARL.

Hur lärde du väl detta, du stolta, hårda qvinna?— 110 —

SIGNE (visar på Sigrune.)

Spörj honom; han lärde mig hvad kärlek är.

HERIBERT JARL.

Jag ock har älskat med brinnande trånad en qvinna; men den kärleken tog bort all mensklig känsla ur min själ och vände min bela varelse till hat och hämnd.

SIGRUNE.

Det är ej äkta, mensklig kärlek, den blinda drift, som men skan delar med all naturen, och som blott har till syfte sin egen åtrås mättnad och derför lätt. byts till hat, när dess lystnad möter motstånd . . . Ty när ej den naturliga kärleksdriften genomströmmas af Guda-andens väsende, då blir den icke mensklig till sin art: den varder af ondo

och drager menniskan till trollens verld — till onda andars rike . . . Sann kärlek söker sin sällhet, i en annans sällhet; den är'oändlig glädje i hoppet och den vissa tron på sin egen magt att kunna viga sin älskling in till delaktighet i kärlekens lycksalighetsrike; men den är ock ett oändligt förbarmande, som söker alt med förnuftigt saktmod och tålamod vinna den älskade ... Så vann jag stolts jungfrun för det eviga kärleksriket; men vann henne ock till mitt hjertas brud, då hon ännu trodde mig arm och utan namn i verlden!

HERIBERT JARL.

Jag fattar ej rätt dina ord . . . men de ljuda dock i mina öron som en fager sång ifrån en okänd, fjerran kust . . . Kanhända är det så, som l sägen ... att en kärlek finnes, så underbar till sin natur, att den stammar ifrån den högste guden sjelf och derför kan lyfta själen med sig till Gimles salar . . . Men för mig, som ingen älskar . . . bänkas ingen plats i lycksalighetens rike . . .

SIGRUNE.

O, förmådde du blott älska sjelf, så finnes det en i verlden, som älskar äfven dig! . . . Han som skapte ljuset, lifvet och kär-

leken! . . . Känner du ej i själens djup en lust att älska Honom och i Honom allt lefvande? (Högtidligt.) Känner du ej i sanning, att menniskan blott vinner lif i kärleken, och att om du väljer hat för kärlek, så mördar du din egen själ? . . .

HERIBERT JARL.

En, som älskar mig! . . . Kanske kan den läras . . . den himmelburna kärlek, som du qväder om . . . (Taiar med svårighet) men jag har ingen tid dertill, om jag än ville ... ty min tid

är all . . . (Domnar magtlös för en stund.)

(Arne oeh Gunnar inkomma med en silfverskål, full af vatten, samt fina linnestycken och ett blått hyende. De lemna dessa föremål åt Signe och Alfhild, hvilka nu knäfalla på ömse sidor om den sårade — Signe på inre sidan om honom, med ansigtet vändt åt åskådarne. Alfhild på motsatta sidan. De gifva honom vatten, hjelpas åt att sätta liyendet bakom hans hufvud och lägga förband öfver hans sår. Han qvicknar småningom åter till, Sigrune, tärnorna och de yngre kämparne följa med deltagande blickar deras åtgöranden ocli tala sins emellan om saken. Konungen och de äldre kämparne betrakta uppträdet med mörka och vredgade miner, tydligen ogillande, att så mycken omsorg egnas den fallne fienden.)

SIGNE (i klagande ton.)

Ve mig, att jag en gång i brottsligt öfvermod hånade dig. du bålde kämpe, och väckte så allt. ondt till lif uti din själ! . . . Men hör mig, Heribert Jarl, och tro hvad jag säger: nu skulle jag gerna sona, hvad ondt jag gjort dig, med mitt eget lif, — ja, med det lif, som nvss vigdes in till jordens högsta sällhet, skulle jag köpa dig ur onda magters våld och. frälsa dig till Gimles salar — om det vore möjligt!

HERIBERT JARL.

För den man älskar . . . kan man dö . . . det kan jag fatta; men icke för sin fiende, och . . . jag . . . är . . . din fiende och skall förblifva det intill mitt sista andetag . . .

SIGNE.

Och ändå skulle jag gerna dö för dig, om jag dermed kunde rädda dig ifrån den andra döden — och så försona hvad jag en gång bröt emot dig! ALFHILD (gråtande.)

Äfven jag skulle gerna gifva mitt lif, för att rädda dig från Xifelhels qvalboningar, fastän du ville mörda min broder, som aldrig gjort dig något ondt . . . Ty Sigrune är min broder, det skall du veta.

HERIBERT JARL (uppflammande.)

Hvad, är Sigrune din broder? . . . Och honom ville jag mörda! . . . Jag, som dock unnade dig så godt — bättre än

någon annan mö i verlden! . . . Underliga qvinnor ären I. Borden I ej förbanna den, som velat mörda honom, som I hafven kär? . . . och i stället signen I mig med allt godt och viljen låta .edra lif för mig ... att jag måtte få komma med eder till någon underbar kärleksverld . . . som jag icke känner, . . . men som jag kanske . . . skulle vilja lära känna . . . om jag hade tid; . . . men jag har ingen tid . . . ingen tid

(Han dör.)

SIGNE (lutar sig öfver honom.)

Han är död! . . . (Sträcker upp sin venstra hand och ser spörjande

pä sigrune.) Dog han för alltid? . . .

SIGRUNE

(som under tiden stått och med deltagande blickar betraktat den döende, fattar hennes hand och säger i stilla, sorgsen ton.)

Hvad veta vi? . . . Måhända är någon gång ett nu tillräckligt att tända uti en men'skosjäl den kärleksgnista, som bär evighetslifvets frö inom sig! . . . Xu gäller det för oss att varsamt söka tända kärlekens eld i alla dessa mörka, kalla sinnen, att dess ljus och värme sedan må sprida sig från vår kulna nord vidt ut kring hela verlden, i stället för krigets grymma skräck och fasa. (Tiii skalden.) Har du förstått oss, såsom skalder pläga förstå det bästa som rör sig i menniskors hjertan, så qväd det ut i fagra toner!— 113 —

SKALDEN

(har ett liänfördt siareuttryck i blicken; han preludierar en stund pa harpan och börjar derefter sjunga:)

Syner underbara skymta för mitt öga! . . Män och qvinnor ser jag, enade i helig, gudsignad kärlek, fara med fröjdebudskap ut öfver verlden: — somlige på vindsnabbe springare, andre sakta ocli tåligt, ledande vid handen sammantämda tigrar och lejon, ulfvar och larn. Naturens jättestarka, blinda krafter de tygla med helig viljas signade tömmar; och i deras spår växa gyllene ax och ljufligt doftande rosor och liljor! . . Allt, som längtar och gråter, som suckar, kämpar och lider, mildt hugsvala cle och styrka; tyda till klarhet forntids dunkla runor; lära den starke skydda den svage; sona hatfullt stridande kämpar; lära dem smida af grymma svärden signade plogbillar, som hemta ur jorden näringens skatter åt alla väsen . . . Gifva så hvarje hjerta, som spörjer i bäfvande ångest: »hvadan korn jag? hvart går jag? huru länge skall ondskan drifva sitt spel?» det tröstfulla, jublande svaret: »Verldsgåtans lösning är: — kärlekens seger h

(Aflägset eko af en blandad, osynlig kör:)

Verldsgåtans lösning är: kärlekens seger!.,.

(Solen går i detsamma upp ocli belyser fjellens snötäckta toppar, som genom fönstren synas skymta i fjerran. Skaldens Stämning, som i början delades blott af Sigrune, Signe och Alfhild, har småningom fattat äfven de öfriga qvinnorna, äfvensom Amblodc och de yngre kämparna. Alla dessa stå likasom betagna i en inre skàdning, stilla lyssnande till àterljudet af skaldens sista ord.)

(Ridån faller.)— 115 —

Tillägg.'

Då tredje akten torde rara för lång till att utföra på scenen, har förfn ansett sig höra vidtogo följande omarbetning af dess senare del (sidä. 50—63.)

Sid. 50: SIGNE (sansande sig något)

Ja, . . . men hvad vet du om honom?

SIGRUNE (högtidligt.)

Den Gud, som de bäste af våra fäder blott anat dunkelt, Han har uppenbarat sig hos ett utvaldt folk i fjerran öster,

och från det folket har kännedomen om den högste Guden kommit äfven till länderna vesterut — till Grekland, Välskland, Frankland, Allemannien, Irland och Bretland . . . Ja, den mde Guden är han; ty han står ensam i sin magt och härlighet, mera upphöjd öfver våra fäders drömde gudar, än desse öfver men'skors ätt! . . . Grundämnet till allt det som skapats bär han uti sitt eget väsende; och af detta danade han verlden, drifven af sin kärlek till den sköna meirskobild, som aflats af hans tanke — hans eget väsens återsken . . . Ja, allt han skapat af kärlek och till kärlek; — och åt men'skan gaf han magt att nyttja och ordna allt. i verlden på sådant sätt, att det för henne kan slå en kärleksbrygga öfver till Guds sköte.

SIGNE (tankfullt.)

... En kärleksbrygga till Guds sköte?

SIGRUNE.

Ja, ty Gud är kärleken, och blott i Honom vinner menniskan förmåga till evigt, saligt lif . . . Att älska, ser du, är att lefva . . . Sjelfviskheten dödar men"skosjälen med långsam, qvalfull död! Den är det ock, som är upphof till den grymma strid, som rasat årtusenden man och inan emellan; ja, den har uti sin blinda dårskap till och med slitit det ljufva band, som af begynnelsen förenade man och qvinna — det bandet, som dock skulle vara uttryck för den högsta kärlek här i verlden! . ..

SIGNE.

Men kan man väl tvingas till att älska?— 116 —

SIG-RUNE.

Nej, icke med magtspråk ; men kärlek föder kärlek . . . Det gällde derför, att med ett högsta, påtagligt kärleksprof väcka meivskors hjertan till återkärlek.

SIGNE.

Hur tillgick detta?

SIGRUNE.

Hos det utvalda folket fanns en ungmö, skär och Gud-mottaglig mer än andra; och hon förnam i dankel aning den hemligheten: uen skall offra sig, för att i kärlek vinna de många!" Hos henne tände Guds andeblixt 'ett frö till lif, och hon bar en son till verlden — en menniska såsom vi, men mottaglig för Gudomens hela, fulla väsens gemenskap mer än någon menniska före eller efter honom... . Han var menniskan, sådan hon af evigheter legat vid Guds eget hjerta, född af Hans tanke . .. Snart såg ban i Guda-andens ljus, att endast med offret af sitt eget lif skulle han förmå att draga menniskorna till det. eviga kärlekslifvet . . . Och så gaf han sitt jordelif i qvalfull död för men'skors ätt — för dig och mig och alla . . .

SIGNE.

För mig också?

SIG RUNE.

Ja, för dig! . . . Och det må nu vara dig till tröst och hugnad i din ångest, att kärleksfursten, som gaf sitt lif för oss, i alla tider är Medlaren, genom hvilken Guds andekraft kan komina menniskan till del, när hon af hjertat ber derom . . .

Hvarje gång som solen skrider fram på fästet, då må du minnas, att hon är en bild utaf Guds kärlek, som bjudes alla menniskor . . .

O, så öppna då i denna stunden ditt hjerta för Guds kärlek, såsom jag sjelf gjorde det, redan dä jag var ett litet barn! . . .— 117 —

SIGNE (med stilla rörelse.)

Jag förstår, att den kärleks/ursten, som du talar om, är hvite Krist, fast du ej nämnt hans namn . . . Hur annorlunda har du ej framställt hans bild för mig, än den föreställning jag fått derom af våra kämpar, som mött hans lära uti fjerran länder! ... De talte ofta med hån derom vid dryckeslagen . . . De talte om hur männen förvekligas af denna lära och varda oduglige att föra vapen, hurusom de hata qvinnor och stänga in sig uti fasta borgar, för att slippa se en qvinna.

SIGRUNE.

Du skall veta, att din faders kämpar ej ha lärt känna vår helga lära, sådan vi fått den utur kärleksfurstens egen mun. bevarad och tecknad upp utaf hans följesvenner ... De ha blott sett några af dess yttre drag, sådana som de formats af men'skors egna hugskott . . . Och jag måste bekänna till kristenhetens blygd, att kärleksbudet, som är sjelfva grunden för vår lära, ännu i dag blott fattats rätt af några få , . . En af desse få är fader Anselm, en kristen prest på irska kusten — lian som fostrat mig . . . Han lärde mig också, hvilken hög och helig betydelse det ligger i mannens och qvinnans förening, när de älska hvarandra rätt i Gud, och finna sin sällhet blott uti att göra hvarandra lyckliga för tid och evighet.

SIGNE (eftersinnande.)

Du nämnde det ordet: "att älska hvarandra uti Gud" . . . det tyckes mena, att du tror, att verklig, äkta kärlek ej är möjlig mellan man och qvinna, utan bland dem, som bekänna hvite Krist. Och likväl förtälja våra skalder i sina sånger och sagor om män och qvinnor, som älskat hvarandra så fullkomligt, som det väl någonsin är möjligt här i verlden.

SIGRUNE (se forts. sid. 03, rad. 14.)Rättelser.

Sid. 50, rad 14 nedifr. står: verkligheten, läs: hjertat.

., 54. .. 11 uppifr. ,, siat g g er, .. slatggor.

,, 57. ,. 10 .. ., flämtande andlös. ,, flämtande, andlös

ü4, ,. S nedifr. ,, finnas, ,, finnes.

,, 01, 1 uppifr. .. småsvenner ., svenner.

,, ,, IB .. ,, fordrad, fodrad. ,, 97, ,, 7 .. inskjutes ordet: Scen 2.

,, 105, ,, 11 .. står: fonddörren. högra sidodörren

II Ii LSIKGBOR Cr, Schmidts Boktryckeri-Aktiebolags tryckeri, 188S.

lion här i all sin renhet framträder för läsaren.

(Skottska Aftonbladet.)

. . . J)en fantasirikedom, som är ön af hufvndfordriiigarne på en god sagodiktning, saknas icko i dessa »Sommarsagor» . . . Man måste åt arbetet skänka erkännande såsom ett ganska vackert bidrag till vår barn- och ungdomsliteratur. (Stockholms Dagblad.)

. . . Denna lilla sagosamling, som här erbjudes allmänheten, är värd dess bela erkännande . . .

Det är en skatt af vackra, djupgående tankar oeli ett varmt, menniskoälskande hjerta, i förening med en rik fantasi, som talar till alla i diktens färgrikaste språk. (JV. Skånska Posten.)

Författarinnan har i dessa »Sommarsagor» skänkt ungdomen en angenäm och lärorik julläsning ... I »Prinsessan och Vallaregossen» skildras, huru kärleken kan sprida lyckans skimmer öfver äfven de torftigaste förhållanden: i »Halftrollet som blef menniska» berättas om »den rena, frälsande, sig sjelf offrande kärlekens makt» och påvisas huru fåv i t sk don man är. som först söker frestelsen ocU sedan klagar, att den blef honom för stark. »Taga-Gifva» är en finkänslig och human tanke i fabelns drägt .. . (K. Skåne.)

. . . Det är tankedigra ocli allvarfyllda sagor, ocli de äro genomandade af en kärnfrisk, stärkande luft. Sens moralen är här intet löst påhäng, utan dess kungsådra flyter stilla, men dock mägt-igt genom bela skildringen. Visst och säkert är också, att både unge och gamle sagoälskare skola finna nöje och njutning af föl l':s vackra gåfva . ..

(Halland.)

Det är ett stort nöje att anmäla detta nya arbete af en författarinna, som på flere af literaturens områden gjort sitt namn kändt och aktadt. Dessa sagor äro hvar för sig små perlor af älsklig renhet och varm känsla. Utan att vara förklädda moralpredikningar ellermaskerade inlägg i tidens frågor innehålla dessa sagor i sjelfva sitt rika bilderspråk mycket, som ger de äldre läsarne något att tänka på, samtidigt som fantasien för barnen målat de underbaraste taflor .. . (Heisingb. Bagblad.)

Bland nyss utkomna värdefullare och vackrare bokalster inom skönliteraturen intaga dessa sagor ett framstående rum. Det är också icke första gången den på åtskilliga andra områden ryktbara författarinnan försökt vingarne i fantasiens och konstens verld. Redan för några år sedan utsände hon ett häfte »Nordiska skymningssagor» som vunno ganska mycket erkännande och lade i dagen förf:s både spekulativa själsriktning och förmåga att kläda sina åskådningar i skönhetens och poesiens drägt. — De nu utkomna sagorna sluta sig värdigt till de föregående. Tendensen i dessa sagor är. som i allt hvad förf. producerar, upphöjd och ren. lärande oss att beherska lidelserna. att väcka och stai ka det bättre hos menniskan . . . Främst sätta vi den sista sagan, en synnerligen anslående teckning af godhetens makt .. . Förf:s språk är rent och ädelt, och tonarten i berättelserna i allmänhet, väl hållen. (Öres-Posten.)

. . . Dessa sagor höra till de bästa vi ega. Med stor stilistisk talang äro de skrifna, och deras innehåll är roande. (Tidn. fur \'en

. . . Dessa sagor äro tilltalande för fantasien, men hafva dessutom ett doldt, etiskt allvar: de hafva uppspirat ur en ren och upphöjd verldsåskådning. och äfven den uppvuxne och mer försigkomne läser dem ej utan att undfå väckelser och maningar, hvilka dock, till båtnad för bokens estetiska karaktär, icke framträda i predikoton eller mycket omedelbart, men ändå göra sig kraftigt gällande . . . Betraktad såsom ett helt. är den lilla sagosamligen både vacker, djupsint och underhållande. (Vart Lund.)

. . . Både på grund af det vackra innehållet, framställdt just så. som dylika saker böra berättas, och den synnerligen vackra utstyrseln, till hvilken vi ock räkna de fint komponerade och återgifna teckningarne af Jenny Nyström göres denna sagosamling till den bästa, som julen hittills skänkt oss. (Smålands-Posten.)

. . . Önskligt vore att Hera sådana perlor pä diktningens område hittades på denna uppsjö af böcker, som årligen

tränger sig på den svenska allmänheten. — Nöjsamma och roande för vinga, lärorika för gamla, skola dessa sagor, som vi tro, länge blifva lästa i de hem. der man ännu älskar en upplyftande och ädel lektyr. Teckningarne, utförda uf .Jenny Nyström, äro värdiga det vackra innehållet. (Sr. Dagbl.)

Nordiska sUymninffssagor, berättade af (3. "Lssg (Concordia Löfving). Med illustrationer af ('. G. Hellqvist. Andra Upplagan. Pris: 1 krona. P. (r. Bjur ström, Stockholm.

Den seende svennen och den blinde svennen, en undersam kärlekssaga, alla ii dia ynglingar tillegnad. Illustrerad af Jenny Nyström. Pris: häftad. 2 kronor, elegant kartonnerad. ;"> kronor. P. O. Bjnrström. Stockholm.

Utdrag ur pressens omdömen: Ungdomen har sitt sinne för sig; den har mångenstädes, äfven midt i vår realistiska tid, bevarat känslan för det underbara och dess mystiska poesi. De sällsamma händelser, som framstälts i föreliggande sagodikt från den gamla goda riddartiden, skola derför säkerligen af många läsas med nöje. (N. Da yl. Allehanda.). . . En godt berättad saga, som vill för do unga framhålla skillnaden mellan den sinliga kärleken och den. som väl har sin rot i jordelifvet, men vecklar ut sin skönaste, sin ovanskliga blomma i den eviga sällheten* lar.d . . . Den är en bok för allt hvad skolor heter, de högre som de lägre. (Gütiborgsposten.)

. . . Författarinnan liar genom ett par förut utgifna sagosamlingar visat sig med fantasi och känsla förena ett sedligt allvar, som vill göra konsten till tjenarinna åt ädla och upphöjda syften; donna vackra egenhet i hennes diktning framträder äfven i den saga fröken L. nu öfverlemnat åt offentligheten. (Posttidningen.)

. . . Detta nva arbete af den välkända författarinnan till »Nordiska Skymningssagor» ocli »Sommarsagor för Vinterkvällarne» är särdeles egnadt att blifva en kärkommen julklapp i hvarje hem. Ty fastän förf:n tillegnat sagan åt ynglingar, så är den icke desto mindre en bok för alla, som hafva vaket sinne för de strömningar, hvilka nu brusa genom tiden. Det är en kärlekssaga i dubbel betydelse; t-y på samma gång don skildrar kärleken mellan man och qvinna på ett sätt. som bjert afsticker mot våra »naturalisters» djuriska bilder, visar den tillika den djupa och varma kärlek, hvarmed förfin omfattar vår ungdom. Språket är särdeles vårdadt och liar en rytmisk klang, något som ytterligare förhöjer (let stämningsfulla i detta märkliga arbete.

(Sm åla n (Ispostt n.)

. . . Något hvar vet huru rådvill man numera är. då det gäller att köpa passande böcker åt do unga; ty man kan med skäl frukta, att moraliskt gift gömmer sig äfven i denna gren af skönliteraturen. Mon här är redan förf:ns namn en borgen för ett rent och godt arbete, och man har ej läst många sidor i denna »kärlekssaga», mod doss poetiska språk, förrän man känner sig försatt i en bättre verld. I)et är frostande att analysera detta djuptänkta arbeto . . . men tid ocli utrymme tillåta oss ondast att tillråda våra läsare att sjelfve göra bekantskap med detsamma. (Melsingb. Dagblad,)

... Vi äro verklige beundrare af frökon L:s sagor. Framställningen är så ny och originel, så förtrollande, så innerligt ren och anslående: man måste följa med i det höga blå, önskar för allt i verlden att sagan icke så snart måtte taga slut. (Uugellt. Tidn.)

. . . Det är e j något dussinarbete, utan ott gediget verk, fullt af ädla och höga tankar, framstälda i ett poetiskt, formskönt språk.

(X. Ska ii ska Posten.)

Om Fysisk Uppfostran och dess plats i ett ratione lt uppfostringssystem. Tvenne föreläsningar. Pris: 1.50. W.Selndt i, l ']isaia.

Utdrag ur pressens omdömen om detta arbete:

. . . Den som varit i tillfälle att bevista frökon Löfvings föreläsningar, skall antagligen icke vara sen att. i den nu utkomna boken upplifva minnet af några både underhållande och läroiika stunder, och dou som icke gjort det. behöfver icke vända mänga blad i boken, innan han öller hon skall finjia sig på det lifligaste fängslad både af ämnet och den form. hvari det af'förf. framställes. (Dagens Xg/ieter.)

Ön l'liysical Edncation, a> place in a Si/sttm of Iiational Education. W. Sonnen&chëin, IiCH 'En engelsk upplaga af ofvannämnda arbete, med ett porträtt i <>i af förf.)l r den engelska pressens omdömen:

. . . Denna bok förtjenar ett hjertligt välkommen. Författarinnan är en svenska, som gjort stor nytta i London genom att gifva folkskollärarinnorna undervisning uti fysisk uppfostran. Men livad hon liar att säga. går vida utöfver folkskolans område. Fröken Löfving skrifver öfver sitt ämne ej endast som en entusiast, utan ock som en person med vidtomfattande kunskaper . . . Hennes allvar, hennes filosofiska grundlighet, hennes förmåga i framställningskonsten, hennes skicklighet i engelska språkets behandling, allt detta förtjenar det högsta beröm. Vi hafva sällan läst ett arbete, som på en gång varit så praktiskt och tillika så teoretiskt öfvertygande. Författarinnan lofvar oss ett fullständigt verk öfver uppfostran, uti hvilket hennes idéer skola blifva mera fullständigt utvecklade, och vi vilja på det varmaste uppmuntra henne till ott sådant företag. {The Academy.)

Framåtskridandet, och Fattigdomen. En undersökning af orsaken till de industriela kriserna och fattigdomens tillväxt jern nsides med tillväxande rikedom, af Henry George. Öfversatt från engelska originalets 24:de upplaga af C. Löfving och H. Vennerström. Pris: 5 kronor. W. Schultz, Upsala.

Ur pressens omdömen: Ljus i mörkret skulle vi vilja kalla et t nu på svenska utkommet verk, på hvilket vi gerna ville fästa alla våra läsares uppmärksamhet. Bokens titel är: Framåtskridandet och Fättig» domen, af Henry George. Vi känna något hvar, huru de Maltlmsianska och med dem närbeslägtade läror i vida kretsar alstrat en lifsåskådning, egnad att ingifva missmod och slapphet, för att ej säga något värre. Xu ha vi i föreliggande arbete en grundlig, klar. lugn och opart i-k vcder-läggning af dessa förslappande läror, på samma gång vi tå skymta en räddning ur eländet. (Smålandsposten.)

. . . En god bok! Don liar under loppet af 3 à 4 år utgått i hundradet als engelska upplagor, i hundratusentals exemplar, (üfffa Stans/,-a 1"ostev.)

. . . Frökon C. Löfving och herr II. Vennerström hafva gifvit oss en öfversättning, som vida öfverträffar, hvad vi äro vane att mottaga i den vägen. (Ny Srcn.sk Tidslrift.)

Protektionism eller Frihandel l aiMenry George, auktoriserad öfversättning af Concordia Löfving. P. G. Bjur ström, Stockholm. Detta dou snillrike författarens nyaste arbete, utgörande ett af våra dagars märkligaste och intressantaste inlägg i tullfrågan, har utkommit fullständigt i 4 häften à 75 öro.

SjeifuppFostran. En föreläsning af Concordia Löfving. P. G lijurströiii. Stockholm. Pris: 50 öre.

l)en dolda andemeningen i bönen Fader Yår. Tvenne föreläsningar, tillegnade Pontus Vikner, af Concordia Löfving. A. V. Carlson. Stockholm. Pris: 50 öre.

Ur pressens omdömen: ... Ett arbete, som otvifvelaktigt skall skänka en varaktig behållning åt en hvar, som för ön stund vill lyfta si^ öfver dagens äfian och vexlande bestyr till allvarliga betraktelser.

(Morgonbladet.)

. . . Föreläsningarne vittna lika mycket om skarpsinne som om ett för den kristna etikens innersta sanningar mottagligt hjerta.

(Smal an ds-Post en.)